

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Exercitiorvm Spiritvalivm

Capilla, Andrés de

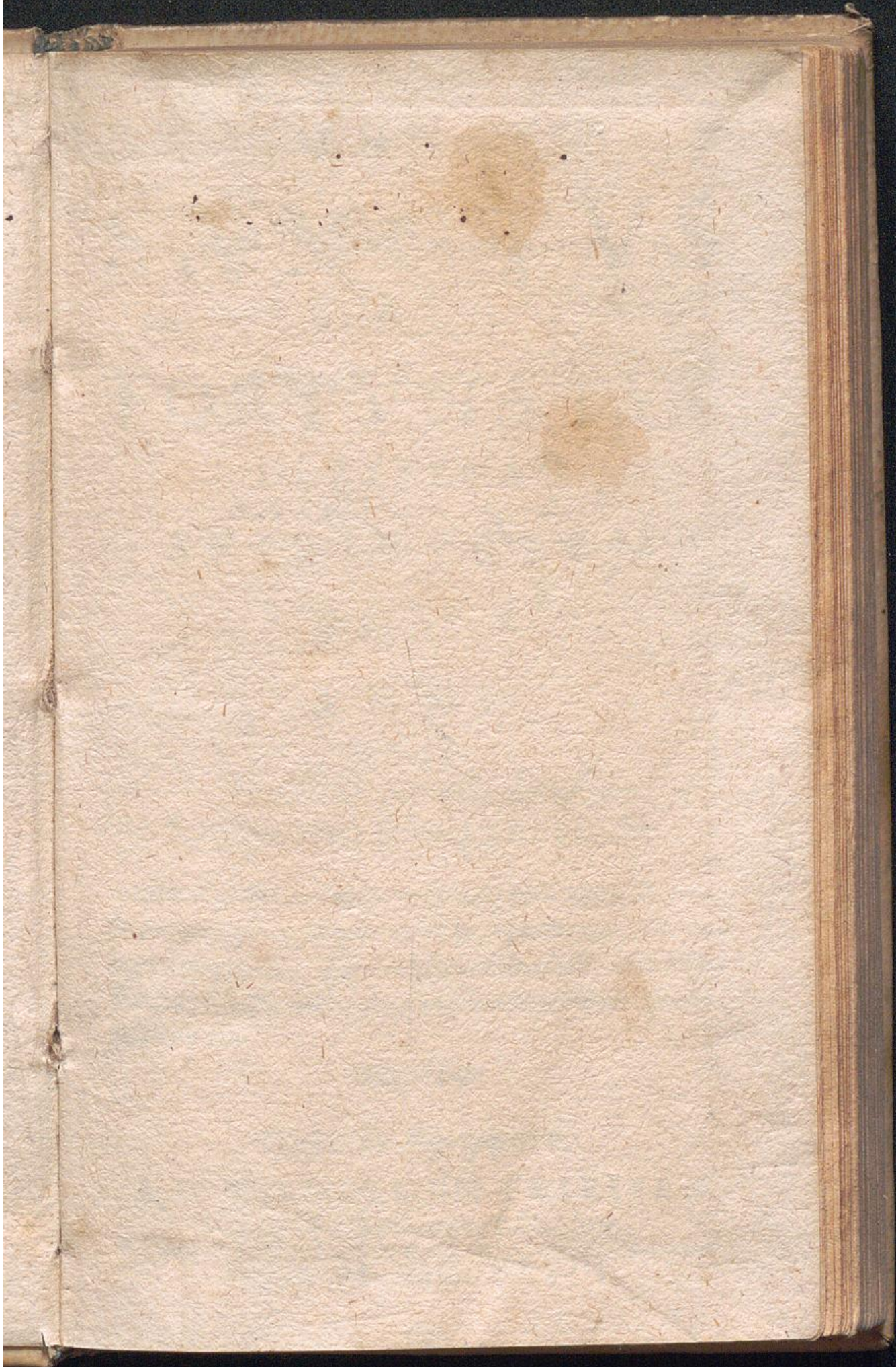
Coloniae, 1607

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53232)

+ Th. 3167,
Vite Sanctorum.
Manuale exercitij Andri. Capelle.

J. XIV. 22.

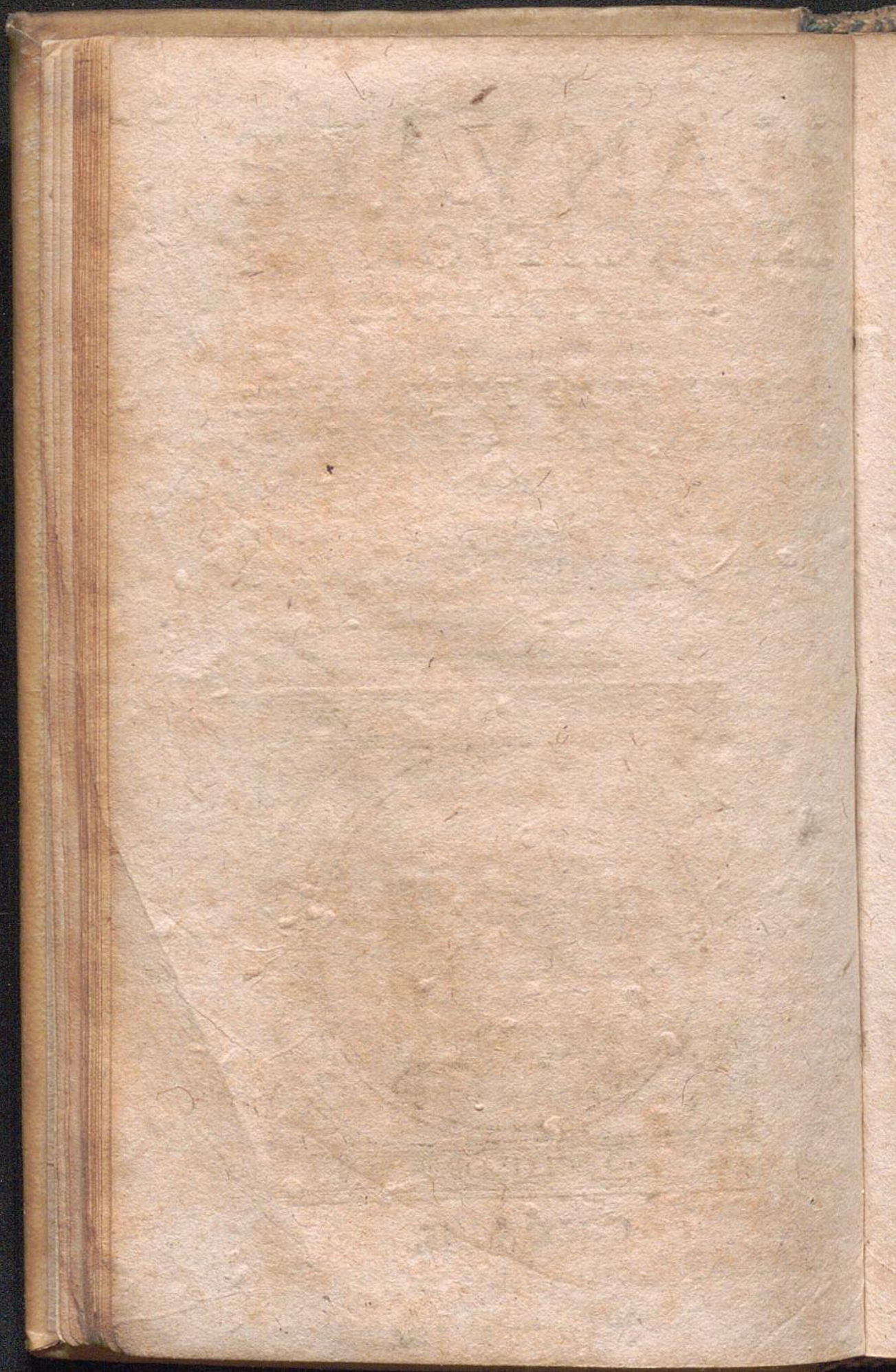
In dem Jahre 1748
Friedrichs Reichsgrafen
Colmanen 1658
in Jutia
Ordnung der Journey

MANVALE EXERCITIORVM SPIRITVALIVM.

PRIMUM AB ILLUSTRISS.
& Reuerendiss. D. ANDREA CAPELLA
Cartusiano Cartusia scilicet Dei in Hispanijs pri-
ori, deinde Episcopo Vrgelensi, Hispanice con-
scriptum & nunc primum ab ANTONIO
DYLCKEN. Cartusiano La-
tine editum.

COLONIAE,
Apud Conradum Butgenium
Anno M. D. CVII.

PIO LECTORI.

PARS rerum que
ad vita Christiana
perfectionem neces-
saria sunt, prima &
potissima est Dei atq;
dominorum mandato-
rum assidua confide-
ratio & memoria. Hec enim est potentissimi
frœnum ad coercenda corda nostra, ne in or-
dinatas appetitiones suas sequatur: hæc est
efficacissimum remedium ad conservanda
hominis tum interioris, tum exterioris bona in
constitutionem: hæc est fortissimum scutum,
ad excipienda & repellenda omnium inimi-
corum nostrorum, aduersum nos contorta
iacula. Hæc præterea est admirabile me-
dium vt Deus semper operetur in nobis, dona-
que & gratias suas in animabus nostris accu-
mulet. Quamuis enim Deus sit fons quidam
perennis indefinenter fluens, & quantum
ex se est, paratissimus gratiarum sacrarum
niquas, ad quas omnes inuitat, nobis confer-
re: necessariam tamen est, ad illum accedere

PRAEFATIO.

vt ea percipias. Hinc Prophetæ David. Psal. 33.
 Accedite, inquit, ad eum & illuminamini,
 & facies vestrae non confundentur.
 Et alibi loquens de continua memoria quæ
 Dei meminisset. Oculi mei, ait, semper ad
 Dominum quoniam ipse euellet de la-
 queo pedes meos. Et iterum: Prouide-
 bam, dicit, Dominum in conspectu meo
 semper, quoniam à dextris est mihi ne
 commouear.

Vbi glosa Cassiodori ait: Exponendo quid fe-
 cerit tradit nobis singulare remedium quo
 peccat auicemus Nam qui illum semper intue-
 tur acie mentis: nullatenus ad del. Et conuer-
 titur. Et S. Gregorius Nazianzenus dicit.
 Dei memoriam tam continuam in nobis esse
 debere, vt non tam saepe Spiritum ducere,
 quam Dei meminisse debeamus. Hanc vero
 memoriam dicit, ab anima omnem necessitati-
 am expellere, & ingenti cum voluptate com-
 plere: Quod regius Prophetæ David confir-
 mat, cum Psalm 76 sic ait: Renuit conso-
 lari anima mea in rebus videlicet presentis
 vite, memor fui Dei, & delectatus sum.
 S. Bernardus inquit. Sicut nullum est momentum
 quo homo non vitare vel fruiatur Dei bonita-

PR AEF A TIO.

te & misericordia sic nullum debet esse momentum, quo eum praesentem non habeat in memoria. S. Gregorius Papa hortatur nos, ut eum semper memoria circumferamus, per quem facta est memoria: Et alibi declarans quam utilis sit hac Dei memoria dicit. Ei cordi quod in Dei memoria semper occupatum est, malignum spiritum dominari non posse. S. etiam Ambrosius monet: ut siue manducemus, siue bibamus, semper annunciemus Christum, cogitemus Christum, precemur Christum, loquamur cum Christo intus in cordibus nostris, nec unquam discedat ab ore nostro. S. Hieronymus dicit. Sicut miles in praelio nunquam deponit arma, ita Christianum quemlibet in omni loco armari debere oratione: ut eum egredientem armet oratio, ac revertenti praeorsus oratio quam sessio occurrat.

Hac continua Dei consideratio siue memoria duobus praecipue modis fieri potest. Vel stabilem & certam aliquam considerationem assumendo, in qua continue perseveremus: vel occasionem ex ipsis rebus quae videmus, aut ex negotijs quae quotidie tractamus ad cor ad Deum erigendum captando, Prior modus difficilius est operari, ac requirit hominem in suis

PRÆFATIO.

recollectione valdè exercitatum : intellectus quieti atque à negotiis omnibus solutum ac liberum ideoque proprius est solitariorum.

Alter facilior est : quia præter varietatem qua naturam oblectat, & fastidium tollit ; illa qua videntur & negotia qua tractantur cor ad quarendum Deum assuescunt. facile excitant, urgentq; ut fructum aliquem ex visis vel auditis eliciat. Quo etiam uti possunt qui multis negotiis exterioribus occupantur & distinentur. Ad hoc autem faciendum S. Paulus Apostolus, omnes Christi fideles in Epistola quam ad Ephesios scripsit hortatur, dicens. Loquentes vobismetipsis in psalmis, hymnis, & canticis spiritibus : cantantes & psallentes in cordibus vestris Domino : gratias agentes semper pro omnibus, in nomine Domini nostri Iesu Christi, Deo & Patri.

Ego, igitur ut utilem & sanctam hanc exercitationem pro virili pro monerem, opera pretium esse duxi conscribere hoc MANUALE, in quo methodum traderem, quomodo ex omnibus qua aguntur aut videntur quilibet

PRAEFATIO.

quolibet occasionem cor ad Deum erigendi sumere possit. Vel per breuem aliquam sacrarum literarum sententiam qua rem propositam directe respiciat: vel per considerationem aliquam: aut Gratiarum actionem: aut Confusionem: aut Petitionem: aut Oblationem: non quod obligemus lectores ad illa omnia simul exercenda, sed vt quisque in tanta rerum varietate sumat quod sua conditioni ac spiritui conuenientius esse iudicauerit: vel si prater illa quae hic annotata sunt (neque enim omnia spaciatiim scribi possunt) aliud aliquid menti eius sese offerat, vt ex ijs quae hic scribuntur, noverit, quomodo ad vsum illud conuertere possit.

Hoc autem **MANUALE** non ideo scripsimus vt tantummodo legatur: quia id parua admodum utilitatis foret, sed vt ea, quae in eo continentur, exerceantur. Quod qui fecerit, & aliquot diebus continuauerit, tam nobilem inde fructum in anima percipiet, vt certus sim, quod omnem laborem molestiam in hoc exercitio perlatam optime impensam iudicaturus.

PRAEFATIO.

Et spiritualiter id, quod in veteri lege Sacerdos
v. u. precipiebatur, vt ignem qui ante arcam
foederis iugiter ardere debebat lignis subiectis
Iouerem, aleremq³ perfecturus sit: quia hac
ratione in se censeruatur deuotionis & di-
uini amoris ignem, qui in corde nostro quod
est Altare in quo Deo Spirituality sanctarum
cogitationum & desideriorum sacrificia offe-
rimus incessanter ardere debet. Deus omni-
potens cunctis christi fidelibus gratiam lar-
giatur, vt illum solum in omnibus operibus
suis spectent, sanctissimamq³ ipsius
voluntatem in omnibus im-
pleans, Amen.

Exer.

EXERCITIUM PRIMUM.

*Matutino tempore exercendum
quando expergiscimur.*

DIXIT Deus in
veteri lege, omnium
rerum primitias sibi con-
secrari, quod eo fecit
consilio, vt omnes agno-
scerent & cōfiterentur ipsum esse Do-
minum totius vniuersi; de cuius libe-
ralissima manu, cuncta nobis abundè
proueniant, & subministrantur. Ita Iu-
stissimum quoque est, vt ei offeramus
primitias vniuscuiusq; diei, quem no-
bis ideo præstat, vt in eo vitæ ac lucis
huius vsura fruamur, & creaturarum
solatio gaudeamus. Quod fiet si operâ
dederimus, vt ipse primus cor nostrû
possideat illum priorem cogitemus
desideremus, amemus. Quod commo-
dè fieri poterit sequenti exercitio.

*Psalm. 3 Ego dormiui, & soporatus sum, &
exurrexi quia Dominus suscepit me.*

MANVALE.

Cant. 3. Surgem & quar am quem diligit anima mea.

Psal. 87. Mane oratio mea praueniet te.

Ysa 33. Domine miserere nostri, te enim expectauimus esto brachium nostrum in mane, & salus nostra in tempore tribulationis.

Psal. 43. Exurge domine adiuua nos & redime nos propter nomen tuum.

Adoratio.

ADorabimus Deum in intimis cordis nostri, agnoscentes illum esse verum Deum, Dominum, & Creatorem nostrum, cuius est vita qua viuimus, & esse quo fruimur, à quo toti dependemus, & sine quo ne momento quidem subsistere possemus.

Gratiarum actio.

GRatias ei referemus pro omnibus beneficijs cum generalibus, tum specialibus quæ de sanctissimis eius manibus iam inde ab exordio conceptionis nostræ in hanc usque horam suscepimus: Speciatim vero quod vitam nobis saluam & incolumem illa nocte conseruauerit eamque ad auroram usque produxerit.

Petitio

EXERCITIO. SPIRIT.

Petitio.

Postulabimus à Domino, vt hodierna die sanos atque incolumes nos custodiat, quo gratum ei obsequium exhibere valeamus, vtque cuncta nobis ad vitæ sustentationem necessaria suppeditet, & ab omnium inimicorum nostrorum insidijs, ne eorum fraudibus scelus aliquod impulsus, iustam ipsius indignationem incurramus tueatur atque defendat.

Oblatio.

Offeremus nos totos Domino, omnes sensus, omnes animæ potentias, omnes denique vires corporis ad insumendum eas integre, quoad eius fieri potest, hodie in ipsius seruitium, omnes insuper cogitationes, verba & opera nostra, vt ipse sic ea regat & moderetur, vt cuncta ad supremam suæ altissimæ Maiestatis gloriam dirigantur.

(:·:)

aa. b.

Quam

MANVALE,
Quando induimur.

Exercitium. II.

Roman. 3. Induimini Dominum Iesum Christum.

Ibid Abijciamus opera tenebrarum, & induamur arma lucis.

Isai. 65. Induit me Dominus vestimento salutis & indumento iustitia circumdedit me.

Apocal. 3. Qui vicerit vestietur vestimentis albis.

Consideratio.

CONsiderabimus. Per peccatum nos obnoxios factos esse frigori, & alijsque necessitatibus corporis: inductaque nobis esse necessitatem vestimentorum. Præterea Christum Redemptorem nostrum, ut crimina nostra condigna satisfactione expiaret, nudum in ligno crucis spiritum reddidisse.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Domino qui nobis largitus est, vnde corpora nostra operire, eaque à frigoris asperitate tutari possimus. Et quia nuditatem nostram spiritualem prætioso gratiæ suæ vestimento contexit.

Confusio.

EXERCITIO. SPIRIT.

Confusio.

PVdore suffundemur, animæ nostræ nuditatem attendentes, cuius vestē primā innocētiae baptismalis dirupimus, quæ cū Dei beneficio sepe numero esset redintegrata, nos denuo eā minutim discidimus & dilacerauimus.

Petitio.

PRecabimur Dominum, vt ei placeat hoc vestimentum restaurare, eoque & virtutum indumento nuditatem nostrā, obtegere, vt tollatur opprobriū nostrū, & anima nostra decenter adornata appareat in oculis suæ diuinæ Maiestatis.

Oblatio.

Offeremus nos Domino, ad tolerandam amore ipsius omnem paupertatem, nuditatem & ipsam denique mortem crucis.

Quando lauamur.

Exercitium I. I.

Isai. 1. Lauamini, mundi estote, auferte malū cogitationum vestrarum.

Psal. 50. Amplius laua me ab iniquitate mea & à peccato meo munda me.

MANVALE.

Psalm. 25. Lauabo inter innocentes manus meas.

Apoc. 1. Christus dilexit nos, & lauit nos à peccatis nostris in sanguine suo.

Consideratio.

CONsiderabimus Dominum esse puritatis & munditiæ amatorem, qui propter amorem, quo nos complexus est, vt nos à peccatorum nostrorum immunditijs lauaret, preparauit nobis balneum ex sanguine suo, atque illius nobis virtutem applicauit: Lauit etiam nos aqua baptismatis: sed & assiduò nos vi & efficacia reliquorum Sacramentorum, speciatim Sacramenti poenitentiae à scelerum sordibus emundat.

Gratiarum actio.

GRatias habebimus Domino, pro illo inexhausto fonte, omnibus intra Ecclesie septa constitutis apparato, hoc est virtute sanguinis Christi, quæ nobis abundè communicatur per septem illos septem sacramentorum canales. Quorum virtute quantumuis etiam horridæ & inueteratæ sint peccatorum

torum

EXERCITIO. SPIRIT.

catorum nostrorum maculæ ita nihilominus emundamur, vt anima nostra lana diligentissimè lota nitidior, & niue candidior remaneat.

Confusio.

ERubescemus vilitatem & miseriam corporis nostri inspicientes, de quo egreditur tanta spurcitas, vt necesse nobis sit quotidiana & sæpè repetita lotionem quam si negligemus, ita foetidi & graueolentes redderemur vt alter alterum, vix aut nullo pacto sufferre posset. Præterea illam miseriam cordis nostri longè grauiorem à quo profluxere, & indies proficiscuntur, tot scelerum ac flagitiorum impuritates.

Petitio.

Petemus à Domino cordis munditiam, vt non solum pedes nostros, quemadmodum discipulis suis fecit, sed & manus & caput. & quicquid demum in nobis est, diligenter purificet, vt mundæ sint cogitationes, desideria & opera nostra.

Oblatio.

MANVALE,

Oblatio.

Offeremus Domino, purissimam illam Redemptoris nostri Iesu Christi animam, ipsis Angelicis spiritibus splendidior, in qua nunquam locum habuit neque habere potuit vlla peccati labes: nec non illam sanctissimæ matris eius munditiem, quæ purior & nitidior omni pura creatura extitit.

Ad egressum domus,

Exercitium. IV.

Psalm. 24. Vias tuas Domine demonstra mihi, & semitas tuas edoce me.

Psal. 118. Vtinam dirigantur via mee ad custodiendas iustificationes tuas.

Ibid. Omnem viam iniquitatis amoue à me.

Ibid. Auerte oculos meos ne videant vanitatem.

Consideratio.

Consideramus quomodo egrediens Dei filius è sempiterno habitaculo suo, id est, è sinu æterni patris, idque sine sui ab illo separatione nostræ utilitatis gratia venit in mundum & familiariter conuersatus fuit cum hominibus.

EXERCITIO. SPIRIT.

minibus. Quam etiam immaculat a& sancta fuerit eius conuersatio qui nullo se scelere, vlllo vnquam tempore contaminauit.

Gratiarum actio.

GRatias reddemus Domino, qui cū plurimi sint claudi, nonnulli paralytici alij in carceribus ferro & vinculis constricti, nobis contulit sanitatem & libertatem, quo negotijs nostris intendere, valeamus.

Confusio.

Verecundabimur, quod sæpe non modò nullius emolumentis causa foras egressi fuimus, sed etiam cum graui animæ nostræ detrimento, quādo cum in finem exiimus vt pedes nostros in canosis peccatorum semitis inquinaremus.

Petitio.

ROgabimus Dominum, vt nos præseruet ne offendamus in vijs huius vitæ innumeris plenæ periculis: neue abducamur occasione cuiuscunq; rei, quam vel viderimus, vel audierimus à semitis mandatorum eius.

Oblatio.

MANVALE.

Oblatio.

Offeremus Domino singulos passus quos facturi sumus dirigendo eos ad solam illius gloriam & speciatim offeremus ei negotium illud ad quod conficiendum pergimus, vt ipse illud ad supremam suam gloriam referat.

Quando per plateas incedimus.

Exercitium 5.

Cant. 3. Per vicos & plateas quæram quem diligit anima mea.

Gen. 17. Ambula coram me, & esto perfectus.

Psal. 118. Beati immaculati in via qui ambulant in lege Domini.

Prou. 3. Via eius via pulchra, & omnes semite eius pacificæ.

Consideratio.

Considerabimus. Quomodo Christus nostre salutis assertor, per plateas ciuitatis Hierosolymitanæ ambulauerit: quando Iudei eum catenis vinctum de iudice ad iudicem ducebant, Quomodo etiam postea inde egressus fuerit ponderosam crucis trabem humeris

EXERCITIO. SPIRIT.

meris baiulans, atque ad montem Caluarie gradiens, vt ibi cruci affigere-
tur.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Domino, quod dig-
natus fuerit de cœlis in terram de-
scēdere, vt nos viam ad illas beatorum
mansiones pertingēdi doceret, quod-
que auxilio & ope sua nos roboret vt
minori negotio cœlestia regna scan-
dere, possimus.

Confusio.

PVdore suffundemur nostram intu-
entes alacritatem, cum qua viam
perambulauimus perditionis, cuius
nouissima, ad inferos tendunt; à cuius
ore iam iuste absorpti essemus, nisi De-
us cuius bonitas est immensa, per mise-
ricordiam suam nos è faucibus eius e-
ruisset.

Petitio.

DE P R E C A B I M V R Domi-
num, vt nos ciues efficiat cœlestis
illius

MANVALE.

illius Hierusalem, ciuitatis pacificæ, & nobilissimæ, cuius incolæ omnes sunt filij Dei, in cuius vicis & plateis, iugiter resonant voces vnanimi consensu laudantium & concinentium *Alleluia, Alleluia.*

Oblatio.

Offeremus nos ad omnem contēptum, quem nobis irrogauerint homines æquanimiter sustinēdū ac tolerādum, pro amore Domini & Redēptoris nostri Iesu Christi, qui pro nobis factus est, opprobrium hominum, & abiectio plebis.

*Quando pulchrum aliquid in-
tuemur.*

Exercitium VI.

Cant. 5. Ecce tu pulcher es dilecte mi.

Psal. 49. Pulchritudo agri mecum est.

Prou. 25. Fallax gratia, & vana est pulchritudo, timens dominum ipse laudabitur.

Psalm. 25. Domine dilexi decorem domus tue.

Consideratio.

Considerabimus Deum esse fontem totius pulchritudinis, è quo scatu-

EXERCITIO. SPIRIT.

seaturit omne bonum, & immensum
pelagus bonitatis, speciositatis & omnis
perfectiois.

Gratiarum actio.

GRatias referemus ei, qui quamvis
nullius rei necessitatem pateretur,
impertitus est nihilominus esse & pul-
chritudinem creaturis suis, quas de ni-
hilo per infinitam bonitatem & poten-
tiam suam produxit.

Confusio.

ERubescamus: quia gratiam amittē-
do, animæ decorem perdidimus
illa enim ita exornat & venustat ani-
mam, quam possidet, ut eam in pul-
chritudine Angelicis spiritibus non
inferiorem constituat.

Petitio.

PEtemus à Domino, ut nobis interi-
orē animæ decorē, qua peccatō nos
spoliavit restituat, eumque in anima
nostra incontaminatam conseruet,
nec vnquam permittat nos specie ca-
ducarum harum creaturarum illectos
à sua diuina maiestate longius abduci,
sed ut potius pro minimo habentes
quic-

MANVALE.

quicquid ipse non est, ipse solus, & ea
quæ ordinantur ad ipsum, cordis no-
stri dominium possideant.

Oblatio.

Offeramus Domino nos ipsos, ad
iufferendam amore illius, æquo &
libenti animo, omnem subtractionem
earum rerum quæ oculis nostris ali-
quam voluptatem adferre possint, vt
de sola illius diuina Maiestate gaude-
re, eaque perfrui valeamus.

*Quando deforme aliquid conspi-
cimus.*

Exercium 7.

*Prover. 11. Abominabile est Domino cor pra-
uum.*

Prover. 15. Abominatio est Domino via impij.

*Psal. 118. Iniquitatem odio habui & abomi-
natus sum.*

*Ose. 9. Facti sunt abominabiles, sicut ea quæ
dilexerunt.*

Consideratio.

Considerabimus. Diuinæ volunta-
tis esse, vt in hoc mundo pulchris
deformia iungantur, vt ex collatione
vtrorumque ad inuicem patefieret dif-
feren-

EXPLICATIO. SPIRIT.

ferentia quæ est inter vitium & virtutem : vt hanc quidem amplexaremur, illud vero toto corde execraremur.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Domino, qui vt peccatorum nostrorum turpitudinem auferret, vsque adeo in passione sua deformari voluit, vt non esset ei species neque decor, cum tamen esset speciosus forma præ filiis hominum.

Confusio.

PVdore afficiemur, deformitatem illam attendentes, qua peccatum animam nostram contaminauit: quod illam teterrimo Dæmoni similem constituit.

Petitio.

ROgabimus Dominum, vt animam nostram ab omni turpitudine & foeditate peccatorum liberet: atque vt quemadmodum exterior deformitas
nobis

MANVALE.

nobis in horrore est, ita nobis infundat verum horrorem & detestationem interioris deformitatis, quam in nobis efficit peccatum.

Oblatio.

Offeremus Domino in comparabilem decorem sanctissime anime Christi Redemptoris nostri, vt eius pulchritudo animarū nostrarum deformitatem operiat.

Quando prosperitas aliqua nobis obtigerit,

Exercitium 8.

Psalm. 5. Omnia quaecunque faciet iustus prosperabuntur.

Psalm 36. Noli amulari in eo qui prosperatur in via sua, in homine faciente iniustitias.

Prou. 1. Prosperitas stultorum perdet illos.

Consideratio.

Considerabimus. Quam perexigua fiducia a nobis sit collocanda in prosperitatibus huius vite, in qua frequenter iuxta dictum sapientis, gaudium conuertitur in dolorem,

Gratia

Gratiarum actio.

GRatias reddemus Domino pro beneficio, quo nos ornat, prosperum hunc successum nobis impertiendo.

Confusio.

ERubescemus, quod, quia Dominum sæpè offendimus, nō modo Promeriti sumus, vt aliqua in re secunda fortuna vteremur, sed potius, vt & ipsi lapides platearum aduersum nos insurgerent.

Petitio.

Obscramus Dominum, vt nos manu sua sustentet, sicq; moderetur, ne aliqua huius sæculi prosperitas ad se nos attrahat, atq; à sua diuina maiestate separet.

Oblatio.

Offeremus nos Domino ad sufferendam pro amore illius, priuationem tum huius prosperitatis, tum etiam cuiuscunque alterius terrenæ ac temporalis.

*Quando aduersitatibus
preminur*

Exercitium. 9.

*Prou. 12. Non contristabit iustum quicquid
ei acciderit.*

*Iob 1. Sicut Domino placuit ita factum est,
sit nomen Domini benedictum.*

*Iob 3. Iustus es Domine, & omnia iudicia
tua vera sunt: & omnes viae tuae, misericor-
dia, & veritas & iudicium.*

Consideratio.

CONSIDERABIMUS, Dominum ad-
uersitatibus praesentis vitae nos e-
rudire, ut amorem nostrum à rebus
huius mundi transferamus, neque de
hoc exilio patriam constituamus.

Gratiarum actio.

GRATIAS AGEMUS Domino, quod ad-
uersis nos excitat, & quasi admo-
net: cogitque ut ad eum redeamus, in
quo solo tota nostra salus & beatitu-
do sita est.

Confusio.

VERECUNDABIMUR; considerantes
quam iuste propter peccata no-
stra

EXERCIT. SPIRIT.

27

stra quamuis etiam aduersitatem pro-
mereamur, ita quod nulla nobis eue-
nire possit tribulatio, quam nō, iusti-
ori ratione commeruerimus.

Petitio.

Postulabimus à Domino gratiam
& opem, ad præsentem aduersita-
tem excelso & constanti animo tole-
randam: ita vt non modo nullum ex
ea detrimētum capiamus; Verum et-
iam ad lucrum & meritorum nostro-
rum augmentem nobis ea cedat.

Oblatio.

Offeremus nos Domino ad sustinē-
dā huius aduersitatis molestiam,
quamdiu placitum fuerit sue maiesta-
ti; vniendo eam & iungendo his quæ
Christus Redemptor noster nostri
causa perpeffus est.

*Quando è creaturis aliquam vo-
luptatem percipimus.*

Exercitium 10.

*Psalm. 36. Delectare in Domino & dabit ti-
bi petitiones cordis tui.*

Psalm 103 Ego vero delectabor in Domino.

Psal. 76. Memor fui Dei & delectatus sum.

bb 2

Psalm.

Psalm. 118. In via testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in omnibus diuitijs.

Psalm. 15. Delectationes in dextera tua vsq; in finem.

Consideratio.

Considerabimus Deum per illud, quod nos voluptate afficit nobis ad blandiri. Ipse etenim est is qui virtutem creaturis inditam conseruat & simul eū eis operatur: Considera præterea: quam diuersæ ab his sint delitiæ & voluptates illæ quibus beatorum animæ in cœlis perfruuntur, qui immerfi sunt omnium voluptatum torrenti, videlicet Deo.

Gratiarum actio.

Gratias referemus Domino pro innumeris delectationibus, quas nobis per creaturas suas subministrat, & pro æternis illis delitijs & voluptatibus, quas nobis in Regno cœlorum præparauit.

Confusio.

Pudore suffundemur: animo pertractantes, quam indigni simus ab aliqua creatura vel minimum percipere

pere solatium, quando quidem sceleribus nostris iure meritoque commuimus, vt etiam ipsi lapides contra nos se erogant, nobisque in carnifices commutentur.

Petitio.

Obtestabimur Dominum, vt nos participes efficiat, veræ delectationis quæ in ipso solo existit, & in perfecta voluntatis eius adimplentione: neque permittat cor nostrum aliqua terrena voluptate pasci, ne vel ad momentum à sua maiestate abstrahatur.

Oblatio.

Offeremus nos Domino non tantum ad huius delectationis quam modò à creatura percipimus: sed etiam ad cuiusuis alterius quam à creaturis percipere possemus, pro illius amore priuationem.

Quando dolore aliquo cruciamur.

Exercitium 2.

Iob 6. Hæc mihi sit consolatio, vt affligens me dolore non parcat, nec contradicam sermonibus sancti.

bb 3

Psal. 93.

MANVALE.

Psalm. 93. Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuae latificauerunt animam meam.

Isa. 53. Vere languores nostros ipse tulit & dolores nostros ipse portauit.

Apoc. 21. Abstergat Deus omnem lachrymā ab oculis eorum, & mors ultra non erit, neque luctus, neq; clamor, neq; dolor, erit ultra.

Consideratio.

Considerabimus. Quanto acerbiores ij dolores extiterint, quos Christus Saluator noster in passione sua pertulit: Nec non illi, quos damnati in inferno, sine spe liberationis patiuntur.

Gratiarum actio.

Gratias, habebimus Domino, qui nobis occasionem aliquid pro amore ipsius sustinendi offert, vt hac ratione passioni suæ conformes fieri poenitentiamq; pro criminibus perpetratis, agere valeamus.

Confusio.

ERubescemus: agnoscentes, nos commeritos esse ea perpeti ac fer-

re

re tormenta, quibus impij in inferno crucientur & excarnificantur, idq; ob scelera nostra, quibus vnica caussa omnium suppliciorum quæ Christus Redemptor noster in sua passione perpeffus fuit, adscribenda est.

Petitio.

Postulabimus à Domino, crucis suæ amorem animis nostris instillari, qui nos spontè faciet complecti, quamuis acerbitatem & molestiam, præ desiderio vt Christo crucifixo cõformes existamus.

Oblatio.

Offeremus nos Domino, ad præsentis cruciatus & doloris, quandiu voluerit per passionem vniendo eum doloribus illis vehementissimis quos Christus in crucis patibulo perpeffus est.

Quando

Quando honor nobis defertur.

Exercitium 12.

*Psalms. 113. Non nobis Domine, non nobis sed
nomini tuo da gloriam.*

*1. Tim. 1. Soli Deo honor & gloria in secula
seculorum.*

*Psalms. 138. Nimis honorificati sunt amici
tui Deus.*

Consideratio.

CONSIDERABIMUS, Vanos & fugaces
esse honores huius mundi, qui se-
pè illis conferuntur, qui eos non me-
rentur. Verum autem honorem esse
illum, quo Dei amici decorantur.

Gratiarum actio.

GRATIAS agemus Domino, pro pe-
rennibus illis honoribus atque
ornamentis, quæ nobis pollicetur,
cum ait: *Si quis mihi ministraverit hono-
rificabit eum pater meus.*

Confusio.

PVDORE afficiemur, cogitando præ-
ter omnem æquitatem & ratione
à creaturis honorem nobis deferri
qui, quia Dominum, peccando, quan-
tum in nobis fuit honore suo spolia-
uimus,

uimus, omni potius contemptione & despectu digni sumus.

Petitio.

O Btestabimur Dominum, vt non patiatur nos cor nostrum in honoribus huius mundi figere, ne possideatur ab eis; sed faciat, vt spretis illis ac pro nihilo habitis, verum & solidum honorem, qui in hoc solo consistit, vt maiestati eius famulemur ac placeamus, amplectamur.

Oblatio.

Offeremus Domino honorē, quo afficimur, agnoscentes illi soli, omnem deberi gloriam & honorem, qui est omne bonum.

Quando ludibrio habemur.

Exercitium 13.

Psal. 68. Quoniam propter te sustinui opprobrium, operuit confusio faciem meam.

Isai. 51. Nolite timere opprobrium hominum, & contumelias eorum ne metuatis.

Psal. 118. Aufer à me opprobrium & contemptum, quia testimonia tua exquisiui.

Psal. 21. Ego autem sum vermis & non homo, opprobrium hominum & abiectio

bb 5

plebis,

plebis, omnes videntes me deriserunt me.

Consideratio.

Considerabimus Christum Dominum nostrum, quamuis esset gloria Angelorum cui immensus honor debebatur, tempore passionis suæ ludibrio habitum & contumelijs affectum fuisse.

Gratiarum actio.

Gratias referemus ei, pro occasione quam nobis exhibet, vt aliquid illius gratia perpeti possimus : nec non quia placuit ei nos vestire suis insignibus, suumq; calicem potandū nobis præbere.

Confusio.

Verecundia replebimur, perpendentes, iustè nos commeritos esse omnem hanc irrisionem, & quamlibet aliam quæ nobis ab hominibus irrogari possit: quandoquidem ante multis sæpe facinoribus Deum offendimus.

Petitio.

Orabimus Deum. vt nobis tribuat gra-

at gratiam tranquillo & patienti animo hoc ludibrium tolerandi, simulq; supplicabimus, pro eo qui nos eo ludibrio afficit, vt si hoc facto Dei indignationem incurrit, huius criminis agnitionem pariter & veniam ei clementer elargiatur.

Oblatio.

Offeremus nos Domino, ad huius & cuiusuis alterius irrisionis & contumeliæ, per quam gratum ei obsequium præstare possimus, hilarem perpeffionem, eamq; innumeris illis ludibrijs & irrisionibus quæ ipse nostri causa dum in hoc mundo versaretur placidè sustinuit coniungemus.

Quando laudamur

Exercitium. 14.

Luc. 1. Magnificat anima mea Dominum & exultauit spiritus meus in Deo salutari meo.

*Pfalm. 35. Benedicam Dominum in omni
bb 6 tempo*

tempore, semper laus eius in ore meo.

Psal. 116. Laudate Dominum omnes gentes, laudate eum omnes populi.

Psal. 117. Fortitudo mea, & laus mea Dominus.

Consideratio.

Considerabimus. Quicquid in nobis est, vnde merito laudibus ornari possemus, id Dei esse. cuius est esse quo utimur, & vita qua viuimus, spiritusque quem ducimus: sine quo ne minimam quidam probam & Deo placetem cogitationem mente complecti possumus.

Gratiarum actio.

Gratias agemus ei, qui suas creaturas donis & gratijs suis locupletat, ornat & honestat.

Confusio.

ERubescemus, constituendo nobis ob oculos nostræ conditionis miseriam, sceleraque quæ in Deum nequiter admisimus, pro quibus nullam non modò laudem & gloriam, verum vituperium & confusionem summam promeremur.

Peti-

Petitio.

PRecabimur Dominum, vt manu sua sic nos regat, moderetur, atq; sustentet ne ex laudibus hominum in superbiam erigamur, néue à vera nostræ vilitatis & paruitatis cognitione, quacunque ratione separemur.

Oblatio.

Offeremus Domino laudes quas ei Angelici spiritus, in cœlesti illo beatorum omniû domicilio decântant.

Quando arguimur aut reprehendimur.

Exercitium. 15.

Bar. 1. Domino Deo nostro iustitia nobis autem confusio faciei nostræ.

Psal. 118. Bonû mihi, quia humiliasti me, vt discam iustificationes tuas.

Psal. 140 Corripiet me iustus in misericordia, & in crepabit me, deum autem peccatoris non impinguet caput meum.

Consideratio.

Considerabimus Christum etsi neminem haberet integritate & innocentia ne parem quidem, nedum superiorem, nihilq; in eo inueniri pos

fit, quod non esset dignum sempiternis præconijs, nihilominus reprehensum & maledictis impetutum fuisse, insuper tanquam magnorum criminum reum in iudicium vocatum, accusatorum audiuisse acerba conuitia, & demum vt malefactorem mortis sententiam accepisse.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Domino, pro singulari illo beneficio quo nos ornat, dum nos ab alijs exagitari, maledictis vexari, salubriterque humiliari sustinet, quandoquidem nosmet ipsos humiliare dissimulamus.

Confusio.

PVdore suffundemur, agnoscentes nos nil nisi vituperium & infamiam promeritos esse, & vt multum iniuriosè nobiscum agant homines, nos longè grauiora & deteriora mereri.

Petitio.

Postulabimus à Domino, vt nos illustret agnitione nostrorum defectuum, qua illuminati omni post-

posi.

posita excusatione placidè hominum
contumelias & probra sustineamus.
Rogabimus etiam pro illis, qui no-
bis contumeliam irrogare videntur.

Oblatio.

Offeremus nos Domino, ad om-
nem ignominiam, atque contu-
meliam, amore illius prompto & a-
lacri animo perferendam; nostras
hasce ignominias, illis quas Christus
Redemptor noster, nostri causa in
hoc mundo sustinuit, iungèdo atque
vniendo.

*Quando factum aliquod boni
exempli videmus.*

Exercit. 16.

*Roma. 8. Honor & pax omni operanti bo-
num.*

Rom. 12. Odientes malum, adherentes bono.

*Galat. 6. Bonum autem facientes, non desi-
ciamus, tempore enim suo metemus.*

*Psal. 118. Particeps ego sum omnium timeu-
tium te & custodientium mandata tua.*

Consideratio.

Considerabimus Dominum operari
in nobis velle bonum & idè posse
ope-

opere perficere & nihilominus tantę est beneficentię, ac liberalitatis erga creaturas suas, vt munera sua, constituat merita nostra.

Gratiarum actio.

GRatias reddemus Domino ; pro gratia quam fratri concessit, bonum illud exequendi: proque bono exemplo, quod in hoc opere nobis prætulit: vt his quasi stimulis ad eadem operanda excitemur.

Confusio.

VErecundabimur, ob mala & peruersa exempla quibus scandali causa proximi fuimus ; atque agnoscemus nos esse seruos inutiles, & nullius frugi in domo Domini.

Petitio.

PETemus à Domino, vt conseruet & augeat gratię suę dona in proximo nostro; vt ei que largiatur in bonis operibus perseuerantiam, & quotidianum profectum: Et vt nobis eadem gratiam donet, qua roborati virtutum studijs insistere, & quotidie

maio

maiora meritorum augmenta capere
valemus.

Oblatio.

Offeramus Domino, vniuersa bona opera, quæ per iustos, & pios homines efficiuntur; laudando & glorificando eum in donis suis.

*Quando factum aliquod mali
exempli conspiciamus.*

Exercitium. 17.

Psal. 36. Declina à malo & fac bonum.

*Psal. 96. Qui diligitis Dominum, odite
malum.*

Ioan. 3. Noli imitari malum, sed quod bonum est.

Prou. 14. Errant, qui operantur malum.

Consideratio.

Dabimus operam, vt quantum licebit, proximum excusemus, vel intentionem saluando; si opus ipsum culpa liberari nequeat: vel cogitando ipsum ex infirmitate, graui aliqua tentatione superatum illud perpetrasse, iamque ad delicti agnitionem peruenisse, & coram Deo magna animi
sub-

submissione humiliatum esse.

Gratiarum actio.

GRatias habebimus Domino, qui nos præseruat ne eadem designemus; eiusque duntaxat misericordiæ assignabimus, vniuersa crimina & flagitia, quæ cum committere possemus, non admisimus. ;

Confusio.

ERubescemus nostram aspicientes infirmitatem, atque agnoscentes nos longè grauiora atque peiora perpetrasse: & insuper facturos fuisse, si Deus iuxta desideria & appetitiones nostras, non viuere permitisset.

Petitio.

Petemus à Domino, vt proximo culpæ quam admisit, iam tribuat; illique gratiam crimen suum si nondum agnoscit, agnoscendi, seque corrigendi largiatur: nosque custodiat, ne in similia aut alia maiora scelera corruamus.

Obta-

Oblatio.

Offeremus Deo merita omnium
sanctorum, & speciatim merita
Christi Redemptoris nostri, vt pro-
pter ista omnium peccatorum no-
strorum indulgentiam nobis conce-
dat.

*Cum hominem aliquem opulen-
tum aut potentem ceru-
mus.*

Exercit. 18.

*Psal. 61. Diuitia si affluant, nolite cor ap-
penere.*

*Psal. 33 Diuites eguerunt, & esurierunt:
inquirentes autem Dominum non mint-
entur omni bono.*

Psal. 111. Gloria & diuitia in domo eius.

*Isai. 33. Diuitia salutis, sapientia & scien-
tia, timor Domini ipse thesaurus eius.*

*Prou. 11. Non proderunt diuitia in die vt-
tionis.*

Consideratio.

Considerabimus, quam parui-
pendendæ sint diuitiæ honores

ac dignitates præsentis vitæ, quantumuis sublimes: cum mors omnia hæc finiat, & vnum hominem alteri cœquet.

Expendemus etiam, quod verè diuitiæ sint virtutes, & placere Deo; cui seruire regnare est.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, pro sempiternis diuitijs, quas electis suis in cœlis præparauit: Et pro illis, quas creaturis suis in præsentī vita largitur; vt per illa, si eadem in Dei obsequium impenderint, regnum cœlorum promerentur.

Confusio.

ERubescemus, considerando paupertatem nostram; cum nudi prodeamus ex vtero matris, & nudi ad terram matrem nostram reuersuri simus. Ea vero quibus egemus, à creaturis emendicare cogamur. considerando deinde paupertatem nostram interiorem, quæ priori multo maior est; cum à nobismetipsis, ne vnam quidem Deo placitam cogitationem

onem habere possimus.

Petitio.

Obscramus Deum vt communicet proximo quem cernimus veras diuitias, quę folius animę sunt: & gratiam illi largiatur, sic vtendi bonis hisce temporalibus vt nō amittat æterna. Idem pro nobismetipsis petemus.

Oblatio.

Offeremus Deo, omnes diuitias, gloriam, & potestatem præsentis vitę; quia ipsius sunt omnia, & in ipso vniuersa hæc multò perfectius & excellentius sunt, quam in semetipsis.

Quando videmus pauperem.

Exercit. 19.

Matt. 5. Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum.

1. Cor. 8. Christus propter nos egenus factus est: cum esset diues, vt illius inopia nos diuites essemus.

Psal. 9. Factus est Dominus refugium pauperi.

Psal. 39. Ego autem mendicus sum & pau-

pauper: Dominus sollicitus est mei.

Prou. 14. Qui miseretur pauperis, beatus erit.

Proue. 17. Qui despicit pauperem exprobrat factori.

Consideratio.

Considerabimus: Tenuis conditionis & fortunę homines, qui à mundo vilipenduntur & despiciuntur habentur, coram Deo sepè magni aestimari, & cæteris præferri. Considerabimus præterea Christum Dei sapientiam, paupertatem in vita sua maximè dilexisse, atque illam sibi met elegisse.

Gratiarum actio.

Gratias referemus Deo: quod in manibus & potestate nostra diuitias spirituales cœlestesque thesauros collocauerit, eorumque nobis clauē, hoc est, gratiam suam tradiderit, ut indies atque omni momento, merita nostra magis & magis augere atque amplificare possemus.

Confu

Confusio.

PVdore suffundemur: considerando quanta tolerant, & agant homines, vt à se bonorum temporalium indigentiam siue paupertatem propulsent; nec interim solliciti sint, quod per suam negligentiam in bonis spiritualibus indies pauperiores efficiantur.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt gratiã proximo quem cernimus, paupertatẽ suam & despectum patienti animo tolerandi largiatur: illumque & nos, donis suis locupletet.

Oblatio.

Offeremus nos Domino, ad sustinendã ipsius amore, omnem paupertatẽ & indigentiam bonorũ temporalium, atque omnem nostri ipsorum contemptum: offeremus nos præterea Domino ad succurrendum proximorũ nostrorũ indigentia, atque omnibus totius mundi necessitatibus, si non opere saltẽ voluntate, si nobis facultas esset id perficiendi.

QUAN-

Quando videmus aliquem infirmum.

Exercit. 20.

Psalm. 6. Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum.

Eccles. 7. Non te pigeat visitare infirmum: ex ijs enim in dilectione firmaberis.

Isai. 53. Vidimus eum Virum dolorem, & scientem infirmitatem.

Consideratio.

CONSIDERABIMUS: Infirmitates fructus esse peccati: quia si homo non peccasset, nullis ægrotudinibus subiectus foret: Expendemus præterea: Tisdem infirmitatibus Dominum nos instruere: quantum horreat omne peccatum: & quantò seuerius post mortem in illud animaduersurus sit, si in præsentì vita, quæ misericordiæ tempus est, tam seuerè illud punit.

Gratiarum actio.

GRATIAS AGEMUS Deo, pro sanitate quam nobis largitur: & pro clementia

mentia

mentia qua in nos homines utitur: quod in hac vita ægritudinibus varijs nos castiget, ut si eas patienter tolerauerimus: per illas nos liberet, à supplicijs æternis, quæ peccata nostra pro meruerant.

Confusio.

ERubescemus, quod sanitate, quam Deus nobis concedit, tam male utamur: ideoque illa prorsus indigni sumus.

Petitio.

PRecabimur Deum, pro infirmitate proximi: ut ei largiatur corporis & animæ sanitatem: & quam diu infirmitate hac detinetur, in doloribus donet ei veram patientiam.

Oblatio.

Offerimus nos Deo, ad tolerandas quascunque per ipsum nobis immisissas ægritudines: tum illius amore, tum ad peccatorum nostrorum, quibus Deum offendimus, expiationem.

*Quando superioribus nostris assi-
stimus.*

Exercitium 21.

Luce. 20. Qui vos audit me audit, qui vos spernit, me spernit.

Rom. 13. Non est potestas nisi à Deo. Qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit.

Heb. 13. Obedite prepositis vestris, & subiacete eis. ipsi enim perugilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri.

Consideratio.

Contemplabimur in superioribus nostris Deum, cuius vices agunt: ideoque coram eis stabimus non aliter ac si coram Christo consisteremus: eorumque sermones non secus ac Christi sermones auscultabimus.

Gratiarum actio.

Gratias reddemus Deo: pro illo beneficio, quod nobis superiores, qui locum ipsius tenerent largitus sit, atque

EXERCIT. SPIRIT.

atque per illos nos regat, gubernet, de
omnibus prouideat, ac denique vo-
luntatem suam nobis manifestet.

51

Confusio.

Pudore suffundemur, propter exi-
guam obedientiam & reuerenti-
am, quam Deo Regi & Domino no-
stro, atque superioribus locum ipsius
obtinentibus, detulimus: quorum
præcepta sæpenumero floccifecimus
& transgressi sumus.

Petitio.

Rogabimus Deum, vt superiores
adiuet, gratiamque illis donec,
subditos suos iuxta diuinam voluntatem
regendi subditis vero gratiam
largiatur, vt superioribus suis verè
subiecti sint, eisdemque synceram
in omnibus obedientiam præstent.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, ad exequen-
da pro amore ipsius, omnia quæ à
superioribus Vicarijs ipsius, nobis im-
perata fuerint; offeremus Deo etiam

perfectam illam obedientiam quam
Christus sa'uator noster. Patri suo
præstitit obtemperando ei vsque ad
mortem omnium contumeliosissi-
mam mortem videlicet Crucis.

Quando cum equalibus sumus.

Exercitium 22.

*Psal. 132. Quam bonum & quæ am iocundum,
habitare fratres in vnum.*

*Rom 12. Charitatem fraternitatis inuicem
diligentes, honore inuicem præuenien-
tes.*

*2. Pet 2. Omnes honorate, fraternitatem
diligite.*

*Rom. 12. Multi vnum corpus sumus in Chri-
sto: singuli autem alter alterius membra.*

*Ioan 12. In hoc cognoscent omnes quia di-
scipuli mei estis, si dilectionem habueritis
ad inuicem.*

Consideratio.

Considerabimus, nos omnes esse
vnius corporis membra & perpe-
tua mutuò nos diligere & adiuuare
debere: quia maxmam inter vnius
corpus membra concordiam cerni-
mus.

Gratia.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, quod gratias & dona sua diuersimodè inter huius corporis myſtici membra diſtribuit, vt mutuam nobis auxilium impenderemus. Vnus docendo ignorantes: alius corrigendo errantes: alius consolando afflictos, alius aliud misericordiæ opus proximis imponendo.

Confusio.

Pudore suffundemur, considerantes nos esse inutilis & nullius frugis homines inter fratres nostros, & tanquam arida & putrida membra, quæ à corpore separari ac diuidi poterint.

Petitio.

Rogabimus Deum, vt veram nobis charitatem largiatur, qua inter nos, & cum capite nostro IESU CHRISTO, semper coniuncti & per verum amorem semper vniti maneamus.

Oblatio.

Offeremus nos ad facienda pro fratribus omnia quæ possumus, succur-

currendo illis in necessitatibus tum anime, tum corporis.

Quando sumus cum subditis.

Exercitium. 23.

Luc. 22 Qui maior est in vobis fiat sicut minor & qui precessor est sicut ministrator.

Ibid. Ego autem in medio vestrum sum, sicut qui ministrat.

Ecles. 3. Quanto maior es, humiliare in omnibus, & coram Deo inuenies gratiam.

Sap. 6 Iudicium durissimum in his, qui presunt, fiet.

Consideratio.

Considerabimus, nos etiam, quamuis alijs superiores simus, superiorem tamen habere Deum, qui à nobis aliquando seueram rationem repetiturus est, quomodo subditos vexerimus, & qualem eis curam impenderitimus: quicquid enim illis per nostram negligentiam defuerit, hoc à nobis exiget.

Gratiarum actio.

Grat

Gratias agemus Deo à quo est omnis potestas & iurisdictio iusta: & omnis paternitas & præ eminentia in cœlis & in terra.

Confusio.

Erubescemus, considerando nos ad nostrorum moderationem, ne sufficientes quidem esse: ideoque indignos esse qui alios regamus & imperemus: itaque in meritis & virtutibus nos subditis nostris inferiores esse censebimus.

Petitio.

Precabimur Deum, ut nobis largiatur suam sapientiam, ut subditos nobis commissos secundum ipsius voluntatem regere possimus: & humilitatem: ne propter auctoritatem alijs imperandi qua pollemus, in superbiam erigamur.

Oblatio.

Offeremus nosmet ipsos simul cum omnibus qui curæ nostræ commisi sunt Deo, ut tam nos quam illos tamquam Rex, Dominus & Pater omnium regat & moderetur.

Quando

Quando lasi sumus.

Exercitium. 24.

Ioan. 4. Fatigatus ex itinere Iesus, sedebat
 sic supra fontem.

Matt 15. Venite ad me omnes, qui laboratis
 & onerati estis: & ego reficiam vos.

Esai. 43. Servire me fecisti in peccatis tuis:
 prabisti mihi laborem in iniquitatibus
 tuis.

Consideratio.

CONsiderabimus. Christum Re-
 demptorem nostrum sapè nostri
 causa, cum in terris viueret, fatiga-
 tum fuisse: speciatim in sua passione,
 in qua propter laborem, & ingentem
 agoniam animæ suæ, sanguinem su-
 dauit.

Gratiarum actio.

GRatias reddemus ei, quod nostri
 causa sapè magnos labores & fa-
 tigationes tolerauerit: quodque se
 constituerit laborantium refrigerium:
 quod denique sempiternam requiem
 nobis in cælis præparauerit.

Confusio.

Pudo-

PVdore suffundemur, considerando, quantos sæpè labores & sudores exhauriamus in semita iniquitatis & perditionis perambulanda: imo tãquam infani & mentis inopes, laborem reputamus requiem: & lassitudinem voluptatem: contra vero etiam minimi labores, qui se nobis offerunt in diuino seruitio, videntur nobis intolerabiles.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt lassitudinem nostram suscipiat in peccatorum nostrorum expiationem: nobis que vires præbeat in præsentis vita quoscunque labores & fatigationes Maiestati suæ acceptas sufferendi: & tandem post hosce labores, ad æternam requiem, in diuinitatis suę habitaculum transferat.

Oblatio.

Offeremus Deo, lassitudinem nostram simul cum laboribus & fatigationibus, quas Christus in terris degens sustinuit: & ad tolerandam amore Dei, omnem laborem & fatiga-

tionem in diuino seruitio se offerentem.

Quando ambulamus vel iter facimus.

Exercitium 25.

2. Cor. 5. Dum sumus in hoc corpore, peregrinamur à Domino.

Psalm. 67. Prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Matt. 9. Circuibat Iesus omnes ciuitates & castella, docens in synagogis, & predicans Euangelium regni: & curans omnes languores, & omnem infirmitatem.

1. Pet. 2. Obsecro vos tanquam aduenas & peregrinos: abstinere vos à carnalibus desiderijs, quæ militant aduersus animam.

Psalm. 118. Aduena ego sum in terra, non abscondas à me mandata tua.

Consideratio.

CONsiderabimus. it nera, quæ Christus, cum peregrinaretur in hoc mundo confecit: transeundo de ciuitate in ciuitatem, de loco in locum: aliquando per mare, aliquando per terram: vt vbique perditam ouem in-

qui-

EXERCIT. SPIRIT.

59

quireret, & omnibus in locis bonitatis suæ vestigia relinqueret

Gratiarum actio.

GRatias agemus Domino, pro cunctis itineribus & peregrinationibus, quas nostri amore suscepit, & quia factus est dux noster, & via per quam proficisceremur ad Patrem.

Confusio.

Pudore suffundemur: reminiscendo temporis illius, quo perditionis semitam perambulauimus, cucurrimusque clausis oculis ad inferos, in quo iam constituti essemus, nisi diuina misericordia obstitisset.

Petitio.

Obestabimur Deum, vs sit nobis dux in via quam ambulamus, nosque ab omnibus periculis corporis & animæ, quæ se nobis in huius vitæ peregrinatione offerunt, eripiat.

Oblatio.

Offeremus Deo iter nostrum, & regemus illud ad supremum illius honorem & gloriam: offeremus ei et a vo-

cc 6

lunta-

luntatem nostram, ad sequendum illum in crucis baiulatione, quemadmodum ipse à nobis exigit.

Quando domum reuertimur.

Exercitium 26.

Psalm. 121. Latatus sum in his quae dicta sunt mihi, n domum Domini ibimus.

Psalm 30. Esto mihi in Deum protectorem, & in domum refugij, vt saluum me facias.

Psalm. 6. Vnampetij à Domino hanc requiram vt inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.

Consideratio.

Considerabimus. Christum posteaquam obedientiam à Patre sibi iniunctam perfecisset, ad ipsum cum magna præda reuersum & à Patre ingenti cum honore ac gloria susceptum, atque ad dexteram confedere iussum fuisse.

Gratiarum actio.

Gratias agemus Deo, quod nos domum sanos & incolumes reuerti permiserit: quodque cum ipse veluti peregrin-

peregrinus nostri amore in terris vixerit, nec vbi caput suum reclinaret habuerit, nobis tamen domum ad habitandum & quiescendum largitus sit.

Confusio.

ERubescemus, considerando, quod tam multis annis domum Patris nostri cœlestis, instar filij prodigi deseruerimus: porcosque sensualium & irrationalium appetituum pauperimus: ac fame propemodum enecti fuerimus: cum tamen domus Patris nostri tam benè prouisa, & omnibus rebus abundans sit.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt nos ad æternam illam habitationem, quam electis suis præparauit in cœlis, perducatur: Et quamdiu in præsentis vitæ viuimus, in domo Ecclesiæ suæ conseruet, gratiamque nobis largiatur, in ea tali cum vitæ integritate & firmitate commorandi & conseruandi: qualem, talis Domini domum decet.

Oblatio.

Offeremus Deo, ad ipsius laudem & obsequium, omnia quæ intra domum facturi sumus, & veniam precabimur ab eo, si forsitan eum extra domum constituti offendimus.

Quando sedemus.

Exercit. 27.

Cant. 2. Sub umbra illius, quem desideraueram sedi, & fructus eius dulcis gutturi meo.

Apoc. 3. Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo sicut & ego vici, & sedeo cum Patre meo in throno eius.

Esai. 32. Et sedebit populus meus in pulchritudine pacis, & tabernaculis fiducia, & in requie opulenta.

Consideratio.

Contemplabimur Christum Redemptorem nostrum sedentem ad dexteram Patris, constitutumque iudicem viuorum & mortuorum: Ad hæc considerabimus Christum, vt ad gloriam & requiem qua gaudet, perueniret, per multos labores & sudores prius transiisse.

GRA

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, quod nobis donet locum & oportunitatem quiescendi, blandiaturque nobis tanquam bonus Pater. Gratias præterea reddemus ei, pro illis sedibus, quas fidelibus seruis suis in cœlis constituit, & asseruat.

Confusio.

Pudore suffundemur: considerando tempus illud quo sedimus in cathedra pestilentiae, cum in peccatis nostris firmiter confisteremus, magna cum inimicitia Dei, quasi Deus non esset, aut nos ab oculis eius nos occultare possemus.

Petitio.

Precabimur Deum, ut nobis largiatur firmitatem & perseverantiam, in diuino seruitio: efficiatque animam nostram, maiestatis suæ thronum, in quo requiescere dignetur.

Oblatio.

Offeremus Deo cor nostrum, ut in eo tanquam in sede resideat: indeque omnibus animæ nostræ potētibus imperet, illasque sibi obtemperantes habeat.

Quando stamus.
 Exercitium 28.

Ierem. 2. Super custodiam meam stabo, & figam gradum meum super munitioem.

Sap 5. Stabunt iusti in magna constantia, aduersus eos qui se angustiauerunt.

Ephes. 6. State succincti lumbos vestros in veritate.

1. Cor 16. Qui se existimat stare, videat ne cadat.

Consideratio.

CONsiderabimus, Christum stantem ad dexteram Patris, vt pro electis suis decertet: quemadmodum vidit eum à Iudæis lapidaretur, cuius etiam auxilio viriliter præliatus est, in certamine, pro Christo moriens, victor euasit.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, quod nos humili per peccatum, lapsos, releuaerit, certam nobis spem salutis contulerit: atque animum nostrum concidentem & desperantem crexerit.

Com.

Confusio.

ERubescemus: recordando temporis illius, qui erecti contra Deum stetimus, & aduersus eum præliati sumus resistendo illius voluntati: & è contrario ad hostium nostrorum pedes prouoluti iacerimus, implendo in omnibus ipsorum voluntatem.

Petitio.

Petimus à Deo, fortitudinem in pedibus consistendi, & viriliter contra inimicos nostros decertandi, vt illos profligare, atque pedibus nostris substernere possimus.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, in seruos: paratiq̃ue stabimus ad omnia, si cuiq̃ illi nobis præcipere placuerit, perficienda, simul cum innumerabili illa multitudine cœlestium spirituum, coram ipso semper assistente & ad omne ipsius beneplacitū prõptissima.

Quando horologium sonat.

Exercit. 29.

Psal. 76. Et dixi, nunc cœpi.

Roman.

Rom. 13. Hora est iam nos de somno surgere.
Gal. 6. Dū tempus habemus, operemur bonū.
Matt. Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit.

Consideratio.

Considerabimus. Vitam nostram cursore velocius pertransire, nec vel vno temporis momento stare, cogitabimus etiam, nos iam vnā horā minus habere de vita, & vna hora morti propinquiores factos esse.

Gratiarum actio.

Gratias referemus Deo, quod vsq; ad hanc horam nos in vita conseruauerit, nosq; misericorditer ad poenitentiam, conuersionē veramq; vitæ nostræ emendationem expectauerit.

Confusio.

Pudore suffundemur: cōsiderantes quam hac hora tepidi & negligentes fuerimus in diuino seruitio: & examinādo breuiter defectus hac hora commissos, pro ijs dolebimus, nosq; coram Deo humiliabimus.

Petitio.

Petemus à Deo gratiam presentem horam

horā melius & feruentius in obsequijs
 suæ diuinę maiestatis transigendi quā
 præteritā: cumq; corā ipso numeratæ
 sint omnes horæ, & omnia minuta vi-
 tę nostræ, rogabimus eū, ne permittat
 quod hora mortis nos imparatos &
 salutis nostræ immemores inueniat.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, ad seruiēdum
 ei toto vitæ tempore quod nobis
 adhuc superest: incipiemusq; hac ho-
 ra cum nouo spiritu & feruore.

Quando esurimus.

Exercit. 30.

Ioan. 6. Qui venit ad me, non esuriet.

*Matt. 5. Beati qui esuriunt, & sitiunt iusti-
 tiam, quoniam ipsi saturabuntur.*

Luc. 1. Esurientes impleuit bonis.

*Psal. 144. Oculi omniū in te sperant Domi-
 ne: & tu das illis escam in tēpore oportuno.*

Apoc. 7. Non esurient, neq; sitient amplius.

Consideratio.

Considerabimus Christū Redem-
 ptorē nostrū pro nob s esuriuisse
 cū tamen ille sit, qui Angelos in cœlis
 satiat, & omnes creaturas in terra su-
 stentat.

Gratia

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo quod factus sit cibus noster, vt animarum nostrarum famem expleret : quodque fame, quam nostri amore tolleravit, æternā satietatē nobis promeruerit.

Confusio.

ERubescemus: considerando quam sæpè animus nostras fame cruciariper miserimus: vnde factum est vt cor nostrum, arefactum fuerit, quia spirituale suum nutrimentum ei præbere negleximus: cum è contrario ferre non possimus, vt corpus vel modica fame prematur, sed statim omnē adhibemus industriam, vt ei cibum subministremus.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt nobis de spiritali nutrimento assiduè provideat: largiatur etiam nobis famem & sitim iustitiæ, vt desideremus ei quotidie feruentius inservire.

Obla.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, ad sustinen-
dam amore ipsius omnem famé:
& coniugendo nostram famem, cum
ea quam Christus pro nobis passus est,
offeremus Deo Patri eam in expiatio-
nem nostræ intemperantiæ & guio-
sitatis.

Quando sitimus.

Esai. 55. Omnes sitientes venite ad aquas.

Ioan 7. Si quis sitit, veniat ad me & bibat.

*Psal. 45. Sitiuit anima mea ad Deum fon-
tem viuum.*

Psal 36 Quoniam apud te est fons vite.

Psal. 68. In siti mea, potauerunt me aceto.

Consideratio.

Considerabimus acerbam illam si-
tim, quam Christus in cruce pas-
sus est. Quia cum corpus ipsius sangui-
ne vacuum esset, ipseque iam innume-
ra tormenta & supplicia & tormenta,
tota præterita nocte sustinisset; attamen
neminem habuit, qui ei vel vni-
cum aquæ scyplum præberet.

Gra-

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, quod constituerit se fontem aquæ viuæ, ut sitim nostrâ spiritualẽ sedaret: quodque ad hanc aquam omnes inuitet: nec quenquam, vti par est, illam quærentem ab ea repellit.

Confusio.

PVdore suffundemur: considerando crudelitatem & ingratitude nostram: quod cum Christus salutem nostram ardentissimè sitiat, nos illi contra fel amarissimum peccatorum nostrorum bibendum obtulerimus, perseuerando in peccatis, & ad eadem iterum perpetrâda sæpius redeundo.

Petitio.

PRecabimur Dominum cum muliere Samaritana, vt nobis det semper aquã illam, quam suis pollicetur, hoc est diuinam gratiam, de qua quicumque biberit, non sitiet in æternum.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, ad sustinendã amore ipsius qualem cunq; sitim: nostramq; sitim ei quam Christus in
cruce

EXERCIT. SPIRIT.

7^e

cruce passus est coniungendo, supplicabimus ei, vt eam in expiationem fellis & aceti, peccatorum nostrorum quo ipsum potauimus, suscipit.

Quando laboramus.

Exercitium. 32.

Sap. 9. Da mihi Domine sedum tuarum asiricem sapientiam, & mitte illam de caelis sanctis tuis, vt mecum sit & mecum laboret, vt sciam quid acceptum sit coram te omnitempore.

2. Tim. 2. Labora sicut bonus miles Christi Iesu.

Iob. 5. Homo nascitur ad laborem.

Sap. 3. Bonorum laborum gloriosus est fructus.

Consideratio.

Considerabimus, sententiam in pro-
toparētes nostros à Deo, post man-
dati sui transgressionē, latā: quod ni-
mirum in sudore vultus sui vescituri
essent pane suo. Adhæc cogitabimus
Christum Redemptorem nostrorum
vsq; ad sudorē sanguineum laborasse,
vt nobis gratiæ suæ panem lucrifaceret.

Gratia

GRatias agemus Deo, quod nobis largiatur sanitatem & vires ad laborandum: quodque seruis suis spirituales fortitudinem conferat, ut laborando in vinea ipsius, vberes meritorum fructus sibi accumularent.

Confusio.

ERubescemus, considerando quam fuerimus desidēs & vagi, stantes tota die otiosi atque immemores salutis nostræ: laborantes tota nocte in seruitio Dæmonis cæterorumque humani generis hostium: sine vlla utilitate: imo cum salutis detrimento, certaque animarum nostrarum perniciē.

Petitio.

Orestabimur Deum, ut faciat nos dignos operarios in vinea sua, ut in ea fideliter laborando, denarium diurnum sempiternæ felicitatis accipere mereamus.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, ad laborandum in ipsius seruitio, cunctis diebus vitæ nostræ, instar seruorum empti-

empti-

emptitorum: eo quod ipse de nihilo nos condiderit, & pretioso sanguine suo nos redemerit. Dignum etenim & iustum est, quod creatura creaturi, filius Patri: seruus Domino, mancipium emptori suo, famuletur.

Quando cibum sumpturi sumus.

CUM omni tempore mēs in sanctis & pijs sanctis cōsiderationibus occupāda sit: id tamen tunc vel maximè faciendū est, quando corpori cibum subministraturi sumus, tum propter periculum, ne malignus spiritus aut propria sensualitas nos circumueniant, & ad necessitatis terminos in manducando transiliendos impellāt, faciantque vt plus cibi quam necessitas corporis exigat sumamus: tum ne immoderatè in manducando delectemur, quod animam maximoperè hebetare atque obtundere, totamque animalem efficere, neq; modò tunc, sed etiam multò post tempore ad spiritualia inhabilem & ineptam reddere solet. Atque hanc ob causam primò

dd

Re

74 Religionum sanctissimarum institu-
tores, statuerunt, vt inter manducan-
dum bona quedam prælegerentur,
vt animi in his quæ audit occupata, à
voluptate manducandi paululum ab-
straheretur. Idem Sacra concilia, ab
Episcopis alijsque Prælatiſ, qui præ
cæteris magis ad virtutum studia, &
deliciarum, carnisque voluptatum
contemptum obligati ſunt, fieri de-
creuerant. Quapropter, qui in ſpiri-
tu proficere & interiorem animæ vi-
gorem conſeruare cupiunt, cum te-
neantur ad ſumendam corporis refe-
ctionem, nec licite corpori, quæ ipſi-
us ſunt, ſubtrahere poſſint; præter-
quam quod diligentem curam habe-
re debeant, vt hoc fiat debita cum té-
perantia tam in qualitate, quam in
quantitate ciborum: debent refe-
ctionis tempore conſiderationibus
quibusdam ſe diligentiffimè munire,
ne manducandi voluptas ſpiritum
relaxet, & à ſuo feruore atque con-
ſtantia deiiciat. Cum igitur hoc ita
neceſſarium ſit, erimus in hac parte
aliquan

aliquanto fusiores, & exercitia singulis vniuscuiusque hebdomadae diebus inter refectionem exercenda subministrabimus.

FERIA SECUNDA.

Exercit. 33.

Psalm. 144. Oculi omnium in te sperant Domine, & tu das escam illorum in tempore oportuno, Aperis tu manum tuam, & imples omne animal benedictione.

Psalm. 146. Qui dat iumentis escam ipsorum, & pullis coruorum inuocantibus eum.

Psalm. 103. Omnia à te expectant, vt des illis escam in tempore oportuno. Dant te, illis colligent, aperiente te manum tuam omnia implebuntur bonitate.

Matth. 6. Respicite volatilia caeli, quae non serunt, neque metunt neque congregant in horrea, & Pater vester caelestis pascit illa.

Con II

Consideratio.

CONderabimus. Quanta cum bonitate, ac liberalitate Deus omnes creaturas alat, ita vt ne formicæ quidem aut minimi vermiculi, nec denique inimicorum suorum, eorum videlicet qui in peccatis mortalibus viuunt, obliuiscatur: singulisque suam partem largiatur.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, quod nos sustentet, quodque hætenus cum omnibus creaturis suis nos sustentauit.

Confusio.

PVDore suffundemur: considerando nos indignos esse pane quo vescimur, & potu quem bibimus: cum serui inutiles & nullius frugi simus in domo Domini.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt nobis donec veram in cibo & potu sobrietatem ac temperantiam, ne in manducando aut bibendo excedamus; & ita corporale

rale alimentum sumamus, vt corpus tantummodo ad Dei seruitium sustentetur, non autem vt vires capiat ad rebellandum spiritui.

Oblatio.

Offeremus nos Deo ad priuationē, pro amore illius, quarumcunque deliciarum corporalium: solumque rerum necessariorum vsum & etiam ad patienter tolerandam, horum necessariorum oblationem.

FERIA TERTIA.

Exercitium. 34.

Luc. 6. Beati qui nunc esuritis, quia saturabimini.

Psal. 131. Pauperes eius saturabo panibus.

Psal. 21. Edent pauperes & saturabuntur: & laudabunt Dominum qui requirent eum.

Cant. 5. Comedite amici, & bibite, & inebriamini charissimi.

Consideratio.

Considerabimus, Deum in presenti vita electos suos, gratia, & spiri-
 dd 3 tua-

tuabbus considerationibus sustentare: quibus illos ita reficit, & fatiat, vt Regnum & Principum huius mundi, diuitiæ & voluptatis cum illorū opibus ac voluptatibus comparari non queant.

Gratiarum actio.

GRatias reddemus Deo, quod creaturis suis, se tam liberaliter communicet, quas ad mensam suam inuitat, dicens: *Comedite & bibite amici, & inebriamini charissimi*: imo de ostio ad ostium transit, vt vocet illas ad hoc conuiuium, ac proinde alibi ait: *Ego sto ad ostium & pulso, si quis mihi aperuerit, cenabo cum illo & ipse mecum.*

Consideratio.

ERubescemus, quod cœleste hoc manna, floccifecerimus ac spreuerimus, eique altia & cœpas Ægypti, hoc est sensuum voluptates prætulerimus.

Petr.

Petitio.

PRecabimur Dominum, vt nobis
cœlestem hunc panem communi-
cet: faciatque vt nunquam animabus
nostris desit.

Oblatio.

Offeremus nos ad sustinendam
quamcunque famem ciborum
corporeorum, ne nobis vnquam de-
sit cœlestis ille cibus, sine quo ani-
ma nostra deficit & fame mori-
tur.

FERIA QVARTA.

Exercit. 35.

*Psalm. 118. Quam dulcia faucibus meis elo-
quia tua, super mel ori meo.*

*Psalm. 22. Parasti in conspectu meo mēsam
aduersus eos, qui tribulant me.*

*Prouer. 9. Sapientia adificauit sibi domum,
miscuit vinum, & posuit mensam.*

*Ibid. Venite, comedite panem & bibite vinū
quod miscui vobis.*

Consideratio.

Considerabimus quam opulenta
& omnibus diebus abundans sit

dd. 4

men-

mensa diuinarū literarū, quam Deus intra domum suam, hoc est Ecclesiā præparauit: in qua omnes inueniunt, cibum, non tantum magni sed etiam parui: ibi enim imbecilles teneris cibarijs: adulti verò quibus maius inest animi robur, solidis cibis, hoc est doctrina perfectionis pascuntur.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo: pro ingenti beneficio, quo nos affecit, quod animas nostras hætenus pauerit & nunc etiam pascat cœlesti doctrina: non fundata in ratione naturali, quæ sæpe fallitur, nec in philosophorum & mundi sapientum, qui in multis errant assertionibus: sed in summi Dei, qui errare aut falli nequit, qui que est prima & summa veritas, auctoritate, quia is eam nobis reuelauit.

Confusio.

PVdore suffundemur, quod tam parui æstimauerimus beneficium hoc, quod quæ tam negligentes extiterimus in fructu inde percipiendo. Si enim Ethnici maximi fecerūt & valde suspe

dè suspexerunt oracula Apollinis:
quanti te facere decet, oracula non
Apollinis falsi & fraudulentum Dei, sed
veri & æterni Dei, qui nec fallere, ne-
que falli potest.

Petitio.

ROgabimus Deum cum Propheta
Daude, vt reuelet oculos nostros,
hoc est velum ignorantie ab oculis
nostris remoueat, aspectumque no-
bis restituat, vt cõsiderare valeamus
mirabilia legis eius, & de illo cœlesti
pane manducare, qui in mensa diui-
narum scripturarum nobis mandu-
candus proponitur, ne sit nobis tan-
quam panis in penario reclusus.

Oblatio.

Offeremus Deo, intellectum no-
strum Maiestati suæ submissum
ad credenda omnia, quæ in diuinis li-
teris nobis reuelauit: & voluntatem
nostram promptam ad obtemperan-
dum omnibus, quæ in eisdem nobis
præcipit & consulit.

FERIA QUINTA.

Exercit. 36.

P. Palm. 77. Panem Angelorum manducavit homo.

I. an. 6. Nisi manducaueritis carnem filij hominis & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis.

Ibid. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam eternam.

Ibid. Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem in me manet & ego in illo.

Ibid. Hic est panis, qui de caelo descendit: qui manducat hunc panem, viuet in eternum.

Consideratio.

Considerabimus, quam mirabilis & diuina sit illa mens: quam Deus in Ecclesia sua collocauit, videlicet. Sanctissimi Eucharistiae sacramenti, in quo manducandum nobis datur corpus, & bibendus nobis offertur sanguis Christi.

GRA

Gratiarum actio.

Gratias agemus Deo, pro tam im-
menso beneficio, quod etiam
Angelicos spiritus in admirationem
& stuporem trahit.

Confusio.

Pudore suffundemur; quod obli-
ti fuerimus comedere panem huius
corda hominum confirmantem:
quodque sine vlla preparatione at-
que deuotione ad cœleste hoc man-
na accefferimus.

Petitio.

Rogabimus Deum, vt nobis con-
tinuam cœlestis huius panis fa-
mem largiatur: nobisque interiorem
deuotionem conferat, quoties ad
Dominicam hanc mensam accedi-
mus.

Oblatio.

Offeremus Domino cor nostrum,
vt illud per augustissimum hoc
sacramentum in se transformet, vt
mundo mortuum illi soli viuat.

FERIA

Exercit. 37.

*Psalm. 68. Dederunt in escam meam fel &
in siti mea potauerunt me aceto.**Thren. 3. Repleuit me amaritudinibus, inebriauit me absynthio.**Consideratio.*

CONSIDERABIMUS mensam, illam, doloribus, supplicijs, felle & aceto refertam, quam ingrata Iudæa, Christo Saluatori suo parauit: quamque Christus nostri amore, volens, libensque gustauit.

Gratiarum actio.

GRATIAS referemus ei, quod acerbissimos cibos, nostri causa gustare voluerit, vt nobis cœlestem dulcedinem promeretur, nosque ab æterna amaritudine, damnatis in inferno præparata liberauerit.

Confusio.

ERUBESCEMUS: quod posteaquam Christus semel pro nobis in cruce fel gustauit, nos ei toties fel peccatorum

torum nostrorum gustandum obtulerimus.

Petitio.

Precabimur Deū, vt nobis lachrymas compassionis largiatur, quibus ea quæ pro nostro redemptione passus est, deflere valeamus: vtque illæ sint nobis panes die ac nocte, quibus cibos nostros, ex recordatione suppliciorum eius, permisceamus.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, ad tolerandam omnem amaritudinem, omnesque dolores quātumuis acres, pro illo, qui nostri amore tanta perpeffus est: & supplices eum rogabimus, vt nobis semper det calicem suum ad bibendum, quia non decet vt sub capite spinoso, membra delicata sint.

SABBATHO.

Exercit. 38.

Psalm. 10. Ignis, sulphur, & spiritus procellarum, pars calicis eorum.

Apocal. 14. Si quis adorauerit bestiam & imaginem eius, & acceperit characterem illius

dd 7

illius

illius in fronte sua, aut in manu sua: hie bibet de vino ira Dei, quod mixtum est mero in calice ira ipsius, & cruciabitur, igne & sulphure in conspectu Angelorum sanctorum.

Marc. 9. Vermis eorum non moritur: & ignis non extinguitur.

Consideratio.

CONSIDERABIMUS, quam terribilis & horrenda sit mensa illa, quam Deus peccatoribus in inferno instruxit: vbi cibabuntur, omni, que cogitari potest, amaritudine: vbi diues auarus, vnā aque guttam, qua lingue ardorem refrigeret, postulat: & non ei datur.

Gratiarum actio.

GRATIAS agemus Deo; quod necdum in inferno constituti simus, cum illud toties promeruerimus, quoties mortale aliquod peccatum admisimus.

Confusio.

PVDORE suffundemur: considerando, quam parum in nobis timor harum terribilium poenarum fructus
face-

faceret: eum, certissima fide credentes, Deum has peccatoribus, pœnas præparasse, ipsum tamen sceleribus nostris offendere audeamus.

Petitio.

PRecabimur Deum, vt configat timore harum pœnarum carnes nostras, eodemque nos pascat; vt si ad duritiam nostram expugnandam nõ sufficit consideratio bonitatis & beneficiorum quæ nobis præstitit, & quotidie præstat, saltem à peccatis harum pœnarum timor nos retrahat cohibeatque.

Oblatio.

Offeremus Deo Patri dolores & amaritudines, quas **CHRISTVS** in passione sua gustauit: dolores etiam Beatiss. Virginis Mariæ, & omnium SS. martyrum: vt per illos à sempiternis tormentis, quæ damnati patiuntur in inferno, nos liberet.

DOMI

Exercitium 39.

Esai. 25. Et faciet Dominus Deus exercituum omnibus populis in monte hoc conuiuium pinguium conuiuium vindemiae, pinguium medullatorum, vindemia defecata.

Luc. 22. Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum, vt edatis super mensam meam in regno meo.

Apoc. 19. Beati qui ad cœnam nuptiarum agni vocati sunt.

Psal. 36. Inebriabuntur ab vbertate domus tuae, & torrente voluptatis tuae potabis eos.

Psal. 16. Satiabor cum apparuerit gloria tua.

Consideratio.

Considerabimus, cœlestem illam mensam, quam Deus iustis præparauit in cœlis: vbi panis qui eis manducandus proponitur est ipse Deus, cuius visione beatificantur: Ex huius panis esu ita satiantur & quietantur, vt nihil amplius desiderare queant.

GRA.

Gratiarum actio.

GRatias reddemus Deo, quod tam
ingentia bona in cœlis nobis præ-
parauerit, eaque nobis promittat, &
ad ea speranda & desideranda nos ex-
citet, sufficiens etiam auxilium, pro
ijsdem bonis acquirendis suppeditat.

Confusio.

Pudore suffundemur: quod cum
Deus nos creauerit ad manducan-
dum panem Angelorum, hoc est ad
Deo perfruendum: nos potius dele-
ctati fuerimus cibis irrationalium be-
stiarum, illisque ita nos pauerimus, ut
propter illos sæpè exposuerimus nos
periculo amittendi cibum æternæ be-
atitudinis.

Petitio.

ROgabimus Deum ut nulla ratione
permittat, nos foras eijci è cœlesti
conuiuio: sed illis nos annumeret,
qui ad mensam ipsius accubaturi sunt,
etiamsi nouissimi & minimi omnium
futuri simus.

Obla-

Oblatio.

Offeremus Deo Patri merita Iesu Christi Redemptoris nostri cum meritis omnium sanctorum: vt per illis interuenientibus, locum aliquem nobis præbeat in regno suo. Offeremus etiam nosmetipsos ad tolerandam omnem famem, cæterasque præsentis vitæ molestias, ne æternam illam satietatem, & domus Dei requiem amittamus.

Quando Ecclesiam transimus.

Exercit. 40.

Gen. 28. Verè Dominus est in loco isto: non est hic aliud, nisi domus Dei & porta cæli.

3. Reg. 8. Ergone putandum est, quod verè Deus habitet super terram.

Ibid. Si cælum & cæli cælorum, te capere non possunt, quanto magis domus hæc?

Ibid. Domus mea, domus orationis vocabitur.

Quotiescunque Ecclesiam pertransimus, nisi festinatione opus fuerit, ingrediemur eam, Deumque

que in Sanctissimo Altaris Sacramen-
to verè præsentem, venerabimur &
adorabimus: Sancto que illi in cuius
honorem eadem dedicata est, nos
humillimè condemnabimus. Siue
autem ingrediamur eam, siue non,
exercebimus nos in punctis sequen-
tibus.

Consideratio.

Considerabimus. Dei bonitatem,
qui abscissurus à nobis, semetip-
sum in sanctissimo Eucharistiæ Sacra-
mento nobis præsentem relinquit.
Templa que esse voluit in quibus i-
dem Sacramentum asservaretur:
quæ que nobis essent veluti loca refu-
gij, ad quæ in omnibus necessitati-
bus nostris perfugium haberemus,
diuinam que opem imploraremus.
Quibus etiam Sanctos suos honora-
ret, quia nominibus illorum eas ap-
pellari gratum habet: ibi que per me-
rita & intercessionem eorundem, mul-
ta singularia dona & beneficia homi-
nibus exhibet.

Grat

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, pro ingentibus illis beneficijs in proxima cōsideratione contentis.

Confusio.

ERubescemus: quod tam negligentes & pigri simus in visitandis templis, quodque tam irreuerenter & indeuote in ijsdem nos geramus.

Petitio.

PEtemus à Deo, specialem aliquam gratiam, qua tum maximè indigerimus, idque per intercessionem & merita eiusdem Sancti, cui Ecclesia dedicata est.

Oblatio.

Offeremus Deo, omnia illius sancti merita de cuius nomine templum appellatur: diuinamq; maiestatem pro donis atque gratijs eidem concessis laudabimus & glorificabimus.

*Quando Sanctissimo Eucharistia
Sacramento in plateis occurrimus.*

Exercitium 45.

Bar. 3. In terris visus est, & cum homini-

bus

bis conuersatus est.

Ezech. 34. Ecce ego ipse requiram oues meas, & visitabo eas, sicut visitat pastor gregem suam.

Ibid. Ego pascam oues meas, & ego accubare faciam dicit Dominus Deus: quod perierat requiram: & quod fractum fuerit alligabo: & quod infirmum fuerit consolidabo: & quod pingue & forte custodiam:

Marc. ult. Ecce ego vobiscum sum, omnibus diebus vsque ad consummationem seculi.

Consideratio.

Considerabimus Dei bonitatem, qui non contentus in mundum venisse, & inter homines vixisse: illosque doctrina & exemplo suo instruxisse: etiam gloriosus ad dexteram Patris in coelis residens, inter homines in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, morari dignatur: atque illos visitat, dedesque ipsorum ingreditur, vt eis dona sua impertiatur.

Gratiarum actio.

Gratias referemus Deo, pro singulari beneficio, in præcedenti consideratione contento.

Confu-

Confusio.

PVdore effundemur; quod tam ingrati simus Deo pro tanto beneficio, nec illius ullam memoriam habeamus: quod etiam in amore atque peritio optimi & liberatissimi huius Domini, tam imbecilles accipidi simus.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt corda nostra, visitet sua gratia, & per illam eiciat e cordibus nostris omnem inordinatum affectum, cunctaque oculis Diuinæ Maiestatis suæ displicentia. Precabimur etiam Deum, pro infirmo, ad quem sanctissimum Eucharistiæ sacramentum deferatur.

Oblatio.

Offeremus Deo Patri, benignitatem, clementiam, & liberalitatem dilectissimi filij sui, qua in homines usus est: glorificabimusque pro illa Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum.

Quand

*Quando imaginem aliquam piam
transimus.*

Exercit. 42.

Gen. 11. Creavit Deus hominem ad imagi-
nem & similitudinem suam.

Sap. 8. Candor est lucis aeternae: & specu-
lum sine macula Dei maiestatis & imago
bonitatis illius.

ech. 25. Duos quoque Cherubim aureos,
& productiles facies ex utraque parte o-
raculi.

Num. 21. Fac serpentem aereum, & pone eum
pro signo qui percussus aspexerit eum, vivet.

3. Reg. 6. Fecit Salomon in oraculo, duo Che-
rubim de ligno oliuarum, & posuit in me-
dio templi interioris.

1. Cor. 15. Sicut portamus imaginem terre-
ni, portemus & imaginem caelestis.

Consideratio.

Imagini debitam venerationem ex-
hibebimus: adorabimusque in ea,
illum quem repræsentat: siue SS. Tri-
nitatem: siue Deum Patrem: Siue Je-
sum Christum verum Deum & hominem:
agnoscemusque illum esse Regem, Domi-
num & Creatorem nostrum, qui nos suscitavit
& mo-

& moderatur. Si B. Virginis Mariæ imago fuerit, agnoscemus illam esse creaturis omnibus sanctiorem, Deoque acceptiorem. Si alterius sancti: agnoscemus illum esse Dei amicum & cœlestis patriæ ciuem; quem Deus ad magnos honores in cœlis exaltauerit atque in terris coli atque obseruari voluerit.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, quod imagines in Ecclesia esse voluerit, partim ad nostræ obliuionis remedium: partim ad eruditionem atque solatium nostrum: partim vt essent veluti liber apertus, in quo illi etiam qui literas ignorant, legere possint. Grati-
as præterea referemus ei quod in animabus nostris suæ maiestatis imaginem impresserit.

Confusio.

PVdore suffundemur: considerantes, quod diuinam imaginem animabus nostris impressam, sceleribus & peccatis contaminauerimus.

Peti-

Petitio.

PRecabimur Deum, vt imaginem suam in nobis restauret & expoliat: vt imagine ipsius in nobis venusta & pura existente illi soli placeamus. Postulabimus etiam à Deo per merita & intercessionem illius Sancti, cuius est imago, aliquam specialem gratiam.

Oblatio.

Offeremus Deo, adorationem & reuerentiam, quam omnes Angeli & electi in cœlis Deo exhibent: Deumque simul cum illis laudabimus & glorificabimus.

Quando nobis omnia contra voluntatem eueniunt.

Exercit. 43.

Luc. 22. *Non mea voluntas, sed tua fiat.*

Hesb. 13. *Domine Domine Rex omnipotens in ditione tua cuncta sunt posita, & non est qui possit voluntati tuæ resistere.*

Gen. 50. *Num Dei possumus resistere voluntati?*

Consideratio.

cc

C n-

MANVALE

Considerabimus: Deum ineffabili prouidentia sua, omnia ordinare: illiusque vias & iudicia sanctissima esse, quamuis nos ferè lateant: ideoque diuinæ ordinationi in omni euentu nos confirmari studebimus.

Gratiarum actio.

Gratias referemus Deo: pro his, quæ circa nos ordinat, illumque Patrem nostrum tenerrimè nos diligentem, atque in omnibus commoda nostra quærentem, esse agnoscimus.

Confusio.

Erubescemus: considerantes ignorantiam nostram, qua sæpè, illaque nobis officiunt, maximè vtilia nobis esse iudicamus: cogitabimus etiã, nos propter scelera nostra, quibus Deum offendimus promeruisse, vt omnia nobis contraria sint, nec vlla in re prospero successu vtamur.

Petitio.

Rogabimus Deum, vt largiatur nobis veram cum sua voluntate conformitatem, concedat etiam, vt
quam-

EXERCIT. SPIRIT.

quamuis in temporalibus omnia nobis contra voluntatem eueniant, in spiritualibus tamen indies proficiamus & maius augmentum capiamus.

Oblatio.

Offeremus nos totos diuinæ ordinationi: Deumq; obtestabimur, vt de nobis & rebus nostris ita disponat: quemadmodum ad gloriam honorem & obsequium suum magis cedere nouerit.

*Quando defunctum aliquem
conspicimus.*

Exercit. 44.

Psalm. 15. Vos autem sicut homines moriemini.

Hebr. 9. Statutum est hominibus semel mori: post hoc autem iudicium.

Apoc. 14. Beati mortui, qui in Domino moriuntur.

Eccl. 42. O mors quam amara est memoria tua, homini pacē habenti in sub, tātis suis.

Consideratio.

Considerabimus. Nos etiam aliquando morituros esse: neq; tamē diem horam mortis cognitā habere.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, quod vitam & tempus poenitentię nobis pro-roget, nosque misericorditer ad cō-uerſionem expectet.

Confusio.

PVdore suffundemur, consideran-do, quam negligētes & pigri ſimus in eo perficiendo, propter quod no-bis donata eſt vita: cum tamen illa breuiſſima & incertiſſima ſit.

Petitio.

PRecabimur Deum, vt largiatur nobis continuam mortis memo-riam: & gratiam benè impendendi tempus vitæ noſtra: orabimus etiam pro defuncto, vt Deus illum regni ſui cœleſtis conſortem faciat.

Oblatio.

Offeremus Deo Patri, mortem v-nigeniti filij ſui Redemptoris noſtri, vt per merita illius animæ de-functi huius miſereatur: vitamque noſtram reformet, noſq; ad bonam & ſœlicem mortem diſponat.

Quam

Quando pluit.

Exercitium 45.

*Psalm. 146. Qui operit cœlum nubibus,
& parat terra pluuiam.*

*Psalm. 103. Rigans montes de superioribus
suis: de fructu operum suorum satiabitur
terra.*

*Matth. 5. Solem suam oriri facit super
bonos, & malos: & pluit super iustos &
iniustos.*

*Psalm. 67. Pluuiam voluntariam segrega-
bis Deus hereditati tuæ.*

*Psalm. 71. Descendit sicut pluuia in vellus
& sicut stillicidia stillantia super ter-
ram.*

Consideratio.

Considerabimus. Quantum De-
us sollicitudinem habeat, in ter-
ra pluuijs visitanda & irriganda, vt
suo tempore fructum, ad nostram
sustentationem, proferat.

Gratiarum actio.

Gratias reddemus Deo, pro hu-
ius pluuiæ beneficio: & pro spi-
rituali, gratiæ doctrinæ, atque inspi-

rationum sanctarum, pluuia, qua animas nostras irrigans, virtutum & bonorum fructus eas progerminare facit.

Confusio.

ERubescemus: considerantes siccitatem & sterilitatem nostram in bonis operibus; non quia Deus pluuiam suam à nobis subtrahat: sed quia tanquam terra maledicta, carduos & spinas proferimus.

Petitio.

Petemus à Deo cœlestem suam pluuiam, vtque tãquam bonus Agricola, terram animarum nostrarum, à spinis & carduis emundet, atque ab illis omnem malitiam desideriorum temporalium, & appetitionum sensualium auferat, easque in virtutum stirpibus proferendis, fertiles reddat.

Oblatio.

Offeremus Deo animas nostras, quæ sunt coram illo, sicut terra sine aqua: agnoscemusque omne bonum illarum ab ipso proficisci debere: à quo veluti è spirituali cœlo plu-

pluuiæ descendunt, animabus fertilitatem conferentes.

Quando tempestas excitatur.

Exercit. 46.

Psal. 148. Spiritus procellarum faciunt verbum Domini.

Iere. 30. Ecce turbo, Domini furor egrediens.

Psal. 68. Non me demergat tempestas aqua.

Luc. 8. Increpauit Iesus ventum & tempestatem aqua, & cessauit, & facta est tranquillitas magna.

Consideratio.

CONsiderabimus, horrendum illam tempestatem, & omnium elementorum alterationem, quæ diem iudicij antecessura est: per quam Deus, significabit: quam seuerum & terribile futurum sit iudicium, quod paulò post exerciturus erit.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, quod nos hac tempestate tanto ante tempore præmoneat: nobis que memoriã tremendæ illius diei refricet: ne nos imparatos inueniat.

Gratias etiam referemus ei: pro illa

clementia, quod à tentationum procellis sæpenumero nos seruauerit, vel prohibendo ne venirent: aut si venirent, ita illas temperando vt eas sustinere possemus: vires etiam nobis largiendo ne illis succumberemus.

Confusio.

ERubescemus, considerando tempestates cordium nostrorum, quæ ab inordinatis passionibus nostris similia reddita sunt mari turbato, quod sedari nequit.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt verbo, tempestates cordium nostrorum quiescere iubeat, optatamque nobis tranquillitatem restituat, cum ipsius diuina Maiestas non habitet nisi in corde quieto & pacifico. Precabimur etiam, vt nos de cætero à procellis & tempestatibus præseruet, quo illi in bona pace & quiete seruire, ac beneficijs ipsius vti valeamus.

Obla.

Oblatio.

Offeremus Deo, perfectam illam tranquillitatem & serenitatem, qua Beatorum animæ in cœlis quo nulla potest appropinquare tempestas: perfruuntur: illumque pro ea laudabimus & glorificabimus.

Quando Solem aspiciamus.

Exercit. 47.

Psalm. 135. Dominus fecit solem in potestatem diei, & Lunam in potestatem noctis.

Mal. 4. Orietur vobis timentibus nomen meum sol iustitiæ.

Eccles. 23. Oculi Domini multò plus lucidiores super Solem sunt, circumspicientes omnes vias hominum, & profundum abyssi & hominum corda.

Sap. 3. Iusti fulgebunt sicut Sol.

Consideratio.

Considerabimus, de quam insigni lampade nobis Deus prouiderit, quæ mundum hunc illuminaret. Considerabimus præterea Deum esse sole iustitiæ & lucē inaccessibleem

bilem, quæ à nulla creatura nisi diuino lumine roboretur, conspici potest.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, pro insigni illo beneficio quo nos ornat, largiendo nobis solem materialem, quo nos illuminet: proque luce interiore tum fidei, qua nobis veram cognitionem suæ diuinæ maiestatis, mysteriorumque cœlestium præstat, & pellit ab animabus nostris errorum tenebras: tum gratiæ, qua fugat ab iisdem tenebras peccatorum, illasque soles splendidiore reddit.

Confusio.

ERubescemus: quod cum lux venisset in mundum, magis amaue- rimus tenebras quam lucem, existentes de illorum numero, qui noluerunt intelligere vt bene agerent.

Petitio.

PRecabimur, Deum, vt lucem & veritatem suam nobis impertia- tur: vt ab omni fictione ac deceptio-
ne li-

ne liberi, præcedamus illum in veritate, & tanquam filij lucis.

Oblatio.

Offeremus Deo perpetuam illam lucem quæ beati in cœlesti Hierosolyma perfruuntur, vbi lucerna ipsam illuminas est Agnus Dei: quæ hoc sole, quo nos vtimur longè lucidior atque splendidior est: pro quo ipsum laudabimus & glorificabimus.

Quando cœlum intuemur.

Exercitium. 48.

Psal. 102. Dominus in cœlo parauit sedem suam: & regnum ipsius omnibus dominabitur.

Psal. 112. Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, & humiliat respicit in cœlo, & in terra.

Matt. 5. Gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis.

Phil. 3. Nostra autē cōuersatio in cœlis est.

Consideratio.

Considerabimus cœlū esse scalam ad patrē & patriā nostram, cuius causa cōditi sumus. considerabimus præterea, nos in hoc mūdo peregrinos & exulis esse.

Gra-

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, quod nobis preparauerit palatium tam magnificum & speciosum. Nam si illud à longinquo & exterius tatummodo inspectum, stupendæ pulchritudinis est, quantæ quæso erit intrinsecus, quam pulchritudinem non nisi oculi Beatorum intuebantur.

Confusio.

PVdore suffundemur: considerando, quod cor nostrum terrenis rebus immersum sit, quodque conuersatio, cogitationes & desideria nostra, non in cœlis, sed in terris versentur.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt nobis non largiatur hæreditatem terrenum inter filios huius sæculi, sed vt ita vitam nostram moderetur, vt bonis temporalibus rectè ad ipsius gloriam vtendo, æterna & cœlestia bona consequi mereamur.

Obla-

Oblatio.

Offeremus Deo, animas nostras,
vt de illis spirituale cœlum con-
stituat, quod ipse continuo inhabi-
tare dignetur.

Quando ignem conspiciamus.

Exercitium 49.

Hebr. 12. Deus noster ignis consumens est.

Psal. 103. Qui facis Angeles tuos spiri-
tus, & ministris tuos ignem vrentem.

Luc. 12. Ignem veni mittere in terram, &
quid volo nisi vt accendatur?

Isai. 33. Quis poterit habitare de vobis cum
igne deuorante, aut quis habitabit ex vo-
bis cum ardoribus sempiternis?

Ierem. 32. Nunquid non verba mea sunt
quasi ignis dicit Dominus.

Consideratio.

Considerabimus quanto terribi-
lior sit ignis inferni; in cuius cõ-
paratione, ignis hic est veluti ignis
p̄ctus: Considerabimus præterea
Deum esse ignem consumentem: &
Christum venisse ignem mittere in
terram, & aliud non velle, quam vt

ille in cordibus nostris, propulsata
omni ab illis frigiditate ac tepiditate,
succendatur.

Gratiarum actio.

GRatias reddemus Deo: quod no-
bis ignem contulerit, humanis
vsibus apprimè necessarium. Quod-
que Spiritus sancti igne corda seruo-
rum suorum, ad suæ maiestatis amo-
rem inflammet atque succendat.

Petitio.

Postulabimus à Deo, vt eundem i-
gnem in cordibus nostris accen-
dat & incessanter conseruet, ne vn-
quam extinguatur, sed maius indies
augmentum capiat.

Confusio.

Pudore suffundemur: attendendo
tepiditatem cordium nostrorum
que in medio tanti ignis, quantus
fuit ille, quem Christus misit in ter-
ram, videlicet, quando ad co-stupen-
da mysteria in ea operatus est, omni
glacie frigidiora, atque omnis calo-
ris expertia sunt.

Oblatio.

Offeremus Deo ardētissimum Seraphinorum amorem, qui amore diuinę Maiestatis ardent: vt illorum ardor nostram suppleat frigiditatem

Quando aquam cernimus.

Exercitium. 50.

Apoc. 21. Ego sitiēti dabo fontem aquę viuę gratis.

Ierem. 2. Duo mala fecit populus meus: me dereliquerunt fontem aquę viuę, & foderunt sibi cisternas dissipatas, quę continere non valent aquas.

Psal. 22 Super aquam refectiōnis educavit me.

Psal. 123. Nisi quia Dominus erat in nobis, forsitan aqua absorbuissent nos: Torrentē pertransiuit anima nostra, forsitan perirāsisset anima nostra aquā intolerabilē.

Consideratio.

Considerabimus Deū esse fontem aquę viuę, ex quo omnia, quę existūt, aut vitā vel perfectionē aliquam habēt, scaturiūt: & esse mare quoddā siue abyssū interminabilē omnis perfectionis, sapientię, misericordię & bonitatis.

GRA

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, quod nobis largitus sit aquam ad quotidiana ministeria necessariam: quodque contactu sanctissimæ atque mundissimæ carnis suæ, quando in Iordane à S. Ioanne Baptista baptizari voluit, omnes aquas sanctificauerit, illisque virtutem regenerandi atque animas nostras in S. Baptismo, ab omnibus peccatorum sordibus purificandi contulerit.

Confusio.

PVdore suffundemur: considerando, quam breui tempore, puritas illa quæ per Sacri baptismatis lauacrum nobis collata fuerat, perdurauerit: cum statim redierimus ad animas nostras peccatorum maculis contaminandas.

Peti-

Petitio.

Rogabimus Deum, vt aqua gratiæ suæ nos abluat & refrigeret: vtque nobis largiatur aquam lachrymarum, qua sordes quibus peccata animas nostras sordidarunt, eluamus.

Oblatio.

Offeremus DEO aquam illam sanguine mixtam, quæ de latere Christi Redemptoris nostri, cum in cruce pro nobis mortuus, & lancea confossus fuisset, profluxit.

*Quando campos & agros
intuemur.*

Exercit. 51.

Psal. 103. Ascendant montes & descendunt campi in locum quem fundasti eis.

Psal. 64. Campi tui replebuntur vbertate.

Prouer.

*Prov. 24. Diligenter exerce agrum tuum.
Ibid. Per agrum hominis pigri transiui, &
per vineam viri stulti, & ecce totum re-
pleuerant vrtica, & operuerant superfi-
ciem eius spina, & maceria lapidum de-
structa erant.*

Consideratio.

Considerabimus Ecclesiam esse a-
grum Dei, in quo verbum suum
seminauit: quemque magna cum so-
licitudine ac diligentia, per mini-
stros suos, quos incessanter ad huius
agri culturam mittit, excolit: è quo
etiam vberrimos fructus in sinum
regni cœlestis colligit.

Gratiarum actio.

Gratias referemus Deo, quod a-
gros nobis donauerit, è quibus
triticum cæteraque frumenti gene-
ra ad humanę vitæ sustentationem
necessaria, colligeremus: quodque
solicitissimus sit, in seminando, bo-
no san-

no sanctarum operationum, rectorumque desideriorum semine in animas nostras.

Confusio.

PVdore sustundemur : considerando quoties Dominicum semē in agro, animæ nostræ perierit, nec vllum fructum attulerit, vel quod Dæmonum tentationibus pateret: vel quod nimis lapidosus esset, propter duritiem suam : vel quod deuotionis humore careret: vel quod spinis, hoc est immodica rerum terrenarum sollicitudine atque affectione, plenus esset.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt agrum hūc emundet, illumque custodia sua sepiat, lapidum duritiem indetollat: & quis deuotionis eum irriget, vt fructum non modò trigessimum, sed & sexagesimum & centesimum face-re possit.

Obla-

Oblatio.

Offeremus Deo labores quos
 CHRISTVS in excolendo
 hoc agro sustinuit, irrigans eum san-
 guine suo. Labores etiam quos Apo-
 stoli, Prædicatores Euangelij & San-
 cti Ecclesiæ Doctores atque concio-
 natores sustinuerunt, eumque ro-
 gabimus vt non permittat tantos la-
 bores nobis esse inutiles.

*Quando montes aspici-
mus.*

Exercitium §2.

*Psalm. 120. Leuavi oculos meos in montes
 vnde veniet auxilium mihi.*

*Psalm. 23. Quis ascendet in montem Domi-
 ni, aut quis stabit in loco sancto eius.*

*Psalm. 124. Qui confidunt in Domino sicut
 mons Sion, non commouebitur in eternū
 qui habitat in Ierusalem.*

*Psalm. 67. Mons Dei mons pinguis, mons
 coagulatus: Mons in quo beneplacitum est*

Deo

Deo habitare in eo, et enim Dominus habitabit in finem.

Consideratio.

OCulos intellectus nostri ad montem ilium altissimum, videlicet Deum, à quo nobis auxilium & omne bonum venit, erigemus. Et ad alios montes minores, videlicet sanctos, à quibus aqua misericordiae divinae super nos, qui in hac lachrymarum valle viuimus, stillat: Quia Deus per illorum merita & intercessionem multa nobis dona concedit.

Gratiarum actio.

Gratias referemus Deo, quod montes ad nostram vtilitatem nobis largitus sit: vnde aquae nobis proveniant, & in quibus pecora pascantur; lignorumque & aliarum rerum ad vsum nostrum necessariarum, copia præbeatur. Gratias præterea agemus, quod tantam montis Ecclesiae suae curam habeat, in quo oves ipsius

ipſius mirabili, & diuino cibo paſcū-
tur.

Confuſio.

PVdore ſuffundemur, quod videa-
mus nos eſſe oues adeò debiles &
infirmas: quāuis in hoc monte vber-
rimo, & paſcuarum ſaluberrimarum
abundantiſſimo, paſcamur.

Petitio.

ROgabimus Dominum, vt nos ad
montē illum, quem cum Sanctis
ſuis inhabitat, perducatur: claraque ſui
viſione ſatiet, & dilecta ſibi oues paſ-
cu ſæternis & ſuauiſſimis reficiat.

Oblatio.

Offeremus Deo labores & tormē-
ta, quæ Chriſtus noſtri cauſa tam
in monte Oliueti, vbi præ nimia mē-
tis anguſtia & agonia ſanguinē ſuda-
uit, quam in mōte Caluarie vbi cruci
fixus fuit, paſſus eſt: vt propter illorū
merita nos ad montē glorie perducatur.

Quando arbores cernimus.

Exercitium 153.

*Psal. 148. Laudate Dominū ligna fructifera
& omnes Cordi.*

*Psal. 1. Et erit tanquā lignū quod plantatū eſt
ſecus decurſus aquarū, quod fructum ſuū*

dabit

dabit in tēpore suo: Et foliū eius nō defluet,
 & omnia quacūque faciet prosperabūtur.
 Sap. 14. Benedictū lignū per quod fit iustitia

Consideratio.

CONsiderabimus arborē illā vitæ,
 de qua sancti in cœlis māducant,
 Christū videlicet Crucifixum, cuius
 fructus ab æterna morte nos liberāt,
 & æternam vitam nobis conferunt.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, quod arbo-
 res nobis dederit. quarū fructib.
 sustētaremur: quodq; nos tanquā ar-
 bores in Ecclesia suæ horto planta-
 uerit, in qua nulla est arbor arida, ni-
 si ex suomet vitio.

Confusio.

ERubescemus, cōsiderādo nos esse
 arbores infructuosas, locū tātum-
 modo occupātes, ideoq; iā dudū me-
 ruisses, vt succidamur & in ignē infer-
 ni proijciamur, nisi misericordia Dei,
 patiēter ad pœnitentiā nos expectaret

Petitio.

Precabimur Deū, vt nos patiēter to-
 leret, nosq; beneficijs suis excolat, vt
 fructū maiestati suę acceptū proferre
 possimus.

Obla-

Oblatio.

Offeremus Deo fructus meritorum, qui ex arbore illa in monte Caluariæ plantata, Christo videlicet Crucifixo, progerminârunt, vt illa sterilitatem nostram suppleant, nosque fœcundos reddant.

Quando flores conspiciamus.

Exercit. 54.

Cant. 6. Ego flos campi & liliu[m] conualium.

Isai. 11. Egredietur virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet.

Matth. 6. Considerate lilia agri quomodo crescunt, non labrant, neque nent, dico autem vobis quod nec Salomon in omni gloria sua coopertus est, sicut vnum ex istis.

Psal. 102. Homo sicut fœnum dies eius tanquam flos agro sic effloreat.

Consideratio.

Considerabimus Deum suauitatem & pulchritudinem floribus conferre, atque ei omnem pulchritudinem perfectius, quam ipsis creatu-

ris

ris in fit, inesse. Expendemus ad hæc Christum redemptorem nostrum se repellere florem campi, quia pulchritudo ipsius & suauissimus odor cælum & terram lætificat: & in ipsius odorem currunt animæ sanctæ.

Gratiarum actio.

GRatias reddemus Deo, quod flo- rum pulchritudine & suauo odo- re nos recreet & reficiat, eorumque virtute infirmitates nostras per va- ria medicamenta quæ ex ipsis fiunt, curet: maximè verò quod nobis Christum verum campi florem om- nibus paratum, nec vlli se negantem, donauerit.

Confusio.

PVdore suffundemur, consideran- do immunditiam & scelerem, cu- ius vitia in animabus nostris causa extiterunt, quæ nos ibi spontanea vo- luntate, eradicatis virtutum floribus, quæ Christus in S. Ba ptismatis la- uacro in eis plantauerat, plantaui- mus.

ff

Peti.

Petitio.

Rogabimus Deum, vt virtutum flores quos extirpaueramus in animabus nostris repararet, & gratiam nobis conferat, vt simus bonus odor Christi in omni loco: tale de nobis exemplū præbendo, quale ad verum Christi discipulum spectat.

Oblatio.

Offeremus Deo, flores perfectissimarum virtutum quos in anima Christi sanctissima, a primo instanti conceptionis eius plātavit: pulchritudinem etiam & suauissimum odorem vernantissimæ illius rosæ, altissimi manibus confitæ, hoc est B. Mariæ Virginis: ac denique flores virtutum omnium sanctorum: glorificabimusque Deum pro illis.

Quando aues aspiciamus

Exercit. ss.

Dan. 2. Benedicite omnes volucres cæli Domino.

Thren. 3. Venatione ceperunt me quasi avem, inimici mei.

Deus.

Deut. 32. Sicut aquila prouocans ad volandum pullos suos, & super eos volitans: expandit alas suas & assumpsit eum, atque portauit in humeris suis.

Matt. 23. Hierusalem, Hierusalem, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas & noluiti.

Consideratio.

Considerabimus Christum Redemptorem nostrum, de caelis in terram, & à terra in caelos volasse, atque secum duxisse filios suos, hoc est iustos, ad id usque tempus in Lybno retentos: Et velut aquilam prouocasse suos ad volandum per contemplationem: & veluti pellicanum pectus suum rescrasse, vt pullos suos proprio sanguine viuificare: ac denique veluti gallinam eosdem sub alas suas congregasse, atque ab infernali miluo defendisse

} Gratia-

GRatias referemus Deo; quod nobis aues ad ministerium & sustentationem nostram contulerit; quodque per illos nos doceat, fiduciam totam in Deo collocare, immodicam rerum temporalium curam abijcere: atque alis desideriorum, ab hisce terrenis ad amorem atque cupiditatem cœlestium nos erigere.

Confusio.

Pudore suffundemur: considerando, quam terrenum sit cor nostrum, quod inferioribus hisce rebus adeo immersum est, ut vix unquam se ad cœlestia considerata attollat; quod etiam aliquando faciat, statim ad eadem terrena relabatur.

Petitio.

Precabimur Deum, cum Propheeta Dauide, ut det nobis alas sicut columbæ, ut relicta terra, infimisque & abiectis hisce rebus ad ipsum volare, atque in illo requiescere possimus, constituendo nobis nidum in foraminibus petræ.

Obla-

Oblatio.

Offeremus nos Deo, vt extollat nos & secum ducat, atque in alis suis ferat, agnoscendo nos debiles, & implumes, nec à nobismetipsis volare valentes.

*Quando alia animantia con-
spicimus.*

Exercit. 56.

Psalm. 148. Bestia, & vniuersa pecora, laudent nomen Domini.

Psalm. 48. Homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est iumentis insipientibus & similis factus est illis.

Psalm. 31. Nolite fieri sicut equus & mulus quibus non est intellectus.

Isai. 1. Cognouit bos possessorem suum, & asinus praesepe Domini sui: Israel autem me non cognouit, & populus meus non intellexit.

Consideratio.

PRæter considerationes, quæ de vnoquoque animali specialiter formari possunt iuxta ipsius naturam & proprietates: generaliter considera-
ff 3 bimus,

bimus etiam post peccatum, nobis omnia quodammodo seruire, ne illis quidem quæ inutilia & venenosa esse videntur, exceptis. Considerabimus etiam spiritum sanctum nos mittere ad formicam; vt ab ea instruamur otium ac desidiam vitare. Et Christum nos monere vt à serpentibus prudentiam discamus.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo: quod nobis animalia ad vsum & alimentum concesserit, quodque nos illis excellentiores creauerit rationem & intelligentiam nobis conferendo, nosq; quoad animam immortales & aternæ beatitudinis capaces creādo.

Confusio.

PVdore suffundemur: Quod in tanto honore à Deo collocati, illum non agnouerimus, sed irrationabilibus animantibus viliores nos redderimus per peccatum: Deo non obtemperando, atq; contra eum, qui nos sustentat & pascit, insurgendo.

Petitio.

Roga-

Rogabimus Deum, vt nobis det gratiam agnoscendi dignitatem nostram, & iuxta illam viuendi.

Oblatio.

Offeremus nos tanquam iumenta diuinae maiestati vt nos ducat quo cunque ipsi collibitum fuerit, sine vlla ex parte nostra resistentia.

*Quando auium cantum aut
aliam musicam audimus.*

Exercit. 57.

Psalm. 67. Iubilate Deo omnis terra cantate & exultate & psallite.

Ibidem. Psallite Domino in cythara & voce psalmi, in tubis ductilib. & voce tubae cornea.

Apoc. 14. Audiu vocem de caelo sicut cytharatorum cytharizantium in cytharis suis, & cantabant quasi canticum nouum.

Psalm. 136. Quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena.

Consideratio.

Considerabimus cantum illum & musicam suauissimam Angelorum in caelis, qui coelestem Hierosolymam implent laetitia.

Gratiarum actio.

Gratias agemus Deo quod nos recreet, atque lætificet exteriori hac musica, & quod eadem ad cœlestem musicam desiderandam nos excitet.

Confusio.

PVdore suffundemur: considerando cantica nostra in hac lachrymarum valle debere esse planctus & gemitus pro peccatis: propter quæ perpetuis inferni lamentis addici mereremur.

Petitio.

PRecabimur Deum vt gratiam suam nobis largiatur, virtutemque quo ei gratiam musicam in anima nostra concinamus, atque ab illa omnes strepitus & rumores, quæ inordinati appetitus & passionibus effræntæ in ea efficiunt, exterminemus.

Oblatio.

Offeremus Deo, musicam quam ei Angeli concinunt in cœlis, laudantes ipsum continuè & dicentes. Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus exercituum.

Quar.

*Quando sonitum campanarum
& tubarum audimus.*

Exercitium. 58.

*Psal. 150. Laudate Dominum in cymbalis
bene sonantibus, laudate eum in cymbalis
iubilationis.*

*1. Cor. 13. Si linguis hominum loquar &
Angelorum: charitatem autem non ha-
buero, factus sum velut aes sonans aut
cymbalum tinniens.*

*Matth. 24. Mittet Angelos suos cum tuba
& voce magna, & congregabunt electos
eius à quatuor ventis.*

*Sophon. 1. Dies ira dies illa, dies tribulati-
onis & angustia: dies calamitatis & mi-
seria. dies tenebrarum & caliginis, dies
nebulae & turbinis, dies tuba & clango-
ris.*

Consideratio.

Recordabimur terribilis clango-
ris tubæ illius, quæ omnes homi-
nes excitabit, & ad iudicium voca-
bit, dicetque: Surgite mortui venite
ad iudicium.

ff s

Gra-

MANVALE

Gratiarum actio.

GRatias reddemus Deo, quod ante extremi huius iudicij aduentum nos excitet moneatque vt preparemus nos ad rationem illam strictissimam, quam tunc coram vniuerso mundo reddituri sumus.

Confusio.

PVdore suffundamur; considerando spiritualem nostram cæcitatem, quia nec Dei vocibus externis, quibus per creaturas suas nos alloquitur: nec internis, à dormitantia nostra excitamur.

Petitio.

PRecabimur Deum: vt faciat semper per tubam illam terribilem qua mortuos excitatura & ad iudicium vocatura est, in auribus nostris resonare, vt vita nostra sit continua quædam additio illum preparatio.

Oblatio.

Offeremus Deo Patri contumeliã illam, quæ facta est vnigenito filio ipsius, quando cum tubæ sonitu, per plateas vrbs Hierosolymitanæ ductus

ductus, Cruce grauissima oneratus, malefactos & mortis reus esse proclamatus est. Et supplicabimus ei vt per illâ confusionem liberet nos ab illo pudore, quo peccatores in extremo Iudicij die perfundentur, quando multo maiori, cum sonitu, quam illiustubæ fuit, in æterna tormenta præcipitabuntur.

*Vesperis, antequam dormituri
eamus.*

Exercitium 59.

*Psa. 76. Meditatus sum nocte cū corde meo,
& exercitabar, & scopebam spiritū meū.*

Psalms. 123. In noctibus extollite manus vestras in sancta & benedicite Dominum.

Psal. 45. In die mandauit Deus misericordiam suam: & nocte canticum eius.

Consideratio.

EXaminabimus primo cōscientiam discurrendo per oēs horas diei, & attēte cōsiderando num aliqua in re Deum cogitatione, verbo vel opere offenderimus; & de offensis dolendo, veniam eorum à Deo nobis tribui postulabimus, idq; cum firmo proposito vitā corrigendi, & admissa

peccata suo tempore oportuno confitendi: assumemus denique pro illis aliquam pœnitentiam.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, quod hac die vitam nobis conseruauerit, corpori nostro alimenta subministrauerit, nosque à multis corporis & animæ periculis liberauerit: quod etiam alijs quamplurimis beneficijs, quæ illo die potissimū nos à munificentissima ipsius manu nos accepisse animaduuerterimus, nos affecerit.

Confusio.

ERubescemus coram Deo, ex consideratione negligentiae nostræ: quodque tam exiguo cum fructu dies nostros, transigamus: non modò nullum in virtutibus & bonis operibus augmentum capiendo, sed etiam deficiendo, & cum proficere deberemus retrorsum redeundo: cum indices proponemus, & eadem bona proposita quot die uiolamus.

Petitio.

ROgabimus Deum, ut nos ea nocte
ab

ab omni periculo, & ab omni illusione Diabolica custodiat: largiaturque nobis somnum quietum ad virium corpus nostri reparationem, vt ei tantò melius ac feruentius inferuire valeamus: Commendabimus etiam nos Angelo custodi.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, ad seruiendum ei in posterum maiori eum cura & diligentia: vitam gratia ipsius adiuuante, vitam in melius commutando.

Quando nos exuimus ad somnum capiendum.

Exercitium 60.

Iob 1. Nudus egressus sum de utero matris mee, & nudus reuertar illuc.

Apoc. 16. Beatus qui vigilat, & custodit vestimenta ne nudus ambulet, & videant turpitudinem eius.

Coloss. Expoliate vos veterem hominem, cum actibus suis.

Cant. Expoliaui me tunica mea, quomodo induar illa.

ff 7

Matt.

*Matt. 27. Milites prasidis exuentes Iesum
oblamydem coccineam circumdederunt ei.*

Consideratio.

Considerabimus. Quomodo milites Christum denudauerint, ut illum flagellarent, & postea in monte Caluarie, in conspectu atque presentia totius populi crucifigerent. Et quomodo vestimenta illius inter se diuiserint, super tunica vero inconsutili cui cederet, fortem miserint.

Gratiarum actio.

Gratias referemus Deo, quod nostri causa vestibus spoliari voluerit, ut nos immortalitatis indumento vestiret, & duplici glorie veste, anime videlicet & corporis circumdaret.

Confusio.

Pudore suffundemur, attendentes spirituales anime nostre nuditatem, que a se ipsa nulla indumenta habet, preterquam laceros & veteres peccatorum panos, quibus nemo ad nuptias celestis sponsi suscipitur.

Petitio

EXERCIT. SPIRIT.

Petitio.

PRecabimur Deum, vt veteri Adamo ac moribus eius non spoliet, & nouo ac virtutibus eius non vestiatur: vt vestiti vestibus vnigeniti filij eius nos in gregum suorum numero agnoscat.

Oblatio

Offeremus Deo Patri, vnigenitum unicum suum, nudatum & cruci pro nobis affixum, vt per nuditatem ipsius vestiatur nos indumento gratiae suae. Offeremus etiam ei nosmetipsos paratos non tantum nudari sed etiam crucifigi & mori pro honore & gloria ipsius, ad imitationem vnigeniti Filij eius.

Quando lectum somni capiendi causa ingredimur

Exercit. 61.

Psalm. 6. Lauabo per singulas noctes lectum meum, lacrimis meis stratum meum rigabo.

*Iob 17. In tenebris stravi lectulum meum.
Isai. 28. Coangustatum est stratum, ita ut
alter decidat.*

*Psal. 131. Si ascendero in lectum strati
mei: Si dederò somnum oculis meis, &
palpebris meis dormitationem, & requi-
em temporibus meis donec inueniam lo-
cum Domino, tabernaculum Deo Iacob.*

Consideratio.

COnsiderabimus; quam tristis &
durus lectus fuerit Crux, in qua
extenderunt & conclauarunt Chri-
stum, cum corpus eius doloribus &
vulneribus plenum esset. Confide-
rabimus præterea, nos aliquando col-
locandos esse in sepulchrum, in quo
dormiemus somnum mortis, vsque
ad diem generalis resurrectionis: i-
deoque eum lectum ad somnum ca-
piendum discooperimus expende-
mus, quomodo sepulchrum nobis a-
perturi: quando eundem ingredi-
mur, quomodo in eo nos collocatu-
ri: quando denique lecti stragulis nos
tegimus, quomodo terra nos obrutu-
ri sint.

GRA.

Gratiarum actio.

GRatias reddemus Deo: quod nobis lectum in quo dormiremus, & requiesceremus donauerit, cum ipse in hac vita, non habuerit, vbi caput suum reclinaret.

Confusio.

ERubescemus, considerando nos indignos esse omnibus hisce commodis, cum propter scelera nostra lectum illum igneum, peccatoribus in Inferno præparatum, commeruerimus.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt ex anima nostra lectum mollissimum constituat, in quo ipse cubet: concedat etiam vt anima nostra in sinu ipsius requiescat: bonam denique mortem nobis largiatur, vt ex illis simus qui moriuntur in Domino.

Oblatio.

Offeremus Deo Patri, Christum in durissimo crucis ligno distentum, in quo mortis somnum cœpit,
vt nos

vt nos à peccatorum somno excita-
ret, vitamque immortalem nobis
largiretur.

Interea dum obdormimus.

Exercit. 62. *non dormi*

Leuit. 26. *Si in preceptis meis ambulaveritis, & mandata mea custodieritis, & feceritis ea dormietis, & non eris qui ex-terreat.*

Cantic. 5. *Ego dormio & cor meum vigilat.*

1. Theff. 5. *Non sumus noctis, neque tenebrarum filij; igitur non dormiamus, sicut & ceteri: sed vigilemus & sobrij simus.*

Iob 7. *Si dormiero, dico. Quando consurgam?*

Psal. 4. *In pace in idipsum, dormiam & requiescam.*

Consideratio.

Considerabimus. terribilem illam horam quando mortem, cereum manutinentes lecto que decumbentes expectabimus. Considerabimus preterea: quam dura fuerit Christo illa nox quando in passione, milites nullum ei tota nocte requiem concesserunt.

cesserunt, nec vnquam ab inferendis ei mille contumeliarum generibus quieuerunt.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo quod nobis hoc tempus ad requiem capiendam concedat: quodque dum in terris viueret sepe pro nobis in oratione integris noctibus excubauerit, & vigiliis egerit.

Confusio.

ERubescemus, considerando quam sepe fomno indulserimus, existentes in statu peccati mortalis, nec tantum periculum exhorruerimus, quia si Deus tunc Diabolo potestatem nos vti merebamur suffocandi fecisset, excitati, in inferno constituti fuissimus.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt non permittat, animam nostram fomno peccati obdormire: sed faciat, vt incessanter contra fraudes
ini m

inimicorum suorum vigilet : ne unquam gloriantur quod prævaluerint aduersus eam.

Oblatio.

Offeremus Deo Patri , somnum illum quem pro nobis **C H R I S T V S** in cruce moriens quemque in sepulchro mortuus , ad tertium vsque diem coepit , vt per illum somnum nostrum ad honorem suæ diuinæ maiestatis suscipiat.

Quando noctu excitamur.

Exercit. 63.

Qui Deum super omnia ex animo diligunt, molestè ferunt, se diu diuinæ maiestatis memoria priuari : & quia dum homo somnum capit, hac memoria caret, solent hi, vt huic miseræ medeantur, vel somnum paucissimum capere, vel somno ita indulgere, vt sæpe excitentur, atque Angelo custodi se commendare, vt sollicitus sit ipsos monere, quo
patris

patris sui optimi, qui non dormit, neque dormitat, sed sua paterna prouidentia super illorum custodia semper vigilat: frequenter recordentur; quod omnes qui Deo ex toto corde seruire cupiunt facere deberent: vt igitur habeant, in quibus hoc interuallo se exercent particulare ipsis exercitum suppeditabimus.

Cantic. 3. In lectulo meo per noctem quiesui, quem diligit anima mea.

Psal. 118. Memor fui nocte nominis tui Domine.

Matth. 25. Media nocte clamor factus est ecce sponsus venit, exite obuiam ei.

Psal. 116. Probasti cor meum & visitasti nocte.

Psal. 138. Nox illuminatio mea in delictis meis.

Conf.

Consideratio.

CONsiderabimus: quoties Christi somnus interruptus fuerit, propter nimiam illam anxietatem & continuas cogitationes, quibus de nostra salute sollicitus erat: Si enim desiderium & sollicitudines rerum temporalium, magnarum, in hominum curarum & cogitationum, causæ sunt: quanto magis in Christo earundem cogitationum causa erat, ardens desiderium salutis nostræ, quam, multo feruentius desiderabat quam vllus auarus diuitias.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, quod nos dormientes custodiebat.

Confusio.

PVdore suffundemur, considerando quam

do quam profundus fuerit somnus cordis nostri: cum plurimum temporis sine Dei memoria transegerimus: multis etiam annis è somno peccati quo sepulti eramus non euigila-uerimus.

Petitio.

Postulabimus à Deo profundum in ipso somnum; vt in ipsum translati, omnium rerum terrenarum & nostri ipsorum obliuiscamur, & mortui mundo atque amori proprio, ipsi soli uiuamus.

Oblatio.

Offeremus Deo cor nostrum, vt in eorequiescat, & caput suum reclinet, sine metu coronæ spinæ, quæ caput ipsius coronatū est: imò desiderando

rando vt ipsa cor nostrum compa-
sionis & amoris vulneribus fau-
ciet.

*Exercitia quedam, quaecunque
diei vel noctis hora usurpan-
da.*

Exercit. 64.

*Actor. 17. Non longè est Deus noster ab v-
noquoque nostrum: in ipso enim viuimus,
mouemur & sumus.*

*Sap. 11. Quomodo posset aliquid permane-
re, nisi tu voluisses? aut quod à te voca-
tum non esset, conseruaretur.*

Consideratio.

Considerabimus: Deum nobis
largiri esse & vitā, nosque ab illo
dependere, multò plus, quam radi-
os solis à sole: nam ita ab illo pen-
demus, vt si nos relinqueret, redire-
mus in nihilum, de quo creati fui-
mus.

GRA-

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo pro hoc beneficio, quo continuè nos afficit.

Confusio.

Pudore suffundemur coram diuina maiestate, considerando ingratitudinem & negligentiam nostram qua seruiamus Deo, incessanter nobis benefacienti.

Petitio.

Postulabimus à Deo, vt nos semper oculis misericordiæ respiciat, vt quemadmodum per illius misericordiam esse & vitam obtinemus, ita per eandem maiestati suæ grati & accepti reddamus.

Oblatio.

Offeremus Deo esse, vitam, & omnia quæ sumus & habemus; ad omnia hæc in seruitio ipsius impendenda: quia cuncta ipsius sunt.

Aliud Exercitium 65.

Psalm. 29. Domine eduxisti ab inferno animam meam, saluasti me à descendētibus in lacum.

cum.

e

Psalm

Psalm. 85. Confitebor tibi Domine in toto corde meo, & glorificabo nomen tuum in eternum. Quia misericordia tua magna est super me, & eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Psalm. 93. Nisi quia Dominus adiuuit me, paulominus habitasset in inferno anima mea.

Consideratio.

Considerabimus omnib. ferè momentis Deum ab inferno nos liberare, quia si voluntati inimicorum nostrorum nos permitteret, singulis momentis peccare possemus, & propter peccata iustè ad inferni pœnam condemnari.

Gratiarum actio.

Gratias agemus Deo ex toto corde pro hoc tam insigni beneficio.

Confusio..

Pudore suffundemur, considerando naturæ nostræ vitiatæ propensionem ad malum, quæ nos semper bonis abstrahit, & ad mala incitat.

Petitio.

tra aut derelinquat, quandoquidem
videt magnā esse nostrā necessitatē,
qua animæ nostræ ipsius egēt prote-
ctione atq; auxilio: dicemusque cum
Propheta David. Dilatauerunt super
me os suū, dixerunt euge euge vide-
rūt oculi nostri; vidisti Domine ne
fileas Domine ne discedas à me.

Oblatio.

Offeremus Domino omnia bona
desideria, sanctas cogitationes
iustorum in terra existentium, & om-
nia bona quæ ad honorē diuinæ ma-
iestatis per totum terrarum orbem
fiunt: laudes etiā quibus beatorū ani-
mæ in cœlis ipsum concelebrant.

ALIVD.

Exercitium 66.

*Iob 13. Obseruasti semitas meas, & vesti-
gia pedum meorum considerasti.*

*Psal. 118. Omnes viae meae in conspectu tuo
Domine.*

Psal. 43. Ipse enim nouit abscondita cordis.

Consideratio.

Confidebimus: oculos Domini
cōtinuē nō nos intētos esse; &

tantum omnia quæ agimus & loquimur, sed etiam quæ cogitamus, contemplari.

Gratiarum actio.

GRatias agemus, Deo, quod tam patienter & longanimiter hactenus nos sustinuerit; tolerauerit quod tam multa scelera in oculis diuinæ maiestatis admiserimus.

Confusio.

ERubescemus, considerando impudentiam & audaciam nostram quod coram oculis Dei, qui terram respiciens facit eam tremere, peccare ausi fuerimus.

Petitio.

ROgabimus Deum: vt puritatem interiorem & exteriorem nobis largiatur, vt digne possimus coram oculis suæ diuinæ maiestatis, quam puritatem & sanctitatem diligunt, omnem vero malitiam auersantur, conuersari.

Oblatio.

Offeremus Domino cor nostrum

ut illud purificet & sanctificet, faciatque nos homines secundum cor suum.

DE VIRTUTE FIDEL.

Exercitium. 67.

Rom. 1. *Iustus ex fide viuit.*

Ephes. 6. *In omnibus sumentes scutum fidei, in quo positis omnia tela nequissimi ignea extinguere.*

1. Ioan. 5. *Hac est victoria qua vincit mundum, fides nostra.*

Hebr. 11. *Sine fide impossibile est placere Deo.*

Luc. 17. *Domine adauge nobis fidem.*

Consideratio.

Considerabimus, quam sint certa quæ per fidem credimus, quandoquidem reuelationi diuinæ inniuntur. Deus autem est prima & æterna veritas, quæ neque falli, neque fallere potest. Prius cælum, terra, & totus mundus transibunt, quam iota vnum aut vnus apex ex his quæ Deus reuelauit, non impleatur.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Domino: quod reuelauerit nobis sublimia fidei mysteria, nobisque partem secretorum suorum communicauerit, & non uti seruos, sed tanquam amicos intimos tractauerit.

Confusio.

Pudore suffundemur, considerando quam otiosam hactenus fidem in anima habuerimus; viuendo quasi Deus non esset, atque operibus mandatis illius planè contrariis, ipsum negando.

Petitio.

Rogabimus Deum, ut nos confirmet in fide, eamque in nobis continuè adaugeat; & faciat ne in nobis fides sit otiosa.

Oblatio.

Offeremus Deo intellectum nostrum, maiestati ipsius subiectum, ad credendum omnia, quæ fides docet, sine alterius rationis requisitione.

DE VIRTUTE SPEI.

Exercit. 68.

Rom. 5. *Spes autem non confundit.*

Rom. 8. *Spe salui facti sumus.*

Psal. 70. *Domine spes mea, à iuuetute mea.*

Psalm. 30. *In te Domine speravi, non confundar in aeternum.*

Consideratio.

CONsiderabimus, quam secura sit spes Christianorum, cum Dei qui fidelissimus est, & non potest negare seipsum, promissionibus innitatur: ac proinde quemadmodum fieri non potest, vt Deus deficiat: ita fieri non potest vt verba ipsius re ipsa non perficiantur.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, quod promiserit nobis bona ineffabilia æternæ beatitudinis: atque vt illa speremus iubeat: Gratias etiam agemus ei, pro admirabili auxilio, quod nobis, vt ad bona hæc pertingere possemus,

suppeditavit, quando vnigenitum filium suum, humana carne vestitum, & pro nostra salute mortuum, cum omnibus meritis ipsius nobis donavit.

Confusio.

PVdore suffundemur: quod cor nostrum caducis & fallacibus præsentis vitæ bonis, immo dice affixum esse videamus; cum tamen vera & æterna bona, quæ in altera vita nobis conferenda sint, speremus.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt in animabus nostris spem excitet, quo cuncta quæ mundi sunt immunda esse iudicemus, & contemnamus, atque omnibus laboribus & aduersitatibus in hac vita occurrentibus, sponte nos offeremus.

Oblatio.

Offeremus voluntatem nostram Deo, promptam ad omnia quæ imperauerit & quomodo imperauerit: fiduciam duntaxat habendo in verbis ipsius, sine vllius alterius pigno

pignoris optione.

DE CHARITATE DEI.

Exercit. 69.

Psalm. 17. Diligam te Domine fortitudo mea, Dominus firmamentum meum, & refugium meum, & liberator meus.

Psalm. Quid mihi est in caelo, & à te quid volui super terram: defecit caro mea & cor meum: Deus cordis mei, & pars mea Deus in aeternum.

1. Cor. 13. Si charitatem non habuero: nihil sum, nihil mihi prodest.

1. Ioan. 3. Deus charitas est, & qui manet in charitate in Deo manet, & Deus in eo.

Consideratio.

Considerabimus quam infinitum bonum sit Deus, & quam dignus qui ab omnibus diligatur: quem quantumlibet dilexerimus: maiorem tamen amorem meretur.

Gratiarum actio.

Gratias reddemus Deo, quod non tantum facultatem nobis tribuat, sed etiam iubeat, ut ipsum diligamus: cum tamen amor noster nullius momenti sit: gratias etiam age-

g s mus

in is ei quod factus sit thesaurus, beatitudo & omne bonum nostrum, ne in alio quam in ipso, cor & amorem nostrum collocaremus.

Confusio.

ERubescemus, quod tam tepidissimi in amore infiniti huius boni: quod etiam ita mentis inopes simus, ut cor & manus ad eum offendendum conferamus.

Petitio.

PRecabimur Deum, ut nos diuino amore ita succendat, ut in nulla re præterquam in ipso quiescamus: nec vnquam ab amore & laudibus ipsius cessemus: desideremusque, ut ab omnibus laudetur, ametur, & voluntas ipsius perficiatur: doleamus etiam ex intimo cordis, quod ab aliquibus offendatur.

Oblatio.

Offeremus Deo voluntatem & totum cor nostrum, ut illud ita transformet in se per amorem, ut omnium rerum mundanarum obli-

oblitum, in illo submergatur. Offeremus ei etiam ardentissimum amorem, quo Seraphim eum diligunt: desiderando eodem feruore quo ipsi, imo si fieri posset multo maiori, Deum amare.

DE CHARITATE

proximi.

Exercit. 70.

Ioann. 11. Hoc est præceptum meum, ut diligatis inuicem, sicut dilexi vos.

1. Ioann. 4. Si quis dixerit, quoniam diligo Deum, & fratrem suum oderit mendax est.

1. Ioann. 3. Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam: quia diligimus fratres: qui non diligit manet in morte.

Consideratio.

Considerabimus, quam seuerè præcipiat nobis Deus amorem proximi, atque inde conijciemus quantum placeat, ei idem.

idem amor: quantumque displiceat ei odium & inimicitia; quandoquidem vetat ne ad altare accedamus, nisi prius fratribus reconciliati fuerimus.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, pro omnibus beneficiis quæ proximis nostris exhibet: proque omnibus donis, quæ illis communicat: & gaudebimus de illis non aliter ac de nostris: desiderabimus denique, vt Deus ea in ipsis conseruet & augeat.

Confusio.

PVdore suffundemur, coram Domino: considerando quam sæpe ab hac charitate proximi quam nobis præceperat, discesserimus: cum tamen seuerissimo mandato amorem proximi violari vetuerit.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt nobis largiatur perfectam dilectionem proximi: vt eandem charitatem in proximos exerceamus: precabimur Deum vt omnibus necessitatibus,
tum

tum corporalibus tum spiritualibus, singulorum medeatur: desiderando salutem & bonum omnium; ne abiectissimo quidem & miserrimo qui in mūdo sit, excepto; condonādo etiam illis omnem offensam sit quapiam in re nos offenderunt; Veniam denique postulabimus à Deo, si nos illum aliqua in re offendimus aut scandalizauimus, cum firmo proposito, ei, quomodo necessarium fuerit satisfaciendi.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, ad agenda quęcunque possumus in proximorum necessitatibus subleuandis: desiderando cunctis subuenire: atque etiam si necessarium foret, vitam pro eorum salute profundere, quemadmodum Christus pro nobis eam expendit.

DE HVMLITATE.

Exercit. 71.

1. Petr. 2. Humiliamini sub potenti manu Dei.

Matt. 11. Discite à me quia mitis sum & humilis corde.

Matth. 13. Qui se humiliat exaltabitur, & qui se exaltat humiliabitur.

Consideratio.

Considerabimus quantum placeat Deo hæc virtus, cum specialius huius virtutis magister & verbo & exemplo esse voluerit. Præterea quam bene conueniat homini hæc virtus, cum nihil sit nisi puluis & cinis, & si penitus inspicere voluerimus nihil, præterquam nihilum & abyssus quædam imperfectionum & peccatorum.

Gratiarum actio.

Gratias agemus Domino pro admirabili exemplo humilitatis, quod in passione sua nobis prætulit, quando ipse qui erat ipsa innocentia veluti reus ad mortem condemnatus: & qui erat gloria sanctorum Barrabæ latroni postpositus; & qui omni honore dignus erat, ignominiosissima morte sublatus fuit.

Con.

Confusio.

PVdore suffundemur, considerando stultam superbiam nostram, quod, cum vndique circumdati sumus multis causis quæ nos ad profundissimam nostri humiliationem & vsque ad abyssum depressionem promouere deberent, nihilominus superbiamus, adeoque Deo & hominibus abominabiles sumus. Quia vt sapiens ait. Odibilis Deo & hominibus superbia.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt veram nobis charitatem largiatur, vt nosmetipsos, qui sumus, agnoscentes, coram ipsius maiestate demisso animo incedamus.

Oblatio.

Offeremus nos ad omnem mundi contemptum & abiectiõem, atque agnoscemus eam nobis iusto iure debere, nec vllum esse locum, in illum quidem, quem Lucifer in inferno habet qui nostræ humilitati, non sit minus altus.

DE

MANVALE
DE PAUPERATE
Spiritus.

Exercit. 71.

*Matth. 5. Beati pauperes spiritu quoniam
ipsorum est regnum cœlorum.*

*Psal 9. Non in finem obliuio erit pauperis,
patientia pauperum non peribit in finem.*

*Psal. 10. Desiderium pauperum exaudi-
uit Dominus.*

*Psal. 23. Edent pauperes & saturabun-
tur.*

Consideratio.

CONsiderabimus quantum pla-
ceat Deo hæc virtus, quando qui-
dem primum ei locum assignauit
inter beatitudines, & ipse præ cæte-
ris eum in vita maximè dilexit, & ita
amplexatus est, vt inter amplexus
illius natus, educatus & mortuus fu-
erit.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, quod cum
ex se ditissimus esset, pro no-
bis pauper fieri vo'uerit: tum
vt inopiam nostram ditaret, cum vt
nos

EXERCIT. SPIRIT.

16

nos instrueret, quam magnum sit virtutis huius precium, quæ cor hominis à rebus creatis abstrahens, & omnibus diuitijs corruptibilibus renuncians, ipsius Dei hæres efficitur, qui se constituit hæreditatem & præmium pauperum spiritu.

Confusio.

Pudore suffundemur, considerando quam sit cor nostrum at fixum immundicie bonorum corruptibilem miseræ huius vite, ita vt etiam propter illa, ipsius Dei, qui est immensæ diuitiæ, iacturam facere non vereamur.

Petitio.

Rogabimus Dominum, vt ditissimam hanc paupertatis spiritus virtutem, quæ nobilitat possessores suos, qui thesaurum suum in solo Deo collocant illumque solum æstiment & magni faciunt, impertiantur.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, pro amore ipsius, & huius virtutis ipsi acceptissimi-

ptissime, ad omnium rerum præsentis vitæ, & omnis consolationis à creatura proficiscentis, & omnium omnino voluptatum priuationem: dicendo cum sponsa. Dilectus meus mihi, & ego illi.

DE OBEDIENTIA.

Exercit. 73.

Philip. 4. Dominus noster Iesus Christus factus est obediens vsque ad mortem, mortem autem Crucis.

Prouerb. 15. Mens iusti meditabitur obedientiam.

Prouerb. 21. Vir obediens loquetur victorias.

1. Petr. 1. Castificantes animas vestras inobedientia charitatis.

Consideratio.

CONsiderabimus quam iustum sit vt obtemperemus Deo & omnibus, quibus ille nos obedire vult: quia si filius patri, subditus Regi, seruus Domino, debet obedientiã; multo magis nos Deo in quo omnes hi, & multi alij, tituli concurrunt. Deus enim

enim Pater, Rex & Dominus noster est; ideoque debetur ei obedientia infinita, & maior, quam à creaturis ei præstari possit.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo pro admirabilibus exemplis, quæ nobis in hac virtute prætulit. Obtēperādo nō tantum Deo Patri vsque ad mortem Crucis, sed etiā subiiciendo se Matri suæ sanctissime B. Marię Virgini, & spōso suo Iosepho, & in passione sua iniustis iudiciis & peruersis eorum ministris.

Confusio.

ERubescemus, cōsiderando rebellionē & inobedientia nostrā, qua nosmetipsos superbè contra superiores & contra Deum ereximus, dum operibus nostris eum abnegauimus, & cōstituendo idolū de propria nostra voluntate, illi soli obediuimus.

Petitio.

Rogabimus Deū vt verā & perfectā nobis obedientiā cōferat: qua nō tantū mādatis ipsi obtēperemus, sed
etiam

M A N V A L E

etiam consiliis & inspirationibus; & subiecti simus ei in omnibus sine vlla contradictione aut repugnantia; Et propter illum perfectam obedientiam prestemus iussis superiorum nostrorum, sine vlla excusatione aut replicatione, obtemperando non solum opere, sed etiam hilari animo, & iudicio humili.

Oblatio.

Offeremus Deo voluntatem nostram, consignando illam in manus ipsius vt nulla in re perficiat quod ipsa vult, sed quod diuinæ maiestati placitum fuerit: quia voluntas eius est regula omnis rectitudinis, iustitię & sanctitatis, ideoque digna quæ in omnibus impleatur.

DE PATIENTIA.

Exercit. 74.

Luc. 21. In patientia vestra possidebitis animas vestras.

Psal. 9. Patientia pauperum non peribit in finem.

Prou. 19. Doctrina viri per patientiam nascitur.

Psal. 70.

*Psalm. 70. Quoniam tu es patientia mea
Domine.*

Consideratio.

CONsiderabimus dignitatem huius virtutis; quandoquidem per ipsam anima possidetur: quàm impatiens omni penè hora perdit, partim propter impatientiam, odium, iram, rancorem & inquietudinem intrinsecam; tum propter alias multas occasiones quæ in hac misera vita singulis ferè momentis se offerunt: inter quæ vix fieri potest, nos sine Dei offensa conseruemus, nisi scuto patientiæ protegamur.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, pro perfectissimis patientiæ exemplis, quæ toto suæ vitæ cursu, & specialiter in Passione sua nobis prætulit; quia cum malediceretur, maledicta non regeffit, nec vllum incuriosum verbum ex ore suo protulit: cum falso accusaretur, non se defendit: cum iniuste cruciaretur tortoribus suis non est comminatus, sed tanquam

Agnus mansuetus inter supplicia, os suum non aperuit: & pro illis, qui neci eum tradiderunt, Deum Patrem orauit.

Confusio.

ERubescemus: considerando permodicam patientiam nostram, qui sæpenumero pro re minimi momenti turbati & inquietati fuimus, & animæ pacem quæ est, opulentissimus quidam thesaurus, & Dei lectulus, in quo, ipse in cordibus nostris requiescit, amissimus.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt nobis sanctam hanc patientiæ virtutem largiatur: vt non modo patienter omnem aduersitatem ab ipso nobis immissam; sed quaslibet etiam persecutiones contemptus, falsa testimonia & iniurias undecunque nobis aduenientes, sine vilo impatientiæ signo, animo hilariter sustineamus: de sola Dei offensa dolendo: & ex animo eos qui nos offendunt diligendo ac pro ipis orando.

Oblatio.

Offeremus nos Deo ad tolerandam amore ipsius omnem aduersitatem, persecutionem & contumeliam: & calicem quem pro nobis bibit, epotare desiderabimus.

DE CASTITATE.

Exercit. 75.

Eccles. 25. Omnis ponderatio non est digna continentis anime.

1. Timot. 5. Te ipsum castum custodi.

Luc. 12. Sint lumbi vestri præcincti.

Galat. 5. Fructus autem spiritus, continentia, castitas.

Consideratio.

Considerabimus, quam speciosa & nobilis, sit virtus castitatis: quæ Angelis Dei nos similes reddit: & quam è contrario turpe ac vile sit luxuriæ vitium quod bestiis nos similes constituit.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo; pro exēplis, quæ nobis in hac virtute prætulit: tum in semetipso, tum quod Virginē Matrē elegerit, quā potius voluit supra naturæ ordinem Virginem concipere & parere: quam pati, vt sancta ipsius virginitas violaretur

Confusio.

PVdore suffundemur, quod ab hac virtute tum opere, tum impunis cogitationibus & desideriis sæpè desciverimus.

Petitio.

PRecabimur Deum, vt nos in corpore & anima perfectè castos efficiat: nec patiatur in nobis aliquam immundam cogitationem moram facere.

Oblatio.

Offeremus nos Deo: suppliciter ipsum rogando cum Propheta Dauide, vt urat renes nostros, & cor nostrum igne Spiritus sancti, quo sic ab omni impuritate omnis libidinis,

EXERCIT. SPIRIT.

liberemur, quemadmodum aurum
quod septies per ignem transit, puri
Deo, qui purissimus spiritus est, di-
gne seruire valeamus.

DE ABSTINENTIA.

Exercitium 76.

Luc. 21. *Attendite ne grauentur corda vo-
stra crapula & ebrietate.*

1. Thess. 5. *Nos, qui filij Dei sumus, sobrii si-
mus.*

Eccles. 37. *Qui abstinens est, adijciet vitã.*

Consideratio.

Considerabimus, quam necessa-
ria & excellens sit hæc virtus: cū
sit mater castitatis, socia orationis, v-
nica ad Deum precandū preparatio:
ac denique animæ & corporis sani-
tas.

Gratiarum actio.

Gratias referemus Deo, pro exē-
plis, quæ per totam vitam suam
in hac virtute nobis prætulit: specia-
tim quadraginta illis diebus, quibus
in deserto ieiunauit.

Confusio.

ERubescemus, quod ab hac virtu-
te ha-

te haecenus saepe: & indices magis ac
magis deficiamus: victi à propria
sensualitate, quam si semel vinci-
mus: postea vigesies iterum ab ea
nos superari patimur.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt hanc vir-
tutem nobis largiatur, qua non
tantum omnia genera voluptatum
& deliciarum contemnamus, om-
nemque superfluitatem in mandu-
cando & bibendo vitemus: sed eti-
am ieiunium & vitæ austeritatem
diligamus, crucifigendo carnem
cum omnibus vitijs & concupiscen-
tijijs eius.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, renunciâdo
pro amore ipsius omnib. carnis
voluptatibus, nec plura desideran-
do, quam quæ necessaria sint ad sim-
plicem corporis sustentationem: ho-
rum etiam necessariorum priuatio-
nem, quoties diuinæ maiestati pla-
cet, libenter tolerando.

Ad

*Ad excitandum fervorem in di-
vinis, obsequijs: & desiderium
profectus.*

Exercit. 77.

*Ecclesiast. 7. Qui timet Deum, nihil negli-
git.*

*Here. 48. Maledictus qui facit opus Do-
mini negligenter.*

*Rom 12. Spiritu ferventes, Domino ser-
vientes.*

*Apocal. 4. Quia tepidus es, incipiam te e-
vomere ex ore meo.*

*1 Cor 15. Itaque fratres mei dilectissimi
stabile: estote, & immobiles, abundan-
tes in opere Domini semper: scientes
quod labor vester non est inanis in Do-
mino*

Consideratio.

Considerabimus quid Deus me-
reatur: quidque nos illi debea-
mus: ac proinde quam turpe & recte
rationi cōtrarium sit, nos huic Do-
mino negligenter deservire: & ser-
vitijs ipsius aliquid, posthabere.

h h 2

GRA

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, quod sibi seruii velit à nobis creaturis vilissimis, & ne dignus quidem, qui coram illo assistamus, aut serui eius appellemur.

Confusio.

PVdore suffundemur, coram Deo de nostra negligentia in ipsius seruitio, tum quod vix quicquam agamus: tum quod ea quæ agimus, tepidè, remisse atque imperfectè faciamus.

Petitio.

PRecabimur Deū, vt nobis donec deuotionis seruorè, quo ex cordibus nostris omnè frigiditatem pellamus, & omnia impedimenta in diuino seruitio occurrètia superemus: atque eorū quæ fecimus obliui, in anteriora semper magis ac magis nos extendamus.

Oblatio.

Offeremus nos Deo, ad seruiendū ipsi adiuuante e gratia ipsius cum eo,

eo, quod ante dictum est, seruire: Et cum eo, quod sancti ei deseruiunt.

METHODVS AVDIENDI
MISSAM.

Exercit. 78.

INter omnia opera, quæ Christianus homo potest & debet exercere, nullum sublimius, maioreſque utilitatis est, quam ita vt par est interesse officio Missæ; ideoque operæ pretium fuerit, docere quomodo audiendum sit Missæ sacrificium: tum vt seruitium nostrum diuinæ maiestati sit acceptius, tum vt animabus nostris maiora inde emolumenta proueniant.

Aduertendum igitur in Missæ celebratione, tria principaliter fieri, quorum vnumquodque multis mysterijs refertum est:

Primum est: quod in ea consecratur panis & vinum, (quemadmodum fecit Christus in nouissima cœna, cuius etiam consecrandi potestatem contulit Apostolis, & omnibus Sacerdotibus

h. h. 3

tibus

tibus legitimè ordinatis:) & huius
 consecrationis virtute panis conuer-
 tatur in verum Corpus I E S U Chri-
 sti redemptoris nostri: & vinum in
 veram sanguinem ipsius: ita vt post
 hanc consecrationem sub speciebus
 panis & vini verè ac realiter contine-
 atur totus Christus.

Secundum est: quod in ea offera-
 tur corpus & sanguis Christi redem-
 ptoris nostri, sub speciebus panis &
 vini in sacrificium Deo Patri & to-
 ti sanctissimæ Trinitati gratissi-
 mum.

Tertium est: quod sacerdos postea-
 quam hoc sacrificium obtulit, sa-
 cramentaliter corpus & sanguinem
 Christi sumat, ad utilitatem &
 profectam animæ suæ, si debita
 cum dispositione sacramentum hoc
 suscipiat.

Ex his quæ diximus, intelligi po-
 test, quam sublimè sit hoc myste-
 rium, & quanta cum attentione,
 reuerentia, & deuotione, Christi-

anus missæ sacrificio interesse debeat, quandoquidem agitur in ea tam sublimè mysterium, de cuius fructibus, non modò sacerdos celebrans, sed etiam omnes qui debita cum dispositione & reuerentia missæ inter sunt participant. Vtigitur exactius omnia declaremus.

Primo: quatenus in Missa consecratur corpus & sanguis Christi, & virtute huius consecrationis realiter in altari præsens est idem Christus, magna in corde Christiani audientis aut seruientis ad missam, debet esse attentio & reuerentia: nec nõ ingens desiderium missam indies audire: non tantum illis diebus, quibus ex præcepto Ecclesiæ eam audire tenetur: sed etiam alijs: & non vnicam tantummodo sed plures si possit. *Beati enim, ait Christus ad discipulos suos, oculi qui vident, quæ vos videtis. Dico enim vobis, quod multi Prophetæ & reges voluerunt videre quæ vos videtis & non viderunt.*

Sed

Sed idem Dominus quem viderunt, & cum quo conuersati fuerunt Apostoli, & propter quem beati pronunciantur eorum oculi, realiter præsens est in altari, in quo Missæ sacrificium peragitur, post factam consecrationem: & illum verè oculi omnium præsentium intuentur, licet in speciebus panis & vini velatum. Si peregrinationem, quantumuis longam & molestam, rectè impensam indicare deberemus, vt nobis hac visione frui liceret. Quanta cum gratiarum actione, deuotione, & reuerentia cordis, eadem Christianus gaudere debet, quoties sacrificio Missæ interest, vbi sine labore, imo ingenti cum liberalitate atque amore, cernere conceditur, illum qui à Regibus desideratus, à Prophetis pronunciatus, à iustis magno cum ardore expectatus fuit: illum qui est omnium sanctorum gloria: in quem desiderant Angeli prospicere: ideoque, quamuis toto tempore quo

quo sacrificium hoc offertur, magna cum attentione atque deuotione eidem interesse debeat: magis tamē id facere debebit, post conseruationem, ab eo nimirum loco, quando Sacerdos sacram hostiam eleuat vsque ad completam illius à Sacerdote sumptionem. Atque inter eorum se conferet ad gratias Deo referendas, pro insigni hoc beneficio, quod nimirum quamuis in cœlum ascenderit, nos tamen corporali sua præsentia omnino priuare noluerit, vt certi essemus de amore quo nos complecteretur: nec vnquam ipsius, & eorum quæ nostri causa fecit & sustinuit in hoc mundo, obliuisceremur.

Adorabit etiam Christum hic verè præsentem facietque actum fidei: & confitebitur eundem illum esse: qui pro nobis in cruce mortuus est, qui nunc ad dexteram Patris residet, verum Dei filium, vnus eiusdem que cum Patre & Spiritu sancto, essentia, maiestatis, sapientia

h h s

pien-

pientia, æternitatis, & potentia. Verum etiam hominem, Beatissimæ Virginis MARIAE filium Spiritus sancti operatione conceptum, Redemptorem & Salvatorem nostrum, qui pretiosi sanguinis sui profusionem: atque sanctissima morte sua nos de manu diaboli redemit: peccatorum veniam nobis promeritus est cœlestis regni portas reseravit, nobisque promeruit, ut easdem ingredi, atque eadem qua ipse beatitudine gaudere possimus.

Erubescet præterea, coram divina maiestate, quod se tam ingratum esse videat, tot præclaris ipsius beneficijs: tam tepidum & negligentem in seruitio optimi & liberalissimi huius Domini, cui plurimistitulis obligatus est, ac denique quod illum offendere ausus fuerit.

Demum animatus & excitatus, tanta misericordia, liberalitate, & amore, quem hic demonstrat Christus, petet hinc peccatorum suorum veniam, & omnium necessita-

tu m

tum suarum, tum animæ tum corporis, medelam: diuina etiam dona, & gratiam, quibus possit Deo perfectius seruire ac placere.

Quatenus verò in celebratione Missæ corpus & sanguis Christi Deo Patri toti sanctissimæ Trinitati in sacrificium offertur, Christianus non minori cum attentione, deuotione ac reuerentia eidem interesse debet. Vbi sciendum est quod cum Deus sit creator & Dominus noster, qui esse, quod semel dedit, nobis conseruat; qui nobis vitam confert: qui nos sua bonitate ac prouidentia regit & gubernat: sine quo ne momento quidem subsistere possumus: cuius est vita & omne bonum quod habemus: & de cuius manibus omnia speramus: fideles semper habuisse iam inde ab initio mundi, signum aliquod exterius, quo supremam hoc Dei super nos & super omnes res creatas dominiũ agnoscerent: huic enim rei maximè seruiebãt sacrificia quæ offerebãtur

in veteri lege: quæ etiam apud idolatras in usu fuerunt: ideoque statim in principio mundi testantur sacræ literæ, Abelem obtulisse Deo sacrificiū de primogenitis gregis sui: & idem fecisse Noemum, Abrahamum, cæterosque Patriarchas: & postea in lege, quam Deus populo Israelitico tulit, varia sacrificiorum genera sibi offerri voluit, quæ non tantum ad prædictum finem pertinerent, sed etiam Salvatoris venturi & redemptionis quam operaturus erat, figura essent: quorum quædam etiam ordinata erant ad agédas Deo gratias pro beneficiis acceptis, aliqua denique ad expiationem peccatorum. Sed Christus Redemptor noster in mundum veniens: tanquam verus Pontifex & Sacerdos, & mediator inter nos & Deum Patrem obtulit semetipsum in sacrificium pro salute mundi: & finem imponēs antiquæ legi, & omnibus sacrificiis, ac novam fundās Ecclesiæ suæ vnicum tantummodò sacrificium loco præterito

terito

feritorum reliquit: multo excellen-
tius & pretiosus quam illa omnia.
Est autem illud idem sacrificium
quod nos offerimus corporis & san-
guinis Christi; nisi quod ille semet-
ipsum cum sanguine obtulit, verè
sanguinem suum fundens & realiter
in Cruce moriens: nos autem offeri-
mus, illud sine sanguine sub specie-
bus panis & vini, quemadmodum ipse
in nouissima cœna illud à nobis of-
ferri voluit, quando discipulis suis
ait. *Hæc quotiescunque feceritis, id est,*
quotiescunque corpus & sanguinem
meum consecraueritis & contuleri-
tis sub speciebus panis & vini, quem-
admodum ego vos modo doceo, &
potestatem id agendi confero, in me,
id est, in mortis meæ, quemadmodum
S. Paulus Apostolus declarat, memo-
riam facietis. Quamuis autem Eccle-
sia nullum aliud sacrificium habeat
præterquam vnicum hoc, cum illo
tamen omnia sunt quæ cum aliis sa-
crificiis fieri poterant: ideoque per
hoc sacrificium, primo protestamur

h. h. 7

Deum,

Deum, cui illud offerimus, esse crea-
torē & Dominū nostrum, nos verò
creaturas ipsius, quæ esse vitā & om-
nia ab ipso habemus: & ab ipsius bo-
nitate & misericordia peccatorum
veniā & æternā gloriā, ad quam nos
creavit, speramus. Eodem etiā sacri-
ficio memoriā facimus sacrificij il-
lius quod cum sanguine pro nobis
Christus summus Sacerdos in altari
Crucis, in peccatorū nostrorū expi-
ationē obtulit, & innocētissimæ vi-
tæ, atq; sanctissime passionis & mor-
tis ipsius, nec nō gloriosæ resurrecti-
onis & in celos ascensionis. Agimus
etiā gratias Deo pro omnib. benefi-
ciis, quibus nos affecit & cōtinuè af-
ficit: laudamus præterea & glorifica-
mus eū pro immensa bonitate & mi-
sericordia ipsius, quam declaravit
in eo quod vnigenitum filium suū
nobis donavit pro mundi redemp-
tione, quem nos illi offerimus in re-
cōpensationē huius beneficij, tū cæ-
terorū omniū: quia tanquā egeni &
pauperes nihil habemus quod illi
offeramus, nec quicquā gratias ei of-

ferre possumus. Idē hoc sacrificium offerimus ei in satisfactionē peccatorum nostrorū, vt per illud mereamur participes fieri redēptionis, quā Christus pro nobis moriēs operatus est: pœnæ etiā quæ post culpā, per cōtritionē & confessionē sacramentalē quæ Sacerdoti fit, & ab eodē sacrificio quod Christus pro nobis obtulit vim suā habet, soluēda manet, dīmisionē cōsequamur. Offeremus illud etiā pro medio ad cōsequendā Dei gratiā, dona, virtutes, & omniū necessitatū nostrarū remediū, & omniū q̄ nobis necessaria & cōueniētia sunt, tā ad animę q̄ ad corporis sanitatē. Offerimus etiā illud p̄ tota Ecclesia & p̄ proximis, vt virtute illi Deus illis gratiā suā cōferat, vt ad ipsum cōuertatur & de peccatis suis pœnitentiā agāt, illi vero q̄ in gratia ipsius sunt, in ea atq; in meritis & operib. bonis cōseruetur & crescāt, vtq; omnib. illorū necessitatibus tā animæ quam corporis medeatur. Offeremus etiam illud pro animabus in purgatorio detentis, vt à pœnis quas patiuntur liberentur, &

ad celestis gloriæ gaudiæ perducatur. Pro omnibus enim his impetrâdis mirabilem virtutem & efficaciam habet hoc sacrificium, eo quod in ipso offeratur corpus & sanguis Christi, in quo summoperè Deus Pater sibi complacuit & complacet. Aduertendum etiam eo, quod quâuis Sacerdos celebrâs, principaliter offerat hoc sacrificium in persona Christi cuius locum & ministerium representat, nihilominus vniuersaliter illud offerunt, qui circûsistunt aut Missæ inserviunt vel illam audiunt, vel eam celebrari procurât, vel specialem ad eam deuotionem habent, quamuis præsentés non sint. Omnes hi participât de virtute huius sacrificij illi maximè pro quibus offertur: vnusquisque secundum suam deuotionem, & secundum quod magis vel minus immediatè ad celebrationem Missæ cõcurrit. Illi enim qui missam dici procurant plus participant, & illi qui Missæ inserviunt plus quam illi qui illam audiunt, & præ

præsentes plus quam absentes. Ex his manifestè liquet quam parùm rem intelligant, qui propter gravitatē, Missę inferuire dedignantur, illudque famuis suis faciendum iniungunt; qui si considerarent quid hic fiat, & lucrum quod ex ministratio- ne percipitur, intelligerent vtique nec Reges nec Principes dignos esse qui seruiant Sacerdoti peragētī mi- nisterium, quod ipsi etiam Angeli- ci spiritus (vt ita dicam) ei invident: seque meliori quo possent modo præpararent, nec famulos sibi lu- crum hoc præripere paterentur.

Debet igitur Christianus Missam audiens, quantum ad secundam sa- crificij partem attinet, postquam vi- detur Sacerdos hostiam & calicem exaltauit, magna cum attentione & deuotione semetipsū in intimis col- ligere, & Deo Patri sacrificiū illud corporis & sanguinis filij sui offerre primo in agnitione sue immensæ ma- iestatis, cōfitendo illum esse Deum & Dominum omnium rerū, à quo
est omni

est omne bonum; & in memoriam sacrificij illius quod Christus in altari Cruceis obtulit, pro totius mundi redemptione: nec nō in memoriam sanctissime Incarnationis, natiuitatis, vitæ, moris, ac resurrectionis ipsius. Et in gratiarū actionem pro omnibus beneficiis tum generalibus quam specialibus ab ipso acceptis, specialiter in gratiarum actionē illius beneficij, quod nobis vnigenitū filium suum donauerit, & illius beneficij quo Christus nos affecit, relinquēs semetipsum nobis in perpetuum sacrificium. Offerret etiā illud ad honorem & gloriam diuinæ Maiestatis, laudādo illum pro infinita bonitate misericordia, clemētia, & pro cæteris omnibus perfectionib. ipsius. Offerret illud in satisfactionē pro omnibus peccatis suis: pro Ecclesia sancta Catholica: pro augmento ipsius & dilatatione fidei ipsius, & pro cōuersione Gentilitatis & omnium infidelium: pro illis qui in hoc opere in diuersis mundi partib. deficiunt.

dant:

dant: pro Hæresum extirpatione, & hæreticorū atque schismaticorū ad obedientiā & Ecclesiæ gremiū reductione, & pro illis qui in hac opere laborā: pro cōseruatione fidelium in fide, & augmentatione: pro eorū dē contra persecutiones hæreticorum protectione ac defēione: pro regni peccati destructione; pro peccatorū cōuersione: pro iustorum in gratia, meritis & bonis operib. cōseruatione, & augmento: pro illis qui proximos per prædicationē & Sacramentorū administrationē adiuuā: pro Romano Pōtifice Pastore vniuersalis Ecclesiæ: præ cæteris Prælatiis & omnibus curā animarū agētibus, vt ouium sibi cōmissarum debitā curā habeant, atque in illarū custodia vigilātissimi sint: pro omnibus Ecclesiæ ministris, qui in aliquo sacro ordine cōstituti sunt, vt sint sancti sicut Deus cui ministrāt factus est: pro augmento & cōseruatione omnium Religionum, & omnium Religiosorum vt perfectē seruiant

uiant

uiant Domino cui super professio-
nem consecrârunt.

Pro Imperatore, Rege, Principi-
bus & Dominis temporalibus, admi-
nistratores & gubernatorib. re-
rum publicarum, Iudicibus & mini-
stris iustitię, vt rempublicã Christi-
anam in pace & iustitia conseruent,
illamque ab inimicis & infidelibus
defendant & de illis victoriã repor-
tent: pro omnibus necessitate in
anima sine corpore patiētib: pro
tentatis afflictis, persecutionem su-
stinentibus, viduis, pupillis, infir-
mis, viatoribus, nauigentibus, in ar-
ceratis, mancipijs, pauperibus & in
qualicunque necessitate constitutis.
Pro parentibus & cognatis: pro pa-
tribus & fratribus suis spiritualibus
pro benefactoribus: pro sibi com-
missis: pro recommendatis: pro il-
lis quos scandalizauit, aut quibus a-
liquando malum consilium dedit,
& quibus vel spiritualiter vel tem-
poraliter obligatus est: pro anima-
bus in purgatorio existentibus, illis
spe

Specialiter quibus magis obligatus est, & qui nulla habent suffragia & supplicabunt Deo cum magna humilitate & deuotione, vt oculis misericordiae suae respiciat dilectissimum & obedientissimum filium suum, qui hic illi offertur, & nos creaturas suas, pretioso sanguine vnigeniti filij eius redemptas iisdem oculis respiciat, & omnibus necessitatibus nostris medeatur, nobisque tanquam bonus Pater in anima & corpore prouideat.

Et vt ad tertiam Missae partem veniamus, ad Sacram videlicet Communionem, quando Sacerdos corpus & sanguinem Christi suscipit: huic Christianus non minori cum attentione & deuotione quam caeteris duabus Missae partibus interesse debet, considerando bonitatem Dei, qui semetipsum nobis in animarum cibum relinquere voluit; gratiasque illi agat pro tam insigni beneficio: & quauis solus Sacerdos corpus & sanguinem Christi sacramentaliter accipiat, nihil

nihilominus qui Missæ interest spiri-
 ritu . . . ter eundem Christum recipi
 et: quod fiet confidendo magnitu-
 dinē huius beneficij, & gratia. Deo
 agendo pro eodem beneficio ut
 antedictum est: desiderando etiam
 & feruentibus precibus postulando
 ut in animab. nostris effectus illos
 propter quos hoc sacramentum in-
 stituit, operetur videlicet ut nos in
 illo & ipse in nobis maneat, atq; ut
 illi per verum amorē, & verā cum
 sua voluntate conformitatem con-
 iungamur & propter illum nobis
 metipsis, hoc est desideriis carnis,
 mundi & nostræ propriæ volunta-
 tis, morientes, & cōtinuē ipsius vo-
 luntatē quę rota sancta & perfecta
 est implere satagentes ipse in nobis
 & nos in illo viuamus. Hęc tria sunt
 quę principaliter in Missarum cele-
 bratione fiunt. Hoc etiam modo
 Christianus fructum haurire pote-
 rit, ex Missæ auditione. Quę etiam
 utilia esse possunt Sacerdotibus cele-
 brantibus, qui maiori animæ puri-
 tati

tati, maiorique attentioni & deuotioni, quam illi qui Missam audiunt studere debent: eo quod ipsi ad celebrationem sublimium horum mysteriorum immediatius concurrant & verborum Christi prolatione & sanguinem Christi consecrēt, & manibus suis in persona Christi eadem offerant: eademque sacramentaliter sub specie panis & vini suscipiant. Ut autem maiori cum reuerentia & deuotione Missæ sacrificium perageretur S. Mater Ecclesia cæremonia quasdam sanctissimas, & mysterijs grauidas instituit quibus Sacerdos in Missarum celebratione, tam in vestibus quibus vestitur quam in reliquo Missæ officio orationibus, signis, inclinationibus & reuerentijs uteretur, quarum plurimæ iam inde ab Apostolorum temporibus in usu fuere, vt patet ex Missa S. Iacobi quæ in ipsius vita extat: & ex Missa S. Clementis discipuli & socij S. Petri, qui in 8. lib. constit. Apostolicarum continetur: ideoque rationi

con-

consentaneū est vt Christiana obseruet & reuertatur omnia quæ in Missa aguntur, etiam ille quæ quid significant, non intelligit.

Et quia ex his quæ dicta sunt satis demonstratum est: in quo se occupare debeat qui Missam audit, non immorabimur in declarandis cæteris Missæ mysterijs, cū alij libri hæc tractantes extent. Cum ergo videmus sacerdotem sacris vestibus indutum representabimus nobis ante oculos menti. Filium Dei humanitate nostra indutum, & sacerdotem atque sacrificium nostrum effectum.

Quando fit cōfessio, rogabimus Deum ex toto corde pro peccatorū nostrorum remissione: dolēdo de ipsis & confitendo nos esse peccatores, vt nullum sit in nobis impedimentum quo minus de his mysterijs, quæ in altari peraguntur, gaudere, & animo puro coram Deo assistere possimus.

Dum Introitus cantatur: *Lauda*
bimu

bimus simul Deum si intelligimus
quæ cantantur: & considerabimus
quam ardentia fuerint desideria San-
ctorum Patriarcharum, Prophe-
tarum & omnium iustorum, qui ante Chri-
sti aduentum in mundo extiterunt,
pro ipsius aduentu: & pudore suffun-
demur, quod tam parum beneficiû hoc,
quod in aduentu suo Deus nobis con-
tulit, sentiamus, & vix vllas ei grati-
as pro eodem referamus.

Ad Kyrie eleison considerabi-
mus planctus & gemitus Sanctorum
Patrum in Lybno existentium, pro
aduentu Saluatoris, qui eos inde li-
beraturus, & ad cœlestem gloriam
translaturus erat.

Ad Gloria in excelsis considera-
bimus gaudium & cantica Angelo-
rum in Christi Natiuitate.

In orationibus siue collectis quæ
subiunguntur, simul cum Sacerdote
eadem quæ ipse petit, quibusque nos ma-
gis indigere cœsemus, postulabimus.

Quotiescunque Sacerdos se ad
nos conuertit, dicens: Dominus vo-
bis cum

biscum, respondebimus ei. Et cum spiritu tuo: & cogitabimus ipsū nos mouere vt magna cum attentione & reuerentia alissimis que hic celebrantur mysteriis interstimus: ad quod quoniam nulla humana diligentia sufficit, Dei auxilium postulabimus.

Sub Epistola considerabimus: prædictiones Prophetarum & S. Iohannis Baptistæ prædicationem, qui aduentum & prædicationem Christi præcesserunt.

Sub his que post Epistolam canuntur, considerabimus vitam & conuersationem Christi in hoc mundo & Apostolorum electionem ab Euāgelii prædicationem.

Euangelium audiri debet magna cum attentione, & ideo quando legitur omnes surgunt, & sub illius lectione considerabimus: quomodo prædicatum fuerit Euangelium hoc est nuncium de nostra redemptione de Christi fide, & morte ipsius atque resurrectione continet, per totum terrarum orbem.

Symbolum Apostolicum simul cum sacerdote dicemus, & confitebimur omnia fidei nostræ mysteria quæ in eo continentur. Sub offeritorio considerabimus, quomodo statim posteaquam Christus conceptus fuit, se ad Dei Patris voluntatem quæ erat ut pro mundi Redemptore moreretur, perficiendam obtulerit: & quomodo statim posteaquã natus fuit in templo à sanctissima matre sua præsentari voluerit: quomodo etiam semetipsum ante Passionem suam in oratione quam fecit in horto, semetipsum Deo Patri obtulerit, & nos Deo simul in seruos perpetuos, ad seruiendum & obediendum ei in omnibus.

Quando Sacerdos dicit. *Orate fratres:* orabimus ex animo pro illo ut possit dignè hæc diuina mysteria peragere.

Sub Secretis precabimur Deum simul cum ipso ut nobis ea quæ ipse postulat, concedat, & ut nos illius sacrificij quod hic offerendum est

participes faciat.

In Præfatione considerabimus quòd Sacerdos ad istorum mysteriorum sublimium & maiestatis diuinæ ac magnitudinis cum qua tractandum est, quam Angeli laudant, Dominationes adorant, Potestates & columnæ cœli tremunt, considerationem nos excitet.

Dicto *Sanctus*, & Sacerdote Canonem incipiente, poterimus exercere nos in offerendo sacrificio, eo quo ante dictum est modo.

Quando eleuatur hostia, adorabimus eum qui hic nobis ostenditur; Christum videlicet Redemptorem nostrum: & exercebimus nos in sentienda ipsius præsentia, & in gratijs ipsi referendis, vt supra dictum est.

Deinde pergemus in offerendo sacrificio vsque ad Communionem, tum verò circa ea quæ supra diximus nos exercere poterimus; & in fine Missæ gratias agemus Deo quod permiserit nos interesse celebrationi.

ni, tam augustorum & sublimium
mysteriorum: & per eorum virtutē
precabimur eum vt nos ab omni
suæ maiestatis offensa præseruet.

ANTE CONFENSIONEM
Sacramentalem.

Exercit. 79.

*Prou. 28. Qui abscondit scelera sua non diri-
getur, qui autem ea confessus fuerit &
reliquerit ea, misericordiam consequetur.*

*Psal. 31. Dixi confitebor aduersum me iniu-
stitiam meam Domino: & tu remisisti
impietatem peccati mei.*

*1. Ioan. 1. Si confiteamur peccata nostra, fi-
delis est Deus & iustus, vt remittat nobis
peccata nostra & emundet nos ab omni i-
niquitate.*

Consideratio.

POST peractum examen conscien-
tiæ, & expensis diligenter pecca-
tis, quibus Deum post vltimam cō-
fessionem offendimus: considerabi-
mus quis sit Deus in quem peccaui-
mus, & qui simus nos qui Deum cre-

atorem & Dominum nostrum offendere ausi fuimus, & ex animo, de omnibus peccatis generatim, & de singulis speciatim contra ipsum commissis dolebimus eò quod, Deum, quem super omnia diligere debueramus offenderimus.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, quòd nos in tantis peccatis existentes hactenus tolerauerit, expectauerit, & ad pœnitentiam faciendam permouerit.

Confusio.

Pudore suffundemur propter ingratitude & audaciam nostram, quòd eum, quem super omnia diligere debueramus offendere ausi fuerimus.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt nobis omnia peccata nostra dimittat, gratiamque largiatur, vt ea cum vero dolore & proposito ad ea amplius non reuertendi, confiteamur.

Oblatio

Oblatio.

Offeremus Deo, Passionem & mortem Christi in satisfactionem omnium peccatorum nostrorum: offeremus etiam ei nosmetipsos ad integram emendationem, & pro illis, per gratiam ipsius satisfactionem.

ANTE SACRAM COMMUNIONEM.

Exercitium. 80.

1. Corin. 11. Probet autem seipsum homo & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim manducat indigne iudicium sibi manducat & bibit, non dijudicans corpus Domini.

Ioann 6. Caro mea verè est cibus, & sanguis meus, verè est potus. Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem in me manet & ego in illo.

Consideratio.

Considerabimus, quis sit Dominus, quem suscepturi sumus & qui simus nos: altitudinem nimirum divinæ maiestatis & humilitatem nostræ vilitatis: adhæc

cur

cur veniat, videlicet, vt nobis gratiã suam conferat, & quam plenus amore, & quanto cum desiderio dona sua nobis communicandi, veniat.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, quod nobis semetipsum in hoc sanctissimo Sacramento relinquere voluerit.

Confusio.

ERubescemus, considerando indignitatem & vilitatem animæ nostræ, quæ tam diu fuit dæmonum habitaculum, quandiu in peccato mortali extitit.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt in anima nostra, internam ad sacratissimum hoc Sacramentum deuotionem suscitet, qua disponamur ad dignè illud recipiendum.

Oblatio.

Offeremus Deo cor nostrum, vt per Sanctissimum hoc Sacramentum, illud secum perfectè vniat & in se

in se transformet, & nihil desideret,
nihil quærat, nihil cupiat, præter
ipsum.

POST SACRAM

Communionem.

Exercit. 81.

*Ioan. 6. Hic est panis qui de coelo descendit:
& qui manducat me ipse viuet propter me.*

Consideratio.

CONsiderabimus, eum quem susce-
pimus esse Christum Redempto-
rem nostrum: qui tam verè intranos
est, quam vere ad dexteram Dei Pa-
tris in coelis residet.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, pro sin-
gulari hac gratia qua nos orna-
uit, & inuitabimus Angelos & san-
ctos omnes, atque omnes creaturas,
vt nobiscum laudes diuinas celebrèt
nosque in gratijs Deo pro hoc bene-
ficio referendis adiuuent.

Confusio.

VDore suffūdēmur, atque ad Dei
pedes nos prosternemus & coram
ii s ip sius

ipsius maiestate prostrati, cognosce-
mus & confitebimur nostrā vilitatē,
quāq; indigni fuerim hoc beneficio.

Petitio.

PRecabimur Deum, vt operetur
in nobis admirabiles illos effe-
ctus, propter quos sanctissimum
hoc sacramentum instituit, & omnes
animarum nostrarū infirmitates &
nostras necessitates ipsi aperientes,
rogabimus eum tanquam medicum
sapiantissimum & potentissimum,
vt eas curet, & tanquam patrem a-
mantissimum & Regem liberalissi-
mum, vt illis medeatur.

Oblatio.

Offeremus Deo, animam nostrā,
in perpetuam ipsius habitationē
supplicando ei, vt nunquam inde re-
cedat, & quandoquidē per suā bonita-
tem voluit animas nostras esse ipsius
habitaculū, vt eas semper inhabitet.

DE HORIS CANONICIS.

INimicus salutis nostræ, quamuis
omni tēpore insidias nobis tendat
nosq; oppugnet, multo tamen magis
hoc facit tempore orationis, specia-

liter cum dicēdæ sunt horæ canoni-
cæ: vt earum nobis attentionē & de-
uotionē auferat, faciatq; vt eas cur-
sim, finē tantum modo respiciendo,
perfoluamus: cū illud sit exerciti-
um nobis quotidianum, quod ex
obligatione ad quā tenemur omit-
tere nō possumus. Quēadmodum e-
nim qui horas debita cum attentio-
ne & deuotiōe recitat, plurimū me-
retur, sic qui eas animo distracto per-
soluit, plurimū demeretur. Qui ore
tantūmodo & labijs legit, & corde
in plateis diuagatur, teste S. Ber. val-
dē inēqualiter diuidit, qui adat folia
Deo, & corde moni. Mercator qui in
cōmercijs maiorib. iacturā patitur,
quid potest de eo aliud sperari quā
extrema paupertas? Sic qui in diuino
officio, vnde magna lucra reporta-
re deberēt, ita se habēt, vt nō modo
non lucrētur, sed etiā meritū omne
perdāt, & Deū per irreuerentiā & in-
deuotionē offendant, alius certē il-
lorum spiritus esse nō potest, quā
miser & egenus. Ne igitur in hac
parte deficiamus, visum est nobis,

in hoc Manuali breuia quædam exercitia tradere in quibus tempore horarum Canoniarum, siue eas dicamus, siue audiamus, exercere possimus: quarum singulis vnâ de Passione Domini considerationem, & vnum beneficium, pro quo Deo gratias agamus, & vnâ virtutem quam à Deo postulemus cum eiusdem confessione, & oblationem quandam, sicut hucusque in hoc Manuali fecimus assignabimus.

Quando hora audiuntur.

Exercit. 82.

Cant. 5. Vox dilecti mei pulsantis.

Psal. 121. Letatus sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.

Psal. 117. Vox exultationis & spiritus in tabernaculis iustorum.

Consideratio.

Considerabimus, quod Deus nos vocet ad se laudandum, non suæ utilitatis causa, quia nostris laudibus & seruitiis non indiget, sed vt ipsum laudando animas nostras ditemus.

Gratia

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo: quod à nobis laudari, & officium Angelorum à nobis in terris exerceri velit.

Confusio.

Pudore suffundemur, cognoscentes nos indignos esse ad officium tam sublime, ad quod ne Angeli quidem sufficientes sunt: specialiter cum nos illum toties sacrilego ore nostro offenderimus, & labia nostra immundis sermonibus polluerimus.

Petitio.

Rogabimus Deum, pro affectu, deuotione & puritate cordis, vt dignè coram ipsius maiestate assistere, & laudes ipsius decantare possimus.

Oblatio.

Offeremus Deo voluntatem nostram & desiderium laudandi eum purè & ex toto corde: desiderabimusque habere puritatem Angelorum, & feruorem Seraphynorum, vt
cum

eum perfectius laudare possimus.

A D M A T V T I N A S.

Exercitium 83

Matth. 26. *Vigilate & orate vt non intretis
intentionem.*

Ioan. 18. *Iudas cum accepisset cohortem, &
à Pontificibus & Phariseis ministros, ve-
nit cum laternis & facibus & armis.*

Ibid. *Cohors & tribunus & ministri Iudaeo-
rum comprehenderunt Iesum & ligauerunt
eum & adduxerunt eum ad Annam pri-
mum Et misit eum Annas ligatum ad Cai-
pham Pontificem.*

Consideratio.

CONSIDERABIMUS, Christum Re-
demptorem nostrum nocte pas-
sionis suæ ad hortum Gethsemani cū
discipulis suis exiuisse: vbi tertio Pa-
trem orauit, atq; factus in agonia san-
guinem sudauit. Præterea Iudam cū
militibus armatis ad cōprehenden-
dum Iesum venisse, quem ligatum ad
Annam, & ab Anna ad Caiphā per-
duxerunt, vbi plurima passus est.

Gratiarum actio.

GRATIAS agemus Deo, pro omnib.
quæ illa nocte passus est; & pro

Beneficio creatiōis, quo nos è tenebris & ex abyſſo profundiffima nihili noſtri eductos, eſſe nobis dedit, atq; ad imaginem & ſimilitudinem luam condidit.

Confuſio.

PVdore ſuffundemur, conſiderando quod peccata noſtra paſſionis Chriſti cauſam prebuerint, quodq; nos relicta luce, hoc eſt, Deo, tenebras peccatorum noſtrorum potius amauerimus, atque ſeruos principis tenebrarum, hoc eſt, diaboli nos conſtituerimus.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt augeat in nobis virtutem fidei, per quam à tenebris errorum liberati, lux veræ cognitionis Dei nobis confertur, quæ nobis luminis loco eſt, in tenebris huius vitæ, vbi eum clarè videre non poſſumus.

Oblatio.

Offeremus Deo hanc horam quæ perſoluimus, coniungendo noſtras laudes cū illis laudibus, quib; angeli & ſancti eū. in cœliſcō celebrant.

Exercit. 84.

Luc. 22. Viri qui tenebant Iesum, illudebant ei cadentes & velauerunt eum, & percutiebant faciem eius, & interrogauerunt eum dicentes: Prophetiza, quis est qui te percussit? Et alia multa blasphemantes dicebant in eum.

Consideratio.

CONSIDERABIMUS ea, quæ Christus passus est à militibus, cùm ab eis vinctus teneretur: qui nullam ei requiem permiserunt, sed innumeris eum ludibrijs & cõuicijs onerarunt, alapis cædentes, & faciem illius sanctissimam conspuentes, alijsque mille illusionum generibus eum deridentes, quem angeli proni in terram adorant.

Gratiarum actio.

GRATIAS agemus Deo, pro his quæ nostri amore à vilissimis mancipijs passus fuit: & pro beneficio conseruationis, quo posteaquam nos creasset, in esse & vita quam semel de-

de-

derat, conseruauit, protegendo nos
& omnia ad sustentationem vitæ ne-
cessaria, ad hanc vsquē horam nobis
liberalissimè tribuendo.

Confusio.

ERubescemus, quod nos quantum
in nobis est, Christum irriferi-
mus, peccando & offendendo illum,
& vita quam ille nobis conseruat at-
que sustentat, ad suæ diuinę Maiesta-
tis offensionem vtendo.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt virtutem
spei in nobis amplificet, qua ro-
borati & animati reliquum tempus
quod in hoc exilio nobis superest ad
seruitium ipsius impendamus, quo-
usque ad matutinum beatitudinis, v-
bi illo semper fruamur, pertinga-
mus.

Oblatio.

Oblatio eadem est quæ in præce-
denti exercitio.

AD PRIMAM.

Exercit. 85.

Matt. 27. Mane autem facto consilium inie-

YHNS

runt omnes Principes Sacerdotum, & seniores populi aduersus Iesum, vt eum morti traderent. Et vinctum adduxerunt eum & vinctum tradiderunt Pontio Pilato præfidi.

Consideratio.

CONsiderabimus, summo mane Principes Sacerdotum, & seniores populi consilium inijsse contra Iesum, & determinasse eum morti tradere: ac proinde, consignarunt illum manibus Pilati Præfidi, qui cum nullam mortis causam in eo reperiret, misit eum ad Herodem, qui cum ei allusisset, remisit eum ad Pilatum, alba veste irrisoria vestitū.

Gratiarum actio.

GRatias referemus Deo, pro omnibus quæ in hoc mysterio nostri causa passus est, & pro beneficio sanctissimæ Incarnationis ipsius, per quam homo factus & natus, tanquam sol huic mundo illuxit, & exemplo atque doctrina sua, tenebras nostras illuminauit.

Confusio.

PVdore suffundemur, cōsiderando, quod peccata nostra Passio- nis Christi causa evtiterint: quodq; cum sol iustitiæ Christus venerit, vt illuminaret eos qui sedebant in tenebris & vmbra mortis, nos hanc lucem sequi non curauerimus.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt nobis largiatur gratiam ipsum & proximum, pro amore ipsius diligendi, vt verè simus filij diei & lucis, id est, Dei, qui est amor & charitas: qui etiã amor ipsum impulit, vt in hunc mūdum veniret.

Oblatio.

EAdem est, quæ in Exercitio ad Matutinas.

AD TERTIAM.

Exercit. 80.

Ioann. 19. Tunc ergò apprehendit Pilatus Iesum & flagellavit, Et milites plecētes coronam de spinis imposuerunt capiti eius: Et veste urpurea circumdederunt eum, & veniebant ad eum & dice-

& dicebant: Aue Rex Iudaorum, & dabant ei alapas.

Ibid. Exiuit ergo Iesus portans spineam coronam & purpureum vestimentum. Et dicit eis Pilatus: Ecce homo. Cum ergo vidissent Iesum Pontifices & ministri clamabant dicentes, Crucifige, Crucifige eum. Erat autem hora Tertia.

Consideratio.

CONsiderabimus, quomodo non inueniēte Pilato culpam in Christo; nec cum Iudæis Barrabam potius, hominem sceleratum eligentibus, conuenire valente: Pilatus ut eos placaret Christum flagellis cædi iusserit: quomodo etiam milites postquam eum flagellassent, coronam spineam capiti eius imposuerint, & purpura vestitum deriserint: & per ludibrium adorauerint ac Regem salutauerint; quem cum Pilatus ita tractatum & deformatum foras produxisset; nemo fuit qui ei compateretur, sed omnes clamabant: Crucifige, Crucifige eum.

Gra

Gratiarum actio.

Gratias agemus Deo pro omnibus
quæ in hoc mysterio passus est, &
pro beneficio Redemptionis, quod
pretiosi sanguinis sui profusione cō-
fecit.

Confusio.

Pudore suffundemur; consideran-
do, quod nostra inhonestate Chri-
stum flagellauerimus, & nostra super-
bia spinis eum coronauerimus, & pec-
cando Barrabæ illum postposueri-
mus, pluris æstimantes vilem aliquã
delectationem & sordidum hono-
rem, quam sanctissimam legem &
immortalem gloriam ipsius; quo fa-
cimus quantum in nobis est, vt nihil
nobis pro sit ipsius redemptio.

Petitio.

Rogabimus Deum vt nobis pro-
fundissimam humilitatem largi-
atur, vt quemadmodum ille in passi-
one sua contemptus fuit, vt etiã Bar-
rabæ latroni postponeretur: ita vt nos
ex animo contēni desideremus, no-
strique despectum amplectamur.

Obla-

Oblatio.

EAdem est que in exercitio ad Matutinas.

AD SEXTAM.

Exercit. 87.

Ioann. 29. Tunc tradidit Pilatus Iudæis Iesum vt crucifigeretur. Susceperunt autem eum & eduxerunt. Et baiulans sibi Crucem exiit in eum qui dicitur Caluaria locum vbi crucifixerunt eum, & alios duos hinc & hinc, medium autem Iesum.

Consideratio.

CONSIDERABIMUS, quomodo cum Pilatus omnia ad Iudæos placandos attentasset, timeretque ne quod Iudæi ipsi comminati fuerant, Cæsaris indignationem incurreret, lotis manibus coram populo sententiam in Christum tulerit vt Crucis suffigeretur; & quomodo hac sententia accepta eum foris grauissima Cruce oneratū, ad Caluarie montem eduxerint, ibique mediam

dium inter duos latrones crucifixe-
rint.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, pro acerbis
hisce suppliciis quæ nostri caus-
sa passus est: Et pro beneficio, quod
nos Christianos, & Ecclesię suę mem-
bra esse voluerit, in qua per Sacra-
menta & bona opera, meritorum
passionis ipsius participes effici-
mur.

Confusio.

PVdore suffundemur, consideran-
do quod peccata nostra Chri-
stum cruci affixerint, quodque cum
simus Christiani, aliquando non
aliter ac Turcæ vixerimus, eorum
quæ fides Christiana nos docet, &
quę in Baptismo promisimus, pror-
sus immemores.

Petitio.

PRecabimur Deum, pro castitate
perfectissima, qua carnem nostrã
cum omnibus concupiscentiis eius
crucifigamus, vt cum Apostolo di-
cere possimus nos Christo Crucifig-
fixos esse.

Obla-

Oblatio.

EAdem est quæ in exercitio ad matutinas.

AD NONAM.

Exercit. 88.

ASexta autem hora, tenebræ factæ sunt super vniuersam terram vsque ad Nonam. Et circa horam Nonam clamauit Iesus voce magna dicens. Heli Heli Lamazabathani, hoc est: Deus meus Deus meus, vt quid dereliquisti me.

LUC. 23. Et clamans iterum voce magna Iesus ait: Pater in manus tuas commendo spiritum meum: & dixit consummatum est: & inclinato capite tradidit spiritum.

Consideratio.

Considerabimus mysteria quæ in cruce gesta sunt & ea quæ Christus in illa dixit & passus est, vsque ad spiritus sui emissionem.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo pro acerbissima morte quam nostri causa subiuit: & pro insigni illo beneficio, quod

quod nos à morte æterna inferni liberauerit, quàm sæpè peccatis nostris, quæ contra maiestatem eius admisimus promerueramus: sed ille misericorditer nos expectauit & ad pœnitentiam vocauit.

Confusio.

ERubescemus, quod peccata nostra causam præbuerint ut vita moreretur: quod etiam sæpe illum in anima nostra occiderimus peccatum aliquod mortale committendo.

Petitio.

ROgabimus Deum, ut nobis perfectam obedientiam largatur, qua propriæ voluntati nostræ perfectè mortui, uiuat & regnet in nobis sola Dei voluntas, quandoquidem propter obedientiam mori uoluit.

Oblatio.

EAdem est, quæ in exercitio ad Matutinas.

kk

AD

MANUALE
AD VESPERAS.

Exercit. 89.

Ioann 19. Iudei ergo quoniam Parasceue erat, vt non remaneret in cruce corpora Sabbatho (erat enim magnus dies ille Sabbathi) rogauerunt Pilatum, vt frangerentur eorum crura & tollerentur. Venerunt ergo milites & primi quidem fregerunt crura, & alterius qui crucifixus est cum eo: ad Iesum autem cum venissent, vt viderunt eum iam mortuum, non fregerunt eius crura, sed vnus militum lancea latus eius aperuit, & continuo exiuit sanguis & aqua. Cum autem sero factum esset, venit quidam homo diues ab Arimathia, nomine Ioseph, qui & ipse discipulus erat Iesu. Hic accessit ad Pilatum, & petijt corpus Iesu. Tunc Pilatus iussit ei reddi.

Consideratio.

CONsiderabimus mysteria: quae post Christi in cruce expirationem gesta fuerunt: videlicet, quomodo eum de cruce deposuerint: Considerabimus etiam lotionem pedum & institutionem sanctissimi

Eu-

Eucharistiæ Sacramenti, quæ circa horam vespertinam facta fuere.

Gratiarum actio.

GRatias agemus Deo, pro beneficio inspirationum quibus nos assidue visitat, excitans nos & vocans ante Solis occasum, ut dum dies est perfectè ad ipsum conuertamur & animas nostras virtutum & meritorum thesauris locupletare studeamus:

Confusio.

ERubescemus quod tam sæpe ad diuinas inspirationes surdi fuerimus, easque dissimulauerimus: atque inimici suggestiones, carnisque appetitus, potius secuti fuerimus.

Petitio.

Petemus à Deo veram spiritus paupertatem, ut, quandoquidem omnia præsentis vitæ bona caduca sunt & celeriter transeunt, cor nostrum non illis, sed in solo Deo, qui semper manet, ac thesaurus incomparabilis animarum ipsum amantium est, constituamus.

Oblatio.

EAdem est, quæ in exercitio ad
Matutinas.

AD COMPLETORIVM.

Exercitium 90.

Ioan. 19. Acceperunt ergo corpus Iesu, & li-
gauerunt linteis cum aromatibus, sicut
mos est Iudæis sepelire. Erat autem in lo-
co ubi crucifixus est hortus, & in horto
monumentum n. uū, in quo nōdum quis-
quam positus fuerat, ibi ergo propter Pa-
rasceuen Iudæorum quia iuxta erat mo-
numentum posuerunt Iesum.

Consideratio.

Considerabimus, quomodo Chri-
stus sepulture traditus fuerit: ma-
tris & Apostolorum solitudinē: plā-
ctumque quo Christum, cum sanctis
illis mulieribus, quæ illum viden-
tem secutæ fuerant, deflenerunt.

Gratiarum actio.

Gratias referemus Deo: pro bene-
ficijs particularibus, quæ nos ab
illo percepisse, & quotidie percipere
fenserimus, præter generalia illa,
quæ omnibus communia sunt.

Con-

Confusio.

PVdore suffundemur, quod horum beneficiorum tam immemores, ac Deo benefactori nostro tam ingrati extiterimus.

Petitio.

ROgabimus Deum, vt nobis largiatur perseuerantiam in bonis operibus, & gratia ipsius: vt vitam nostram in seruitio ipsius finiamus, & postea in æterna gloria ipso perenniter fruamur.

Oblatio.

EAdem est, quæ in Exercitio ad matutinas. Idem ordo seruari posset in officio B. Virginis persoluedo: vt videlicet assumeremus pro vnaquaque horarum, vnum ex gaudijs considerandum: & vnum beneficium pro quo ei gratias referremus: vbi etiam de ingratitude nostra pro tali beneficio confundemur: & vnam particularem virtutem quam à Deo per intercessionem Sanctissimæ matris suæ postularem.

mus, Ac denique horam illam Deo
ad honorem suæ maiestatis, & Bea-
tissimæ matris suæ gloriam
offeremus, Amen.

FINIS.

Solutus Bess Paderb. 1763
Laus Deo Virginisq; Matræ.

INDEX

INDEX MANU-
ALIS EXERCITIORVM
SPIRITVALIVM.

Exercitium maturino tempore
exercendum quando expergisci-
mur. pag. 1

Quando induimur Exer. 2 pa. 12

Quando lauamur Exercit. 3 pag. 13

Ad egressum domus Exercit. 4 pag. 16

Quando per plateas incedimus. Exercit. 5
pag. 18

Quando pulchrum aliquid intuemur. Ex-
ercitium 6 pag. 20

Quando deforme aliquid cōspicimus. Exer-
cit. 7 pag. 22

Quando prosperitas aliqua nobis obtigerit.
Exercit 8 pag. 24

Quando aduersitatibus premimur. Exerci-
tium 9 pag. 26

Quando è creaturis aliquam voluptatem
percipimus. Exercit. 10 pag. 27

Quando dolore aliquo cruciabimur Exerci-
tium 11 pag. 29

Quando honor nobis desertur. Exercit. 12
pag. 32

Quando

INDEX

- Quando ludibrio habemur. Exercitium 13*
pag. 33
- Quando laudamur. Exercit. 14* pag. 35
- Quando arguimur aut reprehendimur. Ex-*
ercit 15 pag. 37
- Quando factum aliquod boni exempli vide-*
mus Exercit 16 pag. 39
- Quando fructum aliquem mali exempli*
conspicimus Exercit. 17 pag. 41
- Quando hominem aliquem opulentum aut*
potentem cernimus. Exercit. 18 pag. 43
- Quando videmus pauperem. Exercitium 19*
pag. 45
- Quando videmus aliquem infirmum. Exer-*
citium 20 pag. 48
- Quando superioribus nostris assistimus. Ex-*
ercitium 21 pag. 50
- Quando cum equalibus sumus. Exercit. 22*
pag. 52
- Quando sumus cum subditis. Exercit. 23*
pag. 54
- Quando lasi sumus. Exercit. 24* pag. 56
- Quando ambulamus & iter facimus. Exer-*
citium 25 pag. 58
- Quando domū reuertimur. Exer 26.* pag. 60
- Quando sedemus. Exercit. 27* pag. 62
- Quando*

INDEX

Quando stamus. Exercit. 28	pag. 64
Quando horologium sonat. Exerc. 29	pa. 65
Quando esurimus. Exercit. 30	pag. 67
Quando sitimus. Exerc. 31	pag. 69
Quando laboramus. Exerc. 32	pag. 71
Quando cibum sumpturi sumus	pa. 73
Feria secunda. Exercit. 33	pa. 75
Feria tertia. Exercit. 34	pag. 77
Feria quarta. Exercitium 35	pag. 79
Feria quinta. Exercitium 36	pag. 82
Feria sexta. Exercitium 37	pag. 84
Sabbatho. Exercitium 38	pag. 85
Dominica die. Exercit. 39	pag. 88
Quando Ecclesiam transimus. Exe. 40	pa. 90
Quando Sanctiss. Eucharistia sacramento in pla. eis occurrimus. Exerc. 41	pag. 93
Quando imaginem aliquam piam transi- mus. Exercit. 42.	pag. 95.
Quando nobis omnia contra voluntatem e- uenient. Exercit. 43.	pag. 97.
Quando defectum aliquem conspiciamus. Ex- ercit. 44.	pag. 99.
Quando pluit. Exerc. 45.	pag. 101
Quando tepestas excitatur. Exe. 46.	p. 103
Quando solem aspiciamus. Exerci. 47.	pa. 105
Quando coelum intuemur. Exerc. 48.	p. 107
	Quan-

INDEX.

- Quando ignem cōspicimus Exer. 49 p. 109
 Quando aquam cernimus Exer. 50 pa 111.
 Quando campos & agros intuemur. Exer.
 51. pa 113
 Quando montes aspiciamus. Exerc. 52 p. 116
 Quando arbores cernimus Exer. 53 pa. 118
 Quando flores conspiciamus Exer. 54 p. 120
 Quando aues aspiciamus. Exer 55. pa. 122.
 Quando alia animantia conspiciamus. Exer-
 cit. 56 pag 125
 Quando aurium cantum aut aliam musicam
 audimus. Exercit. 57 pag 127
 Quando sonitum campanarum aut tubarū
 audimus. Exercit. 58 pag. 129
 Vesperī antequam dormitum eamus. Exer-
 citium 59 pag 131
 Quando nos exuimus ad somnum capiendū
 Exercit. 60 pag 133
 Quando lectū somni causa ingredimur. Ex-
 ercitiū 61 pag. 135
 Interea dum obdormimus Exer. 62 pag 138
 Quando noctu excitamur. Exer. 63 pa. 140
 Exercitiū quaedam, quacunque diei vel no-
 ctis hora vsurpanda. Exer. 64. pa 144
 Aliud Exercit. 65. pa. 145.
 Aliud Exerc. 66. pag. 147.
 De vii.

INDEX

- De virtute fidei Exercit. 67. pag. 149
De virtute spei Exercit. 68. pag. 151
De Charitate Dei. Exercit. 69. pag. 153
De Charitate proximi. Exercit. 70. pag. 155
De Humilitate Exercit. 71. pag. 157
De paupertate spiritus. Exercit. 72. pag. 160
De obedientia. Exercit. 73. pag. 162
De Patientia. Exercit. 74. pag. 164
De castitate. Exercit. 75. pag. 167
De abstinentia. Exercit. 76. pag. 169
Ad excitandum feruorem in diuinis obsequijs: & desiderium profectius. Exercit. 77. pag. 171
Methodus audiendi Missam. Exercit. 78. pag. 173
Ante confessionem Sacramentalem. Exer. 79. pag. 203
Post Sacram. communionem. Exercit. 80. pag. 205
Post Sacram. communionem. Exercit. 81. pag. 206
Quando hora auditur. Exercit. 82. pag. 207
Ad Matutinas. Exercit. 83. pag. 208
Ad laudes. Exercit. 84. pag. 210
Ad primam. Exercit. 85. pag. 211
Ad ter-

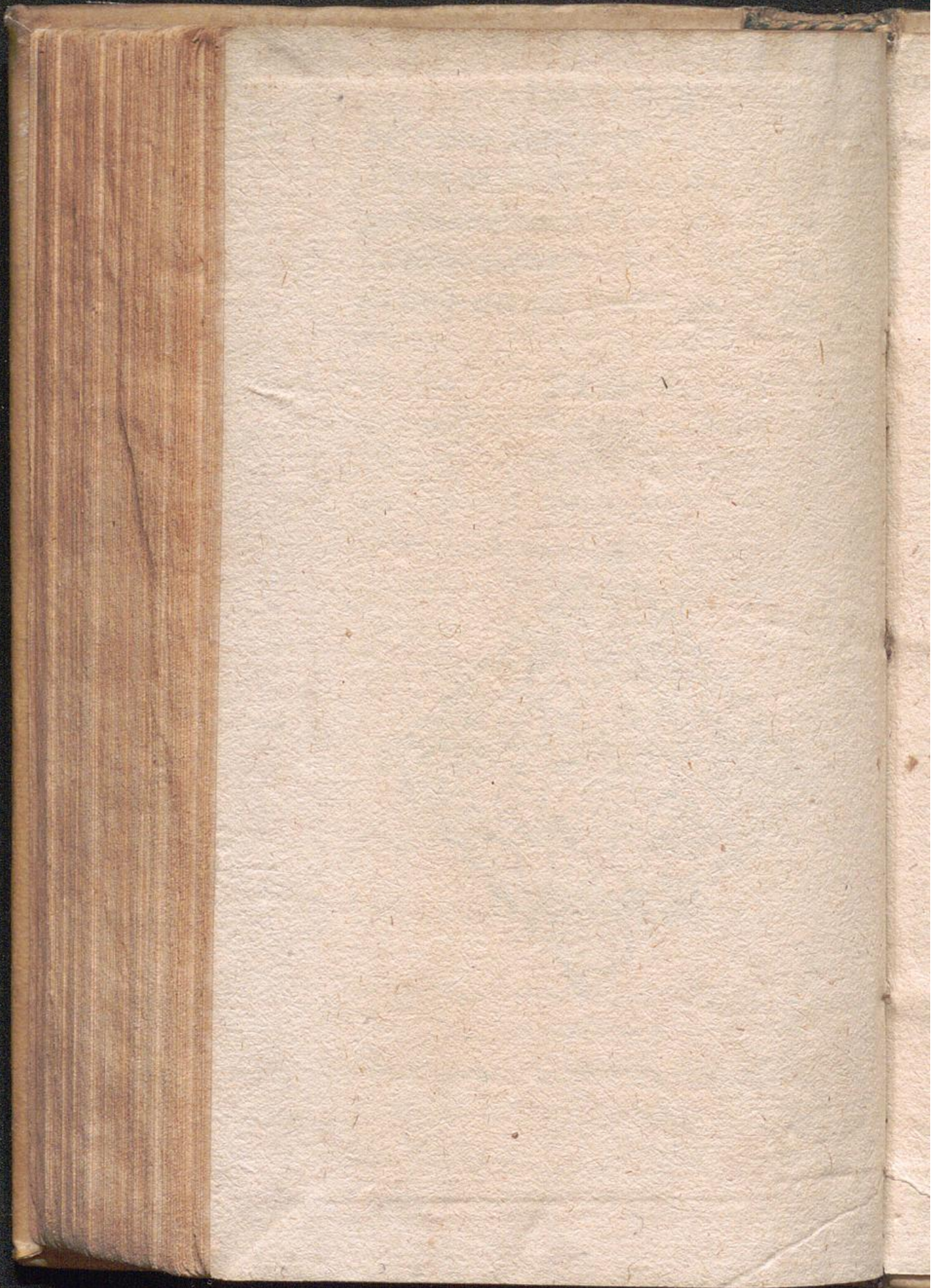
INDEX

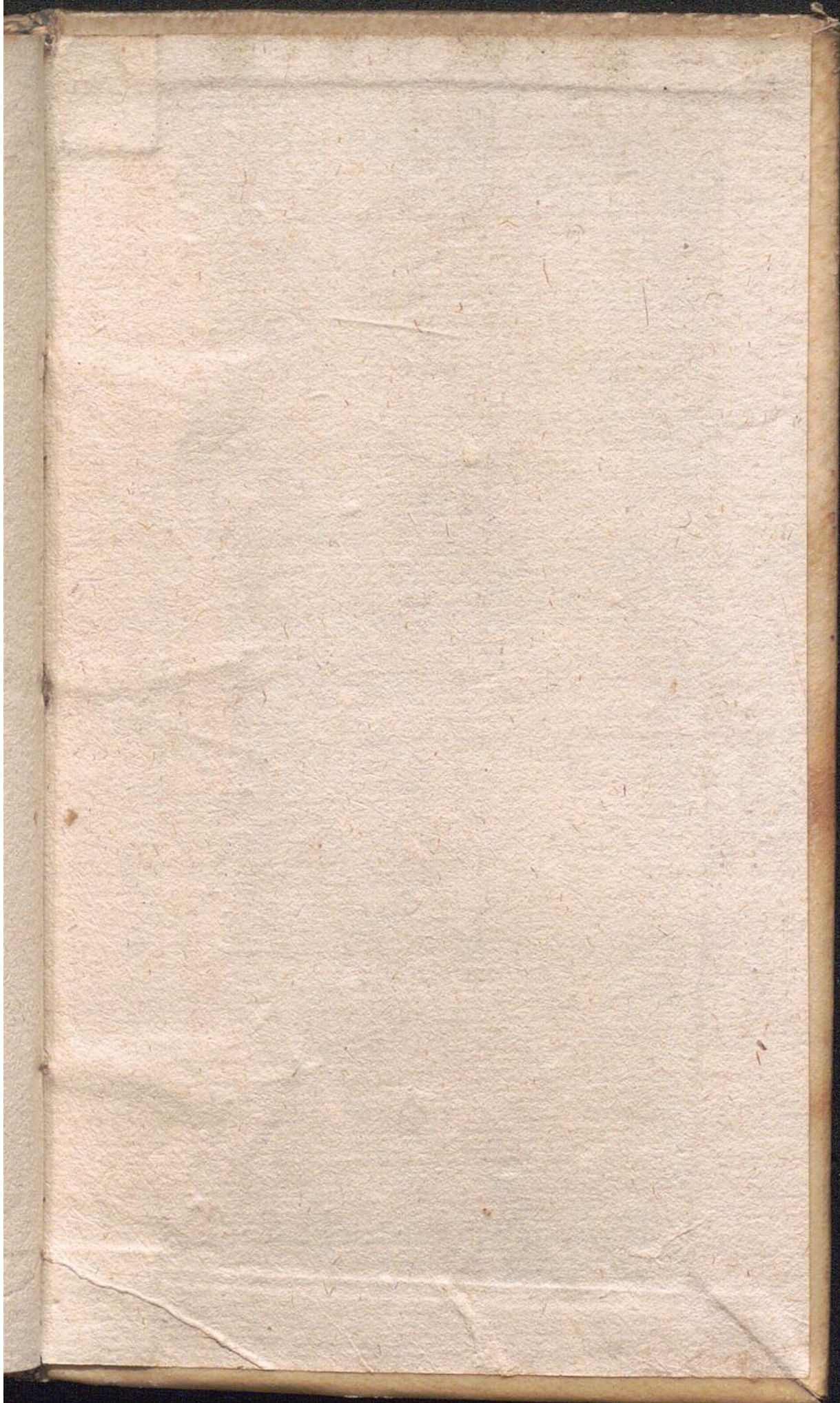
<i>Ad tertiam Exercit. 86.</i>	pag. 215
<i>Ad sextam Exercit. 87.</i>	pag. 216
<i>Ad nonam Exercit. 88.</i>	pag. 218
<i>Ad vespertas Exercit. 89.</i>	pag. 220
<i>Ad completorium. Exerci. 90.</i>	pag. 223

FINIS.

15
16
18
20
23

Handwritten text, possibly a title or author name, in brown ink on aged paper.

Th
3167